

Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu kohta laekunud arvamused ning seisukohad nende suhtes		
Esitaja ja kuupäev	Arvamus	Seisukoht arvamuse suhtes
Riigimetsa Majandamise Keskus 08.06.2020 nr 3-1.1/901	RMK on tutvunud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõuga. Palume viia sisse täpsustus punktis „Maatulunduse maa-ala maakasutus ja arendamise põhimõtted“ lk 27 p.6 alljärgnevalt: RMK poolt majandatavate metsade osas on lubatud kõik raieliigid, kusjuures detailsed kavad puhke- ja virgestusmaade, väärtuslike maastike ja asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud aladel kasvavate metsade majandamiseks ja uuendamiseks koostatakse koostöös kohaliku omavalitsusega, arvestades metsade olemist, nende kasvutingimusi, vanuselist jagunemist ja neile aladele planeeritavat metsade olemist ja koosseisu pikemas perspektiivis.“	Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja on lisatud täpsustus.
25.06.2020 nr 3-1.1/901	Eelnõuga väärtuslikuks põllumaaks määratud aladest on osa metsastunud, mis tuleks meie arvates põllumaast välja arvata (näiteks Aimla metskond 59 katastritunnusega 54501:002:1005). Samuti sooviksime üle vaadata alla 0,1 ha suurused põllumaatükid, mis meie andmebaasides on arvatud metsamaa koosseisu.	Arvamusega arvestatakse. RMK esindajaga koos vaadatakse üle planeeringuga kavandatud väärtuslikud maastikud ja väärtuslikud põllumaad RMK aladel. Väärtuslikud põllumajandusmaad eemaldatakse. Väärtuslike maastike piiride korrigeerimine ei ole RMK poolt põhjendatud.

	<p>Väärtuslike maastike planeeringu osas on küsitavusi rohkem, mis alusel need alad on valitud.</p> <p>Seoses eelnevaga soovime Teiega ühiselt läbi arutada väärtuslike põllumaade ja väärtuslike maastike planeeringu.</p>	
<p>Maa-amet 08.06.2020 nr 6-3/20/6971-2</p>	<p>1. Joonisel <i>Taristu ja tehnovõrgud</i> on kasutatud Maa-ameti maardlate kaardikihti seisuga 21.01.2019, kuid Tääksi liivakarjääri (loa nr L.MK/334358; loa omaja Maanteeamet) mäeeraldise ja selle teenindusmaa piirid ei ole seejuures korrektselt märgitud. Lisaks puudub teenindusmaa piiri tähistava leppemärgi selgitus. Palume planeeringu lõpplahenduse vormistamisel küsida keskkonnaregistri maardlate nimistust ajakohane väljavõte ning korrigeerida joonist <i>Taristu ja tehnovõrgud</i> ning ülejäänud planeeringu materjale vastavalt ajakohastele andmetele.</p> <p>2. Tääksi liivakarjäär (loa nr L.MK/334358; loa omaja Maanteeamet) ja Tääksi III liivakarjäär (loa nr VILM-059; loa omaja AS Acropolis) mäeeraldiste teenindusmaadel kulgeb planeeritud kergliiklustee, mis on kajastatud ka Viljandi maakonnaplaneeringus 2030+ (kehtestatud riigihalduse ministri 06.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/75). Palume kergliiklustee rajada kooskõlastatult kaevandamisloa omajate AS-ga Acropolis ja Maanteeametiga.</p> <p>3. Seletuskirja peatükis 3.3 <i>Puhke- ja virgestustegevuse maa-ala</i> on märgitud, et kaevandatud maardlatele kujunevad tihti sügavad veekogud, mis on hea puhkepotentsiaaliga. Seetõttu tuleb eelistada, et pärast kaevandamistööde lõppemist kujundatakse need alad puhkealadeks. Selgitame, et kaevandamistööd ei pruugi alati lõppeda selliselt, et maavara</p>	<p>Arvamusega arvestatakse, Planeeringumaterjalid ajakohastatakse lõpplahenduse vormistamisel, lisatakse leppemärgi seletus.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja lisatakse „<i>Kui jalgratta- ja jalgteed kulgeb mäeeraldiste teenindusmaal, tuleb ehitusprojekt kooskõlastada kaevandamisloa omajaga.</i>“</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja peatükki „Mäe- ja turbatööstuse maa-ala“ täpsustatakse lausega: „<i>Seetõttu tuleb võimalusel eelistada ammendatud maardlate aladele puhkealade rajamist.</i>“</p>

	<p>on ammendatud. Samuti eeldab puhkeala loomine kokkulepet maaomanikuga ja kokkuleppeid puhkeala heakorra tagamise küsimuses. Palume seletuskirjas täpsustada, et võimalusel tuleb eelistada ammendatud maardlate aladele puhkealade rajamist.</p> <p>4. Seletuskirja peatükis <i>3.13 Mäe- ja turbatööstuse maa-ala</i> on märgitud, et maavarade kaevandamisel tuleb arvestada ehitusmaavarade kasutamise riikliku arengukavaga 2011-2020. Selgitame, et Vabariigi Valitsus otsustas 30. novembril 2017. aastal arengukava elluviimine lõpetada, kuna arengukava strateegilised eesmärgid on saavutatud. Riigikogu 06.06.2017 otsusega võeti vastu Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050, millest edaspidi maapõuega seonduvalt lähtutakse. Palume kaaluda, kas ehitusmaavarade arengukavale viitamine on põhjendatud.</p> <p>5. Seletuskirja peatükis <i>3.13 Mäe- ja turbatööstuse maa-ala</i> on kaevandamistegevusele kehtivate üldiste põhimõtete all märgitud, et uue või laiendatava karjääri vahemaa elamutega peab olema vähemalt 150 m. Palume seletuskirjas täpsustada, et uue või laiendatava karjääri vahemaa elamutega võiks võimalusel olla vähemalt 150 m. Elamu asumisel lähemal kui 150 m on soovitatav rajada müratõkkevallid.</p> <p>6. Lisaks on seletuskirja peatükis <i>3.13 Mäe- ja turbatööstuse maa-ala</i> kaevandamistegevusele kehtivate üldiste põhimõtete all märgitud, et karjääri juurde viivad teed tuleb viia mustkatte alla. Teedele mustkatte rajamine on eelduseks kaevandamistegevuse alustamiseks. Selgitame, et kui tulevikus hakatakse teid kasutama kaevandatud materjali</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Arengukavale viitamine ei ole põhjendatud ning vastav lause jäetakse seletuskirja peatükist „Mäe- ja turbatööstuse maa-ala“ välja.</p> <p>Arvamusega ei arvestata. Puudub põhjendus ning kohalikule omavalitsusele on oluline elanike huvide kaitsmine.</p> <p>Arvamusega ei arvestata. Puudub põhjendus ning kohalikule omavalitsusele on oluline elanike huvide kaitsmine.</p>
--	--	---

	<p>väljaveoks, tuleb teede valdajal ja kaevandamisloa omajal sõlmida kokkulepe, mis sätestaks konkreetse tee või teelõigu kasutamise õigusega seotud tingimused. Seejuures kaevandamisloaga ei reguleerita kaevandamisega seotud tegevusi ja neist tulenevat keskkonnamõju väljaspool mäeeraldis ja selle teenindusmaa piire. Tagamaks maavarale juurdepääsu ei nõustu Maa-amet piiranguga, et kõikidele karjääri juurde viivatele teedele mustkatte rajamine on eelduseks kaevandamistegevuse alustamiseks. Palume seletuskirja muuta, sõnastades teede mustkatte nõude ümber soovitusel.</p> <p>7. Joonise <i>Väärtused ja piirangud</i> kohaselt jäävad maardlatega kattuvatele aladele rohevõrgustiku tugiala, rohevõrgustiku koridor, väärtuslik põllumajandusmaa ja väärtuslik maastik. Seletuskirja peatükis 3.13 <i>Mäe- ja turbatööstuse maa-ala</i> on kaevandamistegevusele kehtivate üldiste põhimõtete all märgitud, et maardlate kasutuselevõtul vältida võimalusel alasid, mis asuvad väärtuslikel põllumajandusmaadel, väärtuslikel maastikel ja roheline võrgustiku aladel ning hinnata eelnevalt mõju väärtuslikele maastikukomponentidele. Väärtuslikud põllumajandusmaad ja roheline võrgustiku alad ei ole taksituseks kaevandamislubade taotlemisele ning väljaandmisele õigusaktidega sätestatud korras. Kaevandamisloa menetlemisel tuleb eelnevalt kaaluda kaasnevaid mõjusid väärtuslikule põllumajandusmaale ja roheline võrgustiku aladele. Kui mäeeraldis või selle teenindusmaa asub väärtusliku põllumajandusmaa massiivil, saadab kaevandamisloa andja taotluse arvamuse avaldamiseks Maaeluministeeriumile. Väärtuslikel maastikel on välistatud kaevandamistegevus.</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja peatükki „Mäe- ja turbatööstuse maa-ala“ täpsustatakse „<i>kui mäeeraldis või selle teenindusmaa asub väärtusliku põllumajandusmaa massiivil, on soovitatav kaevandamisloa andjal küsida arvamust Maaeluministeeriumilt</i>“ ja jäetakse välja: „<i>väärtuslikel maastikel on välistatud kaevandustegevus</i>“. Üldplaneeringu seletuskirjas ja KSH aruandes on muudetud ja täiendatud rohevõrgustiku teemat.</p>
--	---	---

	<p>Samas on seletuskirja peatükis <i>9 Väärtuslikud maastikud</i> väärtuslike maastike kaitse-, maakasutus- ja ehitustingimuste all märgitud (tsiteerin): „maardlate kasutuselevõtul vältida võimalusel alasid, mis asuvad väärtuslikel maastikel. Juhul, kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb eelnevalt kaaluda kaasnevaid mõjusid väärtuslikele maastikukomponentidele“.</p> <p>Selgitame, et kaevandamisloa andja ei ole ühegi kehtiva õigusakti kohaselt kohustatud Maaeluministeeriumi arvamust küsima, kuid võib seda kaalutusotsusena siiski teha.</p> <p>Lisaks ei ole väärtuslik maastik sarnaselt väärtuslikule põllumajandusmaale ja rohevõrgustiku alale ühegi õigusakti kohaselt takistuseks kaevandamislubade taotlemisele ning väljaandmisele. Seega on vastuoluline ka seletuskirja peatüki <i>13 Rohevõrgustik</i> rohevõrgustiku kaitse- ja kasutustingimuste alapeatükis <i>Arendustegevus ja ehitamine</i> olev punkt, mille kohaselt roheline võrgustiku aladel ei ole lubatud uute tööstusalade rajamine.</p> <p>Sama mõtet on korratud ka KSH aruande peatükis <i>5.2.1 Mõju pinnaveekogudele ja nende kallaste kaitsevöönditele</i>. See tähendaks ka mäetööstusalade rajamise keelamist, mida on vaja kaevandamistegevuse alustamiseks. Palume seletuskirjas ja KSH aruandes olevad vastuolud likvideerida, sh Maaeluministeeriumi arvamuse küsimine kirjeldada soovitusena. Väärtuslikel maastikel kaevandamistegevuse ning roheline võrgustiku aladel uute tööstusalade rajamise keelamisel halvendab üldplaneeringu lahendus maavara kaevandamisväärsena säilimise ja maavarale juurdepääsu osas olemasolevat olukorda ning on seega vastuolus MaaPS §-ga 14.</p>	
--	---	--

	<p>8. KSH aruande peatükis 5.6 <i>Mõju maatulundusmaadele ja väärtuslikele põllumaadele</i> on viidatud üldplaneeringu seletuskirjale, mille kohaselt väärtusliku põllumajandusmaa kasutuselevõtt mittepõllumajanduslikul otstarbel on lubatud vaid avalikes huvides või kogukonna huvides (näiteks teede ja raudteede rajamiseks), kui vastavaid tegevusi ei saa ellu viia muul viisil. Kuna joonise <i>Väärtused ja piirangud</i> kohaselt jäävad maardlatega kattuvatele aladele väärtuslikud põllumajandusmaad, siis palume sarnaselt üldplaneeringu seletuskirjale lisada ka KSH aruandesse, et väärtuslikud põllumajandusmaad ei ole taksituseks kaevandamislubade taotlemisele ning väljaandmisele õigusaktidega sätestatud korras.</p> <p>9. Seletuskirja peatükis 3.13 <i>Mäe- ja turbatööstuse maa-ala</i> on kaevandamistegevusele kehtivate üldiste põhimõtete all märgitud, et uute karjääride avamine ja olemasolevate karjääride laiendamine toimub ainult detailplaneeringute alusel ning kui läbi on viidud keskkonnamõju hindamine. Maardlate kasutuselevõtul või maardlas uute karjääride rajamisel tuleb alati enne maavara kaevandamise lubamist selgitada välja keskkonnamõju võimalik ulatus ning rakendada asjakohased meetmed kaasnevate keskkonnamõjude vältimiseks või leevendamiseks. Selgitame, et keskkonnamõju hindamist saab nõuda vaid kaalutusotsuse langetamisel, mitte igakordselt, ilma kaalutlemata. KeHJS § 9 ja § 11 järgi keskkonnamõju hindamise vajalikkuse või mittevajalikkuse üle karjääri avamisel otsustab loa andjana Keskkonnaamet, kes saadab kaevandamisloa taotluse ning taotluse kohta tehtava otsuse eelnõu arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele. Kohalik omavalitsus hindab</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. KSH aruande peatükki 5.6 lisatakse, et väärtuslikud põllumajandusmaad ei ole taksituseks kaevandamislubade taotlemisele ning väljaandmisele õigusaktidega sätestatud korras.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja peatükist „Mäe- ja turbatööstuse maa-ala“ jäetakse välja alajaotuse Kaevandamistegevusele kehtivad üldised põhimõtted punkt 5 (detailplaneeringu koostamise ja keskkonnamõjude hindamise nõue uute karjääride avamisel ja olemasolevate laiendamisel).</p>
--	--	--

	<p>kaevandamisloa taotlusega tutvumisel keskkonnamõtjude hindamise algatamise otstarbekust ja teeb vajadusel keskkonnamõtjude hindamise algatamise soovitusel loa andjale. Detailplaneeringu koostamist uue karjääri avamisel või olemasolevate laiendamisel ei nõua ükski õigusakt. Keskkonnamõtju hindamise ja detailplaneeringu koostamise igakordne nõudmine halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise ja maavarale juurdepääsu osas olemasolevat olukorda ning on vastuolus MaaPS § 14 lõikega 2.</p> <p>10. Seletuskirja peatükis <i>3.13 Mäe- ja turbatööstuse maa-ala</i> on kaevandamistegevusele kehtivate üldiste põhimõtete all märgitud, et kasutusele võetud maardlates peab kaevandamine toimuma keskkonnasõbralikult ja ressursisäästlikult: ammendada maardla varud võimalikult lühikese ajaga, kasutades ära kaasnevad maavarad ning alad korrastada, kasutades neid edaspidiselt metsa-, puhke- või ehitusalana. Palume seletuskirja täpsustada, et võimalikud on ka teised korrastamissuunad.</p> <p>11. Seletuskirja peatükis <i>3.14 Maatulunduse maa-ala (sh väärtuslik põllumajandusmaa)</i> on maatulunduse maa-ala maakasutuse ja arendamise põhimõtete all märgitud, et säilitada tuleb põllumajandusmaade vahel paiknevad metsaga kaetud alad, sest mets omab olulist tähtsust ökoloogilistes protsessides ning inimese kultuurilises taustas ja elulaadis. Lisaks on seletuskirja peatüki <i>13 Rohevõrgustik</i> rohevõrgustiku kaitse- ja kasutustingimuste alapeatükis <i>Maatulundus maa-ala</i> märgitud, et rohevõrgustiku metsades raiumisel tuleb säilitada hekke, puuderidasid ning põõsa- ja puuderühmasid põldude vahel. Samuti on märgitud, et</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja peatükki „Mäe- ja turbatööstuse maa-ala“ täpsustatakse, eemaldades viite korrastamissuundadele.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja korrigeeritakse. KSH aruannet korrigeeritakse osas, mis puudutab raadamise keelamist.</p>
--	---	---

	<p>metsamaa raadamine rohevõrgustiku tugialades ja koridorides pole lubatud, välja arvatud üksiku eluasemekoha rajamine vastavalt käesolevas üldplaneeringus sätestatud põhimõtetel ja tingimustel ning maavara kaevandamise lubadega määratud aladel. Raadamise vajadusel tuleb maa sihtotstarbe muutmiseks koostada üldplaneeringut muutev detailplaneering koos keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindamisega. Kui tegevus võib oluliselt ohustada rohevõrgustiku toimimist, siis võib omavalitsus detailplaneeringu algatamisest keelduda. Sarnast mõtet on korratud ka KSH aruande peatükis <i>5.6 Mõju maatulundusmaadele ja väärtuslikele põllumaadele</i>. Palume seletuskirja ja KSH-d täpsustada, et maavara kaevandamise lubadega määratud aladel oleks lisaks metsamaa raadamisele ka puuderidade, põõsa- ja puuderühmade raadamine lubatud ja seda ilma sihtotstarbe muutmist nõudva detailplaneeringuta või KSH-d koostamata. Täpsustamata jätmise korral on üldplaneering vastuolus MaaPS §-ga 14.</p> <p>Käesolevaga teatame, et Maa-amet nõustub Põhja-Sakala Vallavalitsuse 07.05.2020 kirjaga nr 7-1/6-64 edastatud Põhja-Sakala valla üldplaneeringuga tingimusel, et täpsustatakse planeeringu dokumente vastavalt eeltoodud märkustele. Märkustega arvestamata jätmisel halveneb maavarale juurdepääsu osas olemasolev olukord ja planeering on vastuolus MaaPS § 14.</p> <p>Palume hoida Maa-ametit kursis planeeringu edasise menetlemisega ning edastada üldplaneering peale täpsustuste tegemist ja enne selle vastuvõtmist teadmiseks Maa-ametile.</p>	
<p>Terviseamet 09.06.2020 nr 9.3-1/20/4859-2</p>	<p>Oleme tutvunud Põhja-Sakala üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu materjalidega elektrooniliselt valla veebilehel</p>	<p>Arvamus võetakse teadmiseks.</p>

	www.pohja-sakala.ee/uldplaneering ning nõus esitatuga.	
Politsei- ja Piirivalveamet 09.06.2020 nr 2.1-3/15602-2	<p>Tunnustame Põhja-Sakala vallvalitsust üldplaneeringu koostamise osas. Tutvunud selle aruandega, soovime politsei poolt lisada mõned ettepanekud. Nimelt on aruandes kirjas kava, mis näeb ühe võimalusena ette raudteeületuskohtade turvalisemaks tegemisel need ehitada 2-tasandilisteks. See kava on väga oluline ja vajalik ning võiks olla lähitulevikus pigem kohustuslik, et vähendada liiklusõnnetuste riski ületuskohtadel. Samuti on vajalik rohkem ehitada kergliiklusteid. Ühelt poolt on kindlasti tegemist kalli investeeringuga, teisalt jälle muudab see jalakäijate ja jalgratturite liikumise turvalisemaks ning soodustab ka sportlike eluviiside kasvatamist.</p> <p>Märkusena toome välja sotsiaalvaldkonda puudutava terava kitsaskoha. Nimelt on aruandes ära toodud, et vallas on kvaliteetne sotsiaalhoolekanne, kuid politsei vaates vajaks see siiski veel parandamist. Siin peame silmas asjaolu, et vallas pole senini loodud võimalusi majutamaks abi vajavaid või hädaohus olevaid alaealisi ega ka varjupaiga- või turvakodu teenust täisealistele. Vastavalt Sotsiaalhoolekande seadusele (§§ 30 ja 33) on selline ülesanne aga omavalitsusele pandud. Soovime, et antud nõuded oleks kindlasti ka valla üldplaneeringusse lisatud.</p> <p>Politsei poolt on Põhja-Sakala valla üldplaneeringus turvalisust puudutavates küsimustes kontaktisikuteks piirkonnapolitseinikud Piret Kass ja Taavi Hüva ning piirkonnavanem Meelis Lill.</p>	<p>Arvamus võetakse teadmiseks.</p> <p>Üldplaneering toetab sotsiaalvaldkonna parendamist, kuna üldplaneeringuga on kavandatud piisavalt ühiskondlike hoonete maa-alasid, mis võimaldab sotsiaalse taristu arendamist nii uute objektide rajamise kui ka olemasolevate renoveerimise näol.</p> <p>Vallas on laste turvakodu teenus korraldatud läbi Tartu laste turvakodu, kuhu saab minna ka lapsevanem koos lapsega. Ohvriabi teenusena on olemas Viljandimaa Naiste tugikeskuse teenus. Varjupaigateenuse puudujäägile loodetakse saada lahendus taristu ehitamise ja renoveerimisega. Eeltööd on käimas Võhmasse kogukonnamaja ehitamiseks ning Kõpu hooldekodu renoveerimiseks Kõpu sotsiaalteenuste keskuseks. Lisaks on plaanis renoveerida üks kortermaja, kus on võimalik osutada ka varjupaigateenust. Hetkel puudub taristu teenuse osutamiseks.</p>
Elering AS 10.06.2020	Üldplaneeringu ja KMH aruande eelnõu avaliku väljapaneku materjalides keskkonnamõtjude strateegilise hindamise aruandes ptk 3.13.3 „Tehniline infrastruktuur“	Arvamusega arvestatakse. Parandused viiakse sisse.

	<p>elektrivõrgu osas viga liinide pingeklassides. Põhja-Sakala valda varustatakse nelja kõrgepinge õhuliiniga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>110 kV õhuliinid</u> Viljandi – Kilingi-Nõmme (L106A), Paide – Suure-Jaani (L134A), Suure-Jaani – Viljandi (L134B) • <u>330 kV õhuliin</u> Tartu – Sindi (L507). <p>Taristu ja tehnovõrkude kaardil on samuti 110 ja 330 kV pingeklassi eristamine sassi läinud.</p>	
<p>Viljandi Vallavalitsus 11.06.2020 nr 7-8/1616-1</p>	<p>1. Krundina käsitlete üldplaneeringu mõistete kohaselt olemasolevaid katastriüksuseid. Seega on näiteks ligikaudu 2280 ha suurune Soomaa Rahvuspark 105 katastriüksus ka krunt? PlanS § 6 sätestatud krundi definitsioon muudab sellise üldplaneeringu käsitluse raskelt arusaadavaks. Lisaks on krundi mõiste ise defineeritud mõiste nime enese kaudu – krundina käsitletakse moodustatavaid krunte.</p> <p>2. Punktis 3.5 seatakse supluskohta maakasutus- ja ehitustingimused, sh näiteks: „soovitav on päästerõnga ja ujumiskohta puudutava info olemasolu“. Arusaamatuks jääb, milles seisneb tingimus, kui see on ainult soovitus? Soovitusi ei saa kehtestada. Soovitused ei kohusta millekski ega keela midagi. Supluskohta kasutaja või sellise kohaga maa omanik ei saa sellest punktist teadmist, kas siis supluskohas peab olema päästerõngas või ei pea olema. Tingimust pole seatud.</p> <p>3. Punkt 3.7 lõikes 5 on seatud tingimuseks, et tootmismaa-alade arendamisel tuleb jälgida keskkonnanõuetest kinnipidamist. Keskkonnanõuded tulenevad otse seadusest ja ole seega üldplaneeringuga kehtestatava</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Krundi mõiste täpsustatakse, krundi mõiste kasutus seletuskirja tekstis vaadatakse üle ja täpsustatakse.</p> <p>Arvamusega arvestatakse, Seletuskirja täpsustatakse supelranna maa-ala ja ujumiskohta üldiseid maakasutus- ja ehitustingimusi: punkt 1 sõnastada järgmiselt: „tagada päästerõnga ja ujumiskohta puudutava info olemasolu“; Sõna „soovitav“ kasutus seletuskirjas vaadatakse üle ja vajadusel korrigeeritakse.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja korrigeeritakse.</p>

	maakasutustingimuse objektiks.	
Taivo Sõts 12.06.2020	<p>Palun teha üldplaneeringuga ettepanek Lahmuse külas Lahmuse kummiladu katastriüksusel (75801:001:0240) Lõhavere oja ehituskeeluvööndi vähendamiseks veekaitsevööndini.</p> <p>Soovin arendada äritegevust, olemasolevasse hoonesse rajada külalistemaja (toitlustus, seminariruumid) ning õuealale külalistemaja teenindamiseks vajalikud ehitised. Kinnistu asub suures osas ehituskeeluvööndis ning arendustegevus pole võimalik.</p>	Arvamusega arvestatakse. Üldplaneeringuga tehakse ettepanek ehituskeeluvööndi vähendamiseks.
Põllumajandusamet 12.06.2020 nr 14.5-1/805-1	<p>Põllumajandusamet (PMA) on läbi vaadanud Põhja-Sakala Vallavalitsuse kirja nr 7-1/6-64 „PõhjaSakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu“. PMA jaoks on oluline, et üldplaneeringus on kajastatud olemasolevate maaparandussüsteemide toimimist tagavad meetmed (sh maaparandussüsteemide terviklikkuse säilitamine) ning järgitud ruumilise planeerimise põhimõtteid maaparandussüsteemide aladel, kus kavandatakse maakasutuse muutmist ja ehituseõiguse laiendamist. Juhime Teie tähelepanu, et maaparandussüsteemi maa-ala maaparandusseaduse tähenduses on maatulundusmaa, millel paikneb reguleeriv võrk. Maakasutuses on oluline, et maaparandussüsteemi maa-alale ei oleks määratud muud juhtfunktsiooni kui põllumajandusmaa (põllukuivendus) või metsamaa (metsakuivendus). Maaparandussüsteemi maa-alal ja eesvoolu kaitsevööndis sihtotstarbe või kasutusotstarbe muutmine, muu ehituse ehitamine, mis ei ole maaparandussüsteemi osa, lisavee juhtimine maaparandussüsteemi väljastpoolt maaparandussüsteemi</p>	Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja täpsustatakse maaparandusseadusest tulenevaid mõisteid järgmiselt: „Maaparandussüsteemi maa-ala on maa-ala, mis on kuivendatud või niisutatud või mille veerežiim on kahepoolselt reguleeritud maaparandussüsteemi toimimise tulemusena. <i>Maaparandussüsteemi reguleeriv võrk</i> on eelkõige maatulundusmaal paiknev veejuhe või veejuhtmete võrk liigvee vastuvõtmiseks või vee jaotamiseks või ühine võrk nii liigvee vastuvõtmiseks kui ka vee jaotamiseks.“ Peatükki „Maaparandussüsteemid“ lisatakse alljärgnev: „Maakasutuses on oluline, et maaparandussüsteemi maa-alale ei oleks määratud muud juhtfunktsiooni kui põllumajandusmaa (põllukuivendus) või metsamaa (metsakuivendus).“

	<p>maa-ala, heit-, sade- või muu vee juhtimine dreanaaži maaalale ning lõhkamis-, puurimis-, kaeve ja muu selline töö pinnases tuleb kooskõlastada PMA'ga. Sealjuures arvestada, et kui eelnimetatud tegevused maaparandussüsteemi maa-alal on vältimatud ja antud tegevusega ei ole võimalik säilitada maaparandussüsteemi terviklik toimimine, tuleb olemasolev maaparandussüsteem ümber ehitada.</p> <p>PMA nõustub Põhja-Sakala valla Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruandega, kui üldplaneeringu maaparandussüsteemide maa-ala peatükki täiendatakse vastavalt eeltooduga.</p>	<p>Maaparandussüsteemi maa-alal ja eesvoolu kaitsevööndis sihtotstarbe või kasutusotstarbe muutmine, muu ehituse ehitamine, mis ei ole maaparandussüsteemi osa, lisavee juhtimine maaparandussüsteemi väljastpoolt maaparandussüsteemi maa-ala, heit-, sade- või muu vee juhtimine dreanaaži maa-alale ning lõhkamis-, puurimis-, kaeve ja muu selline töö pinnases tuleb kooskõlastada Põllumajandusametiga. Sealjuures arvestada, et kui eelnimetatud tegevused maaparandussüsteemi maa-alal on vältimatud ja antud tegevusega ei ole võimalik säilitada maaparandussüsteemi terviklik toimimine, tuleb olemasolev maaparandussüsteem ümber ehitada.“</p>
<p>Maanteeamet 15.06.2020 nr 15-2/20/23114-3</p>	<p>Olete teavitanud oma 07.05.2020 kirjaga nr 7-1/6-64 Maanteeametit Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruande eelnõu avaliku väljapaneku toimumisest 27.05 – 26.06.2019. Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja KSH koostamine on algatatud Põhja-Sakala Vallavolikogu 27.09.2018 otsusega nr 74.</p> <p>Maanteeamet on 12.04.2019 kirjaga nr 15-21848493-5 esitanud ettepanekud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja KSH väljatöötamise kavatsusele. Olles tutvunud avalikule väljapanekule esitatud üldplaneeringu dokumentidega Põhja-Sakala valla kodulehel, on rõõm tõdeda, et olete enamuse Maanteeameti ettepanekutest arvesse võtnud. Palume joonisele kanda ka riigiteede numbrid. Muus osas nõustume koostöötabelis antud</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Riigiteede numbrid kantakse joonisele.</p>

	vastustega meie ettepanekutele. Täname Põhja-Sakala vallavalitsust ja planeeringu konsultanti koostöö eest.	
MTÜ Kodupaik Metsküla 16.06.2020	<p>1. Rajada sild koos sinna viiva teega Raudna jõele (endine Taki/Vesiveski sild), et tagada ligipääs otse Soomaale ja Ruunaraipe luidetele. Silla olemasolu on vajalik, sest</p> <ul style="list-style-type: none"> • Soomaa poolsete talude elanikel puudub otseühendus küla keskusega. • Sild on oluline turismiarenduse seisukohalt, mille tulemusel paraneks ligipääsetavus Ruunaraibetele läbi Metsküla. <p>2. Rajada kergliiklustee peale Kõpu- Metsküla-Vastemõisa teele veel Metskülast Viljandisse ja Metskülast Ruunaraipe luideteni.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arvame, et arvestatav hulk jalgratturiste ja jalgsi matkajaid hakkab liikuma Viljandi- Metsküla, nüüd juba tolmuval teel, oleks turismi arengu ja liiklusohutuse tagamise seisukohalt õige planeerida ka selle maantee äärde kergliiklustee. <p>3. Muuta tolmuvalaks Ivaski - Lubjassare tee (valla tee) ja aidata kaasa Metsküla-Kildu riigimaantee (mnt nr 24/215) muutmisele tolmuvalaks.</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Taki sild on kantud rekonstrueerimist vajava sillana Taristu ja tehnovõrkude joonisele, Taki silla rekonstrueerimise vajadus kajastatakse ka seletuskirjas.</p> <p>Arvamusega ei arvestata. Metskülast Ruunaraipe luideteni on kergliiklusteena võimalus kasutada üldplaneeringuga Vastemõisa - Kõpu riigitee äärde kavandatavat kergliiklusteed ja maakonnaplaneeringus sidusteena toodud Tohvri teed (sidustee maakonnaplaneeringu mõistes on sõidutee, mida kasutatakse kergliiklusvõrgustiku eraldiseisvate elementide üksikute elementide ühendamisel sidusaks võrgustikuks või marsruudiks. Sidusteedel on väiksem liiklustihedus ning suurem liiklusohutus). Metskülast Viljandini on tulevikus võimalik jalgratturistidel liikuda Vastemõisa – Kõpu ja Viljandi – Suure-Jaani tee äärde kavandatud kergliiklusteed mööda.</p> <p>Arvamusega ei arvestata. Teede tolmuvalaks muutmine ei kuulu üldplaneeringuga lahendatavate ülesannete</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Hetkel on need teed jalgrattaga sõitjatele raskesti läbitavad , eriti kevad- sügisel perioodil. <p>4. Näidata ära Metsküla külas kohad, kuhu on lubatud rajada taastuenergia objektid.</p> <p>5. Üldplaneeringus pole tähelepanu pööratud kvaliteetse mobiilside arendamisele.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leviaugud, halb kuuldavus, side katkemised Metskülas on elanike igapäevased mured, millega on külaseltsi eestvedamisel tegeletud palju aastaid. Probleem on püsinud vaatamata sellele, et mastid on olemas Vastemõisas, Puiatus ja Kõpus ning teenusepakkujate andmetel peaks kõik korras olema. • Aastate eest Suure- Jaani vallavalitsuse toel on rajatud Metskülas lairiba kaablivõrgustik. Nüüd on küsimus, kuidas ühendada kaabliga majapidamised, mis jäid esimesel liitumisel taristust välja? <p>6. Paigaldada Metskülla pakiautomaat.</p>	<p>hulka, teede tolmuvabaks muutmise toimub vastavalt valla teehoiukavale, mis võetakse vastu volikogu poolt. Vallas kehtib teehoiukava 2019 - 2020+. Valla teehoiukavale on võimalik teha muudatusettepanekuid.</p> <p>Riigiteede tolmuvabaks muutmise toimub vastavalt riigi teehoiu kavale.</p> <p>Arvamusega arvestatakse osaliselt. Koostatava üldplaneeringuga ei määrata konkreetseid maa-alasid, kuhu on lubatud taastuenergia objektide rajamine, küll aga on seletuskirja peatükis „Taastuenergia“ toodud, millistel tingimustel toimub taastuenergia arendamine.</p> <p>Arvamus võetakse teadmiseks. Mobiilside kvaliteedi parendamine ei kuulu üldplaneeringuga lahendatavate ülesannete hulka.</p> <p>Arvamus võetakse teadmiseks. Selle küsimusega tuleb pöörduda sideteenuse pakkuja, Telia Eesti AS-i poole.</p> <p>Arvamusega ei arvestata. Pakiautomaatide paigaldamine ei ole üldplaneeringuga lahendatav ülesanne.</p>
--	--	--

<p>Keskkonnaamet 22.06.2020 nr 6-5/20/7700-2</p>	<p>1. Peatükis 3.13 seatakse tingimus, et uute karjääride avamiseks ja olemasolevate laiendamiseks peab olema läbi viidud keskkonnamõju hindamine (KMH). Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et KMH algatamiseks on konkreetsed kriteeriumid ja protseduurid, et vältida mitte asjakohast hindamist või olulise mõju korral hindamata jätmist (näitena vastaks olemasoleva karjääri laiendamise ÜP tingimusele 15 a vanune karjäärile tehtud KMH, kuid vaevalt see asjakohast infot otsustajale enam annaks). Keskkonnamõju hindamise objektide määramine ei ole planeerimisseaduse kohaselt üldplaneeringu ülesanne. ÜP välja töötamise kavatsusele esitatud sellekohasele Keskkonnaameti märkusele on vastatud, et seisukohaga arvestatakse.</p> <p>2. ÜP ptk 12 lk 37 –<i>Kaitsealunemaa on kaitseala reservaat ja sihtkaitsevöönditesse kuuluv maa-ala, kus majandustegevus on õigusaktidega keelatud.</i> Juhime tähelepanu, et lisaks kaitsealadele on sihtkaitsevööndeid ka püsielupaikades. Sihtkaitsevööndites on lubatud kaitse-eesmärgi saavutamiseks vajalikud tegevused, mida ei loeta aga majandustegevuseks. ÜP kohaselt ei loeta antud juhul kaitsealuseks maaks piiranguvööndi kaitsekorruga (sealhulgas hoiualad) territooriume, mis võivad olla ka maatulundusmaa vms sihtotstarbega. Seega ei ole riiklikult kaitstavate loodusobjektide alad üheselt kaitsealuse maa sihtotstarbega. Piiranguvöönd on kaitseala osa, kus majandustegevus on lubatud (looduskaitseadus (edaspidi LKS) § 31). Piiranguvöönd on kaitseala maa- või veeala, kus majandustegevus on lubatud (edaspidi LKS; § 31), arvestades sealjuures looduskaitseadusega ja kaitse-eeskirjaga sätestatud kitsendusi.</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja jäetakse välja uute karjääride avamisel ja olemasolevate laiendamisel keskkonnamõju hindamise (KMH) läbiviimise nõue.</p> <p>Arvamustega 2.- 6. arvestatakse. Seletuskirja korrigeeritakse ja viiakse kooskõlla looduskaitseadusega:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaitsealuse maa juhtotstarve jäetakse üldplaneeringust välja; • seadustes sätestatud ei kajastata; • lk 40 korrigeeritakse.
---	---	---

	<p>3. Lk 38 – kaitstavatel loodusobjektidel (LKS § 4 tähenduses) on ehitamine reguleeritud kaitse-eeskirja ja looduskaitseseadusega. Hoonete ehitamine kaitstavatel loodusobjektidel on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul (nõusolek vajalik projekteerimistingimuste ja ehitusloa andmisel).</p> <p>4. Lk 38 – Kaitstavate loodusobjektide sihtkaitsevööndites ei ole üldjuhul ehitustegevus (s.h majandustegevus) looduskaitseseaduse ja kaitse-eeskirja alusel lubatud, v.a kaitseala tarbeks või muudel kaitstavate loodusobjektide kaitse-eeskirjas ettenähtud juhtudel. Püsielupaigad on moodustatud kaitstavate liikide elupaikade või kasvukohtade säilitamiseks, seega ehitamine või muul majanduslikul otstarbel kasutamine ei ole seal üldjuhul lubatav (LKS, erandid lubatud kaitse-eeskirjas). Püsielupaikades ja kaitstavate loodusobjektide sihtkaitsevööndites ei ole ka leevendavate meetmete abil võimalik enamasti loodusväärtuste hävimist vältida. Ehitiste rajamist on võimalik kaaluda ja vastavaid mõjusid hinnata kaitstavate loodusobjektide piiranguvööndisse jäävatel aladel, kus looduskaitseseadus ja kehtiv kaitsekord seda võimaldab.</p> <p>5. Ptk 12 alguslõigus väidetakse, et majandustegevus ei ole kaitstavatel loodusobjektidel lubatud, mis ei ole korrektne (vt. p. 2). Ptk lõpus (enne Natura võrgustiku alade kirjeldamist olevas lõigus) soovitatakse hoonete (s.h staadionid, teenindus- ja majutushooneid jms) rajamisel kaitstavatele loodusobjektidele kaaluda nende ehitamise võimalusi läbi KMH/KSH eelhindangu ja leevendavate meetmete. Ehitamisega kaasneva keskkonnamõju hindamisele kohaldatakse keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse sätteid. Ehitiste kavandamisel tuleb aluseks võtta siiski looduskaitseseadus,</p>	
--	--	--

	<p>ala kaitse-eesmärk ja kaitse-eeskiri. Seega on peatükk vastuoluline.</p> <p>6. Lk 40 Üldine - lõik 1 viimane lause ei vasta looduskaitseseadusele. Selgituseks: kaitsekorralduskava ei ole õigusakt, millega ala kasutust piiratakse. Kaitsekorralduskavaga määratakse kaitstaval loodusobjektidel kaitse-eesmärkide saavutamiseks vajalikud kaitsekorralduslikud tegevused (LKS § 17).</p> <p>7. Lk 43 – avalike puhkefunktsioonidega alale, suplushohale ei ole ehituskeeluvööndit vähendamata väikeinventari, parklat ja käimlat (hoone) võimalik ehitada. Seletuskirjas on supelrannad ja suplushohad eelnevalt loetletud. Ehituskeeld ei kohaldu supelranna teenindamiseks vajalikule rajatisele (LKS § 38 lg 4 p 3), mitte hoonele. Üldplaneeringu alusel on ehituskeeluvööndis võimalik rakendada LKS § 38 lg 5 loetletud erandeid. Palume viia seletuskiri vastavusse looduskaitseseadusega. Veekogude ehituskeeluvööndisse käimlate (hoone) ehitamise osas ei kohaldu LKS § 38 lg 4 ja 5 erandid, seega ei ole üldplaneeringuga võimalik ette näha nende ehituskeeluvööndisse ehitamist ainult kohaliku omavalitsuse ehitusloa alusel. Supelrandades ja suplushohtades on võimalik hooajaliselt kasutada ka teisaldatavaid hooajaks paigaldatavaid käimlaid. Veekogu võimaliku reostuse välistamiseks on otstarbekas statsionaarsed käimlad ja parklad kavandada väljapoole veekogu ehituskeeluvööndit.</p> <p>8. Supelranda teenindavate rajatiste iseloomu ja paigutuse määrab kohalik omavalitsus detailplaneeringu koostamise kohustuse korral detailplaneeringuga või projekteerimistingimustega (LKS § 42 lg 4). Siinjuures</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskiri viiakse vastavusse looduskaitseseadusega ja jäetakse välja peatüki teine lõik. Teksti lisatakse, et supelrandades ja suplushohtades kasutada teisaldatavaid käimlaid, statsionaarsed käimlad ja parklad kavandada väljapoole veekogu ehituskeeluvööndit.</p> <p>Arvamus võetakse teadmiseks.</p>
--	---	--

	<p>juhime tähelepanu, et metsamaal ulatub ehituskeeluvöönd veekogu piiranguvööndi piirini.</p> <p>9. Alates 1.10.2019 jõustus uus veeseadus. Veeseaduse § 3 sätestab, mida peetakse ja mida ei peeta veekoguks veeseaduse tähenduses. Looduskaitsevee kohased kalda piiranguvööndi kitsendused kehtivad keskkonnaregistrisse (edaspidi <i>KKR</i>) kantud veekogude kohta, samuti antakse keskkonnalubasid ainult <i>KKR</i>-sse kantud veekogudele. ÜP-s supelrandade nimetamisel tuleks kasutada <i>KKR</i>-is kasutatud veekogude nimesid (ja soovitavalt ka koode). Mitmed ÜP-s nimetatud kavandatavate supelrandade ja ujumiskohtade veekogud ei ole <i>KKR</i>-is, mille tõttu jääb ebaselgeks, kus ja miks kavandatakse ÜP-ga supelranna erandit. Ptk 12 kokkuvõtteks: sotsiaalministri 03.10.2019 määruses nr 63 „Nõuded suplusveele ja supelrannale“ kasutatakse supelranna kohta ka terminit „supluskoht“. Viljandi maakonnas on eelnimetatud sotsiaalministri määrusele vastavad supluskohad on Holstre järv, Paala paisjärv, Pärsti järv ja Viljandi järve supluskoht, seega ei vasta hetkel Põhja-Sakala vallas paiknevad veekogud supluskohta nõuetele (ei ole Terviseameti nimistusse kantud supluskohana). Supluskohana käsitletava veekogu suplusvesi peab vastama sotsiaalministri määrusega kehtestatud nõuetele ning peab olema Terviseameti poolt vastavaks tunnistatud ning vastavasse nimistusse kantud (leitav internetist). Palume üldplaneeringuga kavandatavate supluskohtade seadustamisel (Terviseameti nimistusse kandmisel) võtta aluseks määruses toodud nõuded. Supelrand on üldjuhul ala veekogu ääres, mis on määratud ÜP-ga.</p> <p>10. ÜP lk 45 on lause "<i>Koosa paisjärve paisule on vaja</i></p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Planeeringus viiakse veekogude nimed vastavusse keskkonnaregistris olevate nimedega (Venevere järv, Tääksi järv, Nuutre-Kõpu paisjärv) ja registris olevatele veekogudele lisatakse ka koodid.</p> <p>Üldplaneeringuga kavandatavate supluskohtade edaspidisel seadustamisel võetakse aluseks sotsiaalministri 03.10.2019 määruses nr 63 toodud nõuded. Supelranna maa-ala võib üldplaneeringus olla määratud ka teiste veekogude mitte üksnes <i>KKR</i>-is oleva veekogu äärde. Oluliseks peetakse asjaolu, et inimesed käivad seal suplemas ja sellest lähtub ka maakasutus. Juunikuu seisuga on ka Suure-Jaani paisjärv kantud Terviseameti nimistusse.</p> <p>Arvamusega arvestatakse.</p>
--	---	---

	<p><i>koostada riskianalüüs seisundi hindamiseks".</i></p> <p>Keskkonnaregistri kohaselt ei ole Põhja-Sakala vallas sellise nimega paisjärve. Palume selgitada, millist paisjärve on mõeldud (registri kohane nimi ja kood), et oleks üheselt selge, millisele objektile üldplaneeringuga nõuded seatakse.</p> <p>11. Ptk 14 lk 43 väidetakse, et avalike puhkefunktsioonidega seotud veekogude ehituskeeluvöönditesse on tehnorajatiste ja –võrkude, sildade, avalikult kasutatavate teede, supluskohta teenindava väikeinventari (pingid, prügikastid, riietuskabiinid, ujumissillad ja infotahvlid/viidad, kiik, lõkkekoht) ning veeskamiskohta teenindava inventari (kaldarajatised, slipid, infotahvlid, viidad, käimla ja kuni 10-kohalised parklad) kavandamine ja ehitamine lubatud KOV ehitusloa alusel. Palume ehituskeeluvöönditesse ehitiste kavandamisel juhinduda looduskaitseaduse § 38 sätetest. Erandid kehtivad üldplaneeringuga määratud supelrandadesse rajatiste ehitamisel. Erandid on toodud looduskaitseaduse §-s 38. Siinjuures ei vasta ÜP ptk 14 teine lõik kehtivatele õigusaktidele. Palume juhinduda ÜP koostamisel õigusaktide sätetest (käesoleval juhul looduskaitseadus ja veeseadus) ja loetletud võimalustest.</p> <p>12. Ehituskeeluvööndi (edaspidi <i>EKV</i>) vähendamise ettepanekud (ptk 14.2): Keskkonnaamet hindab kalda ehituskeeluvööndi vähendamisel ranna või kalda kaitse eesmäärke, samuti lähtudes taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest. Ranna või kalda kaitse eesmärk on rannal või kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava</p>	<p>Viga parandatakse.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskiri viiakse kooskõlla looduskaitseadusega ja veeseadusega.</p> <p>Arvamus võetakse teadmiseks.</p>
--	---	--

	<p>asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine.</p> <p>13. Lk 45 tehakse üldplaneeringuga ettepanek vähendada ehituskeeluvööndit Tipu külas Soodi kinnistul (36001:001:0332), kuhu soovitakse ehitada endise laudahoone vundamendile vikatimuuseum. Kinnistu pindala on 5465 m², sellest looduslik rohumaa 4565 m² ja muu maa 900 m². Kinnistu on tekkinud Läti kinnistust (36001:001:0331) lahkumõõtmise tulemusena. Soodi katastriüksus (katastritunnus 36001:001:0332) jääb Soomaa rahvuspargi Tipu sihtkaitsevööndisse ning kuulub üle-euroopalise Natura 2000 võrgustiku koosseisu Soomaa linnu- ja loodusala (keskkonnaregistri kood EE0080574)¹. Tipu sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärgiks on lamminiitude, lammilodumetsade, jõgede ja ojade elupaigatüüpide ning kaitsealuste liikide kasvukohtade ja elupaikade säilitamine ja taastamine². Maaüksus piirneb Halliste jõega, mille ehituskeeluvööndi ulatuseks on 50 m veekogu põhikaardile kantud lähtejoonest. Endine laut-küün paiknes jõe ehituskeeluvööndis. Hoone soovitakse rajada endisele asukohale, samas mahus ja kasutusele võtta Soomaa rahvuspargi ja selle ajaloo tutvustamiseks. Rahvuspargis on keelatud ehitamine veekogude kallastele veepiirist 50 meetri kauguseni, välja arvatud kaitseala tarbeks ning laagriplatside tarbeks rahvuspargi valitsejaga kooskõlastatud kohtades. Lammutatud hoone vundament on tuvastatav põhikaardilt ning mingil määral ka looduses. Laut-küün paiknes kruusatee ääres, mis on Keskkonnaameti esialgsel hinnangul hoone rajamise eesmärki silmas pidades sobiv asukoht. Käesoleval juhul ei ole tegemist looduskooslusega, vaid ajalooliselt aktiivses kasutuses olnud alaga. Keskkonnaameti hinnangul</p>	<p>Arvamus võetakse teadmiseks.</p>
--	--	--

	<p>on tegemist Soomaa rahvuspargi tarbeks loodushariduslikel eesmärkidel rajatava ehitisega, mistõttu on EKV vähendamise ettepanek asjakohane ja kaalutav.</p> <p>14. Lk 47 on EKV vähendamise ettepanek tehtud Jälevere külas Valgi kinnistule (75901:002:0810) elamu/suvila ehitamiseks. EKV vähendamise ettepanek on tehtud kuni veekaitsevööndi piirini (10 m veekogu lähtejoonest). Juhime tähelepanu, et Valgi kinnistu on tervikuna õuema, kus ehtisregistri andmetel paikneb juba olemasolev aiama/suvila ehitisealuse pinnaga 64 m² (põhikaardi alusel on kinnistul 2 hoonet). Aiama/suvila on ehitise kasutamise otstarvete loetelu alusel võrdsustatud elamuga. Kuna ehituskeeld ei laiene hajaasustuses olemasoleva elamu õuemaale ehitatavale uuele ehitisele, mis ei jää veekaitsevööndisse (LKS § 38 lg 1), siis pole käesoleval juhul Keskkonnaameti hinnangul ehituskeeluvööndi vähendamine vajalik.</p> <p>15. Lk 47-48 tehakse EKV vähendamise ettepanek lagunenu saekaatri asukohale abihoone ehitamiseks Punakülas Helmeti (36001:004:0005) kinnistul Kõpu jõe ehituskeeluvööndit kallasrajani (4 meetrit põhikaardile kantud veepiirist). Kinnistu sihtotstarve on tootmismaa, pindala 3066 m², sellest looduslik rohumaa 2007 m², metsamaa 71 m² ja muu maa 988 m². Ehtisregistri andmetel paiknevad kinnistul rajatis Kihuveski tamm (kood 220652792, rajatud 1910) ja saekaater (kood 120652610, 2 korrust, ehitisealune pind 144 m², ehitatud 1910). Kuna saekaatrit soovitakse kasutada edaspidi (pärast rekonstrueerimist?) kõrvalhoonena, siis palume lisaselgitusi kõrvalhoone edaspidise kasutusfunktsiooni</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Üldplaneeringust jäetakse välja ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanek Jälevere külas Valgi kinnistul.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirjas selgitatakse Helmeti kinnistul asuva endise saekaatri asemele ehitatava hoone edaspidist kasutusotstarvet: endine saekaater lammutatakse ja selle asemele kavandatakse väliköök ja laohoone küttepuude ning tehnika hoidmiseks. Punakülas Kõpu jõe ääres asuvad Helmeti ja Kihu kinnistud on ühe omaniku kasutuses ning planeeringuga kavandatakse ka sild vanadele paisutusrajatistele üle jõe, mis võimaldaks liikumist kinnistute vahel.</p>
--	--	---

	<p>kohta, et kaaluda hoone kasutusest tulenevat võimalikku negatiivset mõju veekogule. Juhime tähelepanu, et olemasoleva hoone rekonstrueerimiseks/ümberehitamiseks pole EKV-d vaja vähendada.</p> <p>16. Lk 48 Kõpu jõe kaldal Punakülas Kihu kinnistul (36001:004:0004) soovitakse vähendada ehituskeeluvööndit Kõpu jõe kallasrajani (neli meetrit põhikaardile kantud veepiirist). Ehituskeeluvööndi vähendamise eesmärgiks on endise vesiveski varemetele abihoone ehitamine. Kihu kinnistu pindala on 19,63, sellest haritav maa 7,42 ha, looduslik rohumaa 5,31 ha, metsamaa 4,17 ha, muu maa 2,09 ha ja õuema 0,64 ha. Hoone varemete pikkuseks on põhikaardi alusel ligikaudu 28 m, millest ligikaudu 18 m jääb õuemaale. Veekogu ehituskeeluvööndisse jääb varemetest ligikaudu 10 m. Kihu kinnistu on hoonestatud. Ehitisregistri andmetel jäävad Kihu kinnistule kuivati (kood 112021071, 257 m²), laut (kood 112021072, 95 m²), abihoone (endine vesiveski, kood 120818257, rajatud 1910, 298,1 m²), elamu (kood 112002064, 236 m²) ja laut (kood 112021073, 66 m²). Hoonestatud õuema jääb Kõpu jõe põhikaardile kantud lähtejoonest ligikaudu 10 m kaugusele, seega väljapoole veekaitsevööndit. Vesiveski varemeid ümbritseb peamiselt looduslik rohumaa, kohati ka puittaimestik. Jõe ja varemete vahelisel alal ei ole hoone endise eesmärgi (veski) kasutuse eripära tõttu looduskooslus veel taastunud. Keskkonnaamet on seisukohal, et Kihu kinnistul Kõpu jõega piirneval alal asuvates varemetes endise vesiveski taastamine kõrvalhoonena ajaloolise hoonestusega õuemaal ei mõjuta oluliselt Kõpu jõe kalda-ala, sest inimtegevuse varasemate mõjutuste tõttu ei ole looduslik kalda-ala säilinud. Seega on ehituskeeluvööndi vähendamise</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirjas selgitatakse Kihu kinnistu vesiveski varemetele kavandatava kõrvalhoone edaspidist kasutusotstarvet: hoonesse kavandatakse tulevikus saun, puidutöötuba ja tehnika hoiuruum.</p>
--	--	---

	<p>ettepanek üldplaneeringus kaalutav, kuid kõrvalhoone täpsema kasutusfunktsiooni kavandamisel on vaja arvestada hoone kasutusest tulenevat võimalikku mõju veekogule ja vee-elustikule ning kasutada hoonet otstarbel, mis välistaks negatiivse mõju vee kvaliteedile ja vee-elustikule.</p> <p>17. Ptk 14 kokkuvõtteks juhime tähelepanu, et ÜP-s on vajalik käsitleda ka varem vähendatud EKV-sid (s.h. neid, kus kavandatud tegevusi pole ellu viidud). Üldplaneeringu kooskõlastamise käigus annab Keskkonnaamet seisukoha, kas varasemad EKV vähendamised jäävad kehtima ja nendega võib uue ÜP puhul arvestada (kui olud on oluliselt muutunud, siis erandjuhul võib olla vajalik ka uus EKV vähendamise kaalumine). Kui koostatava ÜP raames ei viida läbi EKV-de kaardistamist ja/või ei tooda välja, et eelmiste üldplaneeringutega on EKV-d vähendatud, siis varasemad nõusolekud EKV vähendamiseks automaatselt uude planeeringusse üle ei кандu. Kavandatud EKV vähendamised ei ole kajastatud planeeringu joonistel. Palume seletuskirja ja jooniseid täiendada.</p> <p>18. Ptk 15.5 lk 58 planeeritakse vaatetorni ehitamist Soomaa rahvusparki Ruunaraipe luidete kõige kõrgemale kohale. Tegemist on RMK riigimetsamaaga, kus kaitseala tarbeks vajalikud ehitised kavandatakse kaitsekorralduskavas. Kaitseala tarbeks vajalikud ehitised ehitab (korraldab nende ehitamise) ja neid hooldab maaomanik RMK. Käesoleval juhul ei ole Soomaa rahvusparki kaitsekorralduskavas ehitist kavandatud ega selle ehitamist vajalikuks peetud, samuti ei ole maa haldaja RMK esindajad (metsaülem ega külastuskorralduse juht) planeeringus käsitletud ettepanekust</p>	<p>Arvamusega arvestatakse osaliselt. Üldplaneeringusse ei kanta detailplaneeringutega tehtud ehituskeeluvööndi vähendamisi. Kavandatud EKV vähendamised kajastatakse planeeringu joonistel.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Planeeringust jäetakse välja Ruunaraipe vaatetorni kavandamine, kuna kaitseala ehitised kavandatakse kaitsekorralduskavas.</p>
--	---	---

	<p>teadlikud. Seega on kavandatud ehitise rajamise võimalikkus rahvusparki küsitav.</p> <p>19. Ptk 15.5 Ruunaraipe vaatetorni kavandamise juurde on kirjutatud järgmist: <i>Matkaradade äärde tuleb puhkekohad rajada raskematele lõikudele ja algus- ning lõpppunkti. Olulisteks puhkekoha komponentideks on jalgratta hoidik, pink ning prügikast jäätmete kogumiseks. Tuleb korraldada jäätmete äravedu.</i> Keskkonnaamet on seisukohal, et puhkealade juurde ei ole enamasti mõistlik prügikaste panna, kuna nende tühjendamine ei ole lihtne (raske ligipääsetavus prügiautodele, asukohalt kauged), inimesed kipuvad neid ära kasutama kodus tekkinud prügi äraviskamiseks jne. Looduskaitstes propageeritakse mõtteviisi, et prügi tuleb endaga loodusest kaasa võtta.</p> <p>20. Ptk 16.4.2 kirjeldatakse tingimusi sademevee ärajuhtimiseks (kohtpuhastite vajadus jne). Juhime tähelepanu, et veeseaduse § 187 lg 6 kohaselt on ka vee erikasutuse keskkonnaluba on vajalik, kui juhitakse sademevett suublasse jäätmekäitlusmaalt, tööstuse territooriumilt, sadamaehitiste maalt, turbatööstusmaalt ja muudest kohtadest, kus on saastatuse risk või oht veekogu seisundile.</p> <p>21. Veeseaduse § 99 lg 3 kohaselt kantakse üldplaneeringule olemasolevad reoveekogumisalad koos perspektiivis ühiskanalisatsiooniga kaetava alaga, mis ei ole reoveekogumisalaks määratud või sellega hõlmatud. Planeeringu joonistel perspektiivseid alasid näidatud ei ole ja on viidatud ÜVK kavale. Kas nii ongi mõeldud,</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirjast jäetakse välja järgnev: „Olulisteks puhkekoha komponentideks on jalgratta hoidik, pink ning prügikast jäätmete kogumiseks. Tuleb korraldada jäätmete äravedu.“</p> <p>Arvamus võetakse teadmiseks. Üldplaneeringu seletuskirjas määratakse tingimused, millega peab sademevee ärajuhtimisel arvestama. Antud peatükis ei viidata veeseadusele või juhtudele, millal on vajalik taotleda vee erikasutuse keskkonnaluba.</p> <p>Arvamus võetakse teadmiseks. Perspektiivsed reoveekogumisalad määratakse koostamisel oleva ÜVK kavaga. Pärast ÜVK valmimist kaalutakse perspektiivsete reoveekogumisalade kandmist üldplaneeringusse.</p>
--	--	---

	<p>et üldplaneeringuga perspektiivseid alasid ei määrata?</p> <p>22. Keskkonnaamet teeb ettepaneku lisada ÜP-sse ptk 13 (rohevõrgustik) alla ka keskkonnaministri määruse nr 73 „Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu“ nimetatud Navesti jõe lõheliste lõigu korrastamise ja kudealade taastamise, parandamise. Selgituseks: 2019. aastal valmis Loopre kalapääs ning enne seda oli rajatud Pilistvere paisule tehiskärestik ja lõhelaste sigimis- ja kasvualad. Seetõttu on oluline, et Navesti jõe Pilistvere-Loopre vahelisel lõigul parandataks veeelupaika. Töödeks on koprapaisude eemaldamine, sh regulaarset kobraste väljapüük, mis takistavad kalade rännet. Või suuremamahuline töö, mille hulka kuulub jõe taastamine ning vajadusel kudealade rajamine, mille teostamisel on vaja kaasata ka pädev ihtüoloog. Keskkonnaametile edastatud 2019 ja 2020. aastal kohalike elanike poolt suulisi andmeid, kus ollakse mures Navesti jõe Pilistvere-Loopre vahelise lõigu seisundiga.</p> <p>23. Ptk 16.6 on toodud mõiste, et <i>jäätmekäitluse maa on tootmis- ja olmejäätmete ladestamisehitiste alune ja neid teenindav maa</i>. Keskkonnaamet leiab, et antud definitsioon ei ole korrektne. Soovitame selle asendada jäätmeseaduses toodud jäätmekäitluskoha definitsiooniga (Jäätmeseadus § 19 lg 1 Jäätmekäitluskoht on tehniliselt varustatud ehitise jäätmekäitluskohaks, taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks).</p> <p>24. Ptk 16.6 jäätmemajanduse arendamise põhimõtted p 4 on toodud järgnevalt: <i>vastavalt veeseadusele ja selle alusel kehtestatud õigusaktidele heitvee puhastamiseks sätestatud nõuete kohaselt tuleb ette näha meetmed jäätmekäitluse maal</i></p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja peatükis „Veekogude kaldaala kasutamise- ja ehitustingimused“ käsitletakse Navesti jõe lõheliste lõigu korrastamise ja kudealade taastamise ning parandamise teemat.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirjas täpsustatakse jäätmekäitluse maa-ala mõiste järgmiselt: Jäätmekäitluse maa-ala on jäätmete kogumise, taaskasutamise ja kõrvaldamise maa-ala ning sellega seotud hoonete ja rajatiste maa-ala.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja korrigeeritakse järgmiselt: „Kui jäätmekäitluse maal tekib nõrgvesi, tuleb see kokku koguda ja kohapeal puhastada, et</p>
--	---	---

	<p>tekkiva nõrgvee kogumiseks ja puhastamiseks kohapeal või juhtimiseks lähimasse sobivasse reoveepuhastisse juhul, kui Keskkonnaamet ei sätesta teisiti. Antud lõik on väljatoodud prügila määrusest. Keskkonnaamet leiab, et antud punkt jääb segaseks. Kas mõeldud on jäätme punkte, kus tekib nõrgvesi või ongi mõeldud prügilat? Keskkonnaamet selgitab, et kui jäätmekäitlusmaal tekib nõrgvesi, tuleb nõrgvesi kokku koguda ja puhastada kohapeal, et see vastaks veeseaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega heitvee puhastamisele sätestatud nõuetele või juhtida nõrgvesi lähimasse sobivasse reoveepuhastisse.</p> <p>25. Ptk 3.14 lk 25 kohaselt võib <i>maatulunduse maa-ala metsamaal raadamist läbi viia vastavalt metsaseadusele</i>. Samas punktis 13 lk 42 Rohevõrgustik -<i>maatulundus maaalal ei ole metsamaa raadamine rohevõrgustiku tugialades ja koridorides lubatud, välja arvatud üksiku eluasemekoha rajamine vastavalt käesolevas üldplaneeringus sätestatud põhimõtetel ja tingimustel ning maavara kaevandamise lubadega määratud aladel</i> (lk 42). Punkt 3.14 lubab maa tulundusmaa-alal raadamise ja punkt 13 mingil alal (rohevõrgustiku tugialades ja koridorides) keelab. Mida siis täpsemalt on soovitud? Metsaseaduse § 32 lõike 1 kohaselt on raadamine raie, mida tehakse, et võimaldada maa kasutamist muul otstarbel kui metsa majandamiseks. Raadamist on vaja teha maaparandussüsteemide ja teede hooldamisel või rekonstrueerimisel, samuti elektriliinide hooldamisel ja laiendamisel. Keelates raadamise ei saa teostada juba olemasolevate rajatiste hooldustöid ja rekonstrueerimist. Raadamist on vaja teha ka ajutiselt kasutusest välja jäänud põllumaa taas põllumaana kasutusele võtmisel. Kui</p>	<p>nõrgvesi vastaks veeseaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega heitvee puhastamisele sätestatud nõuetele või juhtida lähimasse sobivasse reoveepuhastisse.“</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja korrigeeritakse.</p>
--	---	--

	<p>põllumaa on ajutiselt kasutusest väljas ja vahepeal on alale kasvanud metsa tunnustele vastav puittaimestik, siis selle likvideerimiseks tuleb metsa raadata. Samas on punktis 3.14 välja toodud, et väärtusliku põllumajandusmaa kasutustingimuste seadmise üldine eesmärk on tagada nende säilimine võimalikult suures ulatuses ja kasutada neid sihipäraselt põllumajanduslikuks tegevuseks (lk 25). Raadamise täielikul keelamisel on keelatud kõik eespool kirjeldatud tegevused.</p> <p>26. Ptk 13 lk 42 sätestatakse, et rohevõrgustiku metsades raiumisel tuleb <i>taasmetsastada lageraiealad kasutades selleks kohalikke liike</i>. Milliste puuliikidega on lubatud lageraielanke taasmetsastada reguleerib metsaseadus ja metsa majandamise eeskiri, kas sellise täiendava piirangu seadmine ÜP-s on mõistlik ja kas see on üldplaneeringuga lahendatav ülesanne. Kuidas hakkab toimuma hiljem selle piirangu kontrollimine, metsaomanikel ei ole kohustust metsauuendamisest isegi Keskkonnaametit teavitada.</p> <p>27. Lk 42 <i>hoiduda raietöödest raierahu perioodil (1. aprillist– 15. augustini) seoses lindude ja loomade pesitsusajaga</i>. Lindude pesitsusaegset häirimist reguleerib looduskaitseadus, kas sellise täiendava piirangu seadmine on mõistlik ja kas see on üldplaneeringuga lahendatav ülesanne?</p> <p>28. Juhime tähelepanu, et planeerimisseadus § 75 punktiga 1 sätestatakse üldplaneeringuga lahendatavad ülesanded, kus lõike 21 kohaselt lahendatakse üldplaneeringuga asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja peatükist jäetakse välja: „<i>kasutades selleks kohalikke liike</i>“.</p> <p>Arvamus võetakse teadmiseks. Pärast seletuskirja täpsustamist jääb see soovitusseks.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Planeeringust jäetakse välja raadamise reguleerimisega seonduv, kuna raadamise reguleerimine ei ole üldplaneeringuga lahendatav ülesanne.</p>
--	---	---

	<p>tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine. Raadamise reguleerimine ei ole üldplaneeringuga lahendatav ülesanne. Ka metsaseaduse kohaselt on võimalik üldplaneeringuga piiranguid seada vaid uuendusraiel raieliigile ning lageraie lubamise korral ka lageraielangil suurusele ja raievanusele. Metsaseaduse § 23¹ kohaselt võib planeeringuga asula või elamu kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsa majandamisel kohaliku omavalitsuse üksus kokkuleppel maaomanikuga planeeringuga seada piiranguid uuendusraie tegemisel raieliigile ning lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele.</p> <p>Joonised:</p> <p>29. Soomaa rahvusparkis on võimaliku taastatava hoonestuse asukohtadena käsitletud Soomaa piirkonna teemaplaneeringu koostamisel läbiviidud analüüsi tulemusi. Juhime tähelepanu, et rahvusparkis RMK riigimaal kinnistutel asuvate hoonete osas ei ole otstarbekas määrata elamumaa sihtotstarvet (Lemmjõe metsavahikordon). Siinjuures tuleb lähtuda maaomaniku RMK seisukohast.</p> <p>30. Planeeringujoonistele palume märkida ka ehituskeeluvööndi vähendamise asukohad.</p> <p>Planeeringu lisad:</p> <p>31. Lisas 5 on nimetatud kaitstavad loodusobjektid EELIS seisuga 06.05.2020, nende kaitsekorra aluseks olev Vabariigi Valitsuse määrus ja kaitse-eesmärk. Lepakose hoiuala kaitse korraldamisel lähtutakse looduskaitseaduse sätetest.</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Arvestatakse RMK seisukohaga ning maakasutuse otstarvet ei muudeta, jäetakse maatulunduse maa-alaks.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Joonistel märgitakse ehituskeeluvööndi vähendamise asukohad.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Lisas 5 lisatakse Lepakose hoiuala kaitsekorra alus: looduskaitseadus;</p>
--	--	---

	<p>Käesoleval juhul on toodud kaitse alla võtmise määrus, millele soovitame lisada ka kaitse korraldamise aluse.</p> <p>32. Üle-euroopalisse kaitsealade võrgustikku kuuluvate Natura 2000 linnu- ja loodusalade nimekiri on vastu võetud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldusega nr 615, alade nimekiri on toodud Lisas 1 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“. Palume lisada.</p> <p>Märkused KSH aruande juurde:</p> <p>33. KSH ptk 5.1.2 lk 59 märgitakse, et <i>nende puhkealade arendamisel, mis jäävad kaitstavale loodusobjektile (kaitsealal, hoiualal, püsielupaigas, kaitsealuste liikide leiu-, kasvu- ja elupaikades), tuleb koostada KMH/KSH eelhindamine. Samuti on välja toodud, et looduskaitsealal maa-ala kruntimisel elamuehituse või muu arenduse eesmärgiks tuleb hoonete parima asukoha määramisel eelnevalt teostada ala ülevaatus</i>“.</p> <p>34. Juhime tähelepanu, et kaitstavatele loodusobjektidel olemasolevate puhkealade arendamine ning kaitseala tarbeks vajalike ehitiste ehitamine toimub üldjuhul kaitsekorralduskava alusel maaomanikuga kokkuleppel või valdavalt RMK kui maaomaniku poolt. Uute elamute ehitamine on võimalik erandjuhul kaitsealade piiranguvõõndis, kus majandustegevus on lubatud kaitseeeskirjas toodud erisuste kohaselt ja keskkonnamõju eelhindangu tulemusena. Kaitsealade sihtkaitsevõõndites, püsielupaikades ja kaitstavate liikide leiukohtades (taimestik) ei ole uute elamute ehitamine üldjuhul lubatud liikide ja koosluste hävimise välistamiseks. Lubatud on endiste elamute taastamine juhul, kui eelhindangu kohaselt ei mõjuta see kaitstava ala, püsielupaiga, liigi, koosluse jms seisundit</p>	<p>Lepakose hoiuala kaitsekorralduskava aastateks 2011-2020</p> <p>Arvamus võetakse teadmiseks. Lisatud.</p> <p>Arvamus võetakse teadmiseks.</p>
--	--	--

	<p>negatiivselt. Kaitstavate loodusobjektide alasid üldjuhul elamuehituseks ei planeerita.</p> <p>35. Soomaa rahvusparki Ruunaraipe-Sauga sihtkaitsevööndisse planeeritav vaatetorn ei ole Soomaa rahvusparki kaitsekorralduskavas kavandatud kaitseala tarbeks vajaliku ehitiseks. KSH eelhinnang ei analüüsi torni ehitamise tegelikku mõju sihtkaitsevööndi kaitseväärtustele ega pinnavormile, samuti külastuse suurenemisel selle võimalikku negatiivset mõju sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärgile. Ruunaraipe-Sauga sihtkaitsevöönd on ala, kus säilitatakse maastiku üldilmet, metsastunud luidete ja vanade loodusemetsade elupaigatüüpe ning kaitsealuste liikide kasvukohti ja elupaiku, metsade bioloogilist mitmekesisust ning tagatakse puistute avalik kasutamine riigimaal. Käesoleval juhul ei ole analüüsitud rajatava torni mõju ala kaitse-eesmärgile.</p> <p>36. LK 71 nähakse ehituskeeluvööndi vähendamise ette Jälevere külas Valgi (75901:002:0810) katastriüksusel Navesti jõe veekaitsevööndi piirini. <i>Ehituskeeluvööndi vähendamine on vajalik katastriüksusel elamu ehitamiseks.</i> Juhime tähelepanu, et tegemist on kinnistu õuemaaga, kus juba paikneb aiamaa/suvila, mida võrdsustatakse elamuga. Ehituskeeld ei laiene hajaasustuses olemasoleva elamu õuemaale ehitatavale uuele ehitisele, mis ei jää veekaitsevööndisse (LKS § 38 lg 1), seega ei ole käesoleval juhul ehituskeeluvööndi vähendamine Keskkonnaameti hinnangul vajalik.</p> <p>37. Ehituskeeluvööndi vähendamiseks tehakse ettepanek lagunenenud saekaatri asukohale abihoone ehitamiseks</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Vaatetorni kavandamine Soomaa rahvusparki Ruunaraipe - Sauga sihtkaitsevööndisse jäetakse planeeringust välja.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. KSH aruande peatükist jäetakse välja Jälevere külas Valgi kinnistul ehituskeeluvööndi vähendamine.</p> <p>Arvamusega arvestatakse.</p>
--	--	--

	<p>Punakülas Helmeti (36001:004:0005) kinnistul vähendades Kõpu jõe ehituskeeluvööndit kallasrajani (4 meetrit põhikaardile kantud veepiirist). Kuna endist saekaatrit (kood 120652610, 2 korrust, ehitisealune pind 144 m², ehitatud 1910) soovitakse kasutada edaspidi kõrvalhoonena (kuigi teisi hooneid kinnistul ei paikne) siis palume analüüsida ka kõrvalhoone edaspidise kasutusfunktsiooni mõju Kõpu jõe vee kvaliteedile ja vee-elustikule. Käesoleval juhul kõrvalhoone otstarvet üldplaneeringus ega KSH eelhinnangus ei käsitleta.</p> <p>38. KSH on ära märgitud KeA-i keskkonnalubade infosüsteemi (KOTKAS) andmetel antud õhusaastelood, komplekslood, kaevandamislood, kuid lisada võiks ka vee erikasutuse keskkonnalood. Juhime tähelepanu, et kui tegevused on seotud, toimub lubade liitmine ja antakse üks ühine keskkonnaluba.</p>	<p>Seletuskirjas ja KSH aruandes täpsustakse hoone kasutusotstarvet. Endine saekaater lammutatakse ja selle asemele kavandatakse välikööök ja laohoone küttepuude ja tehnika hoidmiseks.</p> <p>Arvamusega ei arvestata. Lisainfo väljatoomine ei ole KSH kontekstis otseselt vajalik.</p>
<p>Maaeluministeerium 22.06.2020 nr 4.1-5/1230-1</p>	<p>Peame vajalikuks juhtida tähelepanu järgmistele aspektidele:</p> <p>1. Üldplaneeringu seletuskirja jaotisest 3.14 „Maatulundus maa-ala (sh väärtuslik põllumajandusmaa)“, nähtub, et väärtuslikuks põllumajandusmaaks loetakse alasid, mis on suuremad kui viis hektarit. Lisaks on märgitud, et koostamisel on väärtusliku põllumajandusmaa määratluse aluseid ja kasutamistingimusi reguleeriv seaduseelnõu, millest tuleb edaspidisel planeerimis- ja ehitustegevusel juhinduda. Seaduse eelnõus kavandatu kohaselt loetakse väärtuslikuks põllumajandusmaaks maatulundusmaa sihtotstarbega haritava maa ja loodusliku rohumaa kõlvikut sisaldavad kahe hektari suurused ja suuremad põllumajandusmaa massiivid, mis paiknevad külas ja alevikus. See tähendab, et seaduse kehtestamise korral võib</p>	<p>Arvamusega ei arvestata. Seletuskirja peatükki jäetakse sisse väärtusliku põllumaa pindala: „Väärtuslikuks põllumajandusmaaks loetakse alasid, mis on suuremad kui viis hektarit.“</p> <p>(Pärast seaduse jõustumist lähtutakse seadusest)</p>

	<p>osutada vajalikuks väärtuslike põllumajandusmaade määratlemise küsimustes Põhja-Sakala üldplaneeringu muutmine. Selle vältimiseks soovitame siiski lähtuda väärtuslike põllumajandusmaade määramisel eelnõus kavandatud terminist ja määrata väärtuslikuks põllumajandusmaaks kahe hektari suurused ja suuremad külades ja alevikes paiknevad massiivid. Lisame, et kui üldplaneeringuga siiski välistatakse väärtusliku põllumajandusmaa määramine tiheasustusaladel, tuleks seda võimalikult täpselt ja üksikasjalikult kaaluda ja põhjendada, hinnates kõiki asjaolusid ja sellega kaasnevaid mõjusid.</p> <p>2. Juhime tähelepanu, et samas seletuskirja jaotises (jaotis 3.14) toodud väärtusliku põllumajandusmaa maakasutus- ja arendamise põhimõtteid käsitleva loetelu punktis 5 on märgitud, et väärtuslikule põllumajandusmaale on lubatud paigaldada alla kahe hektari suurusel alal paiknevaid päikesepaneelide kogumikke (soovitavalt aladele, mis ei ole viimastel aastatel kasutuses olnud põllumajandusmaana). Kuna seaduse eelnõu kohaselt algab väärtusliku põllumajandusmaa massiivi suurus kahest hektarist, siis võib nimetatud tingimus luua olukorra, et päikesepargi rajamise tulemusena läheb kogu põllumajandusmaa massiiv või väga suur osa massiivist aastateks põllumajanduslikust kasutusest välja. Seaduse eelnõus ei ole väärtuslikule põllumajandusmaale päikeseparkide rajamine küll välistatud, kuid sellele vaatamata soovitame kaaluda päikesepargi, mida tahetakse rajada põllumajandusmaale, maksimaalse pindala määramisel selliseid alternatiive ja võimalusi, mille tulemusena ei läheks kogu või suurem osa põllumajandusmaa massiivist põllumajanduslikust kasutusest välja (näiteks saaks välistada teatud suurusega</p>	<p>Arvamusega ei arvestata.</p> <p>Ei peeta probleemiks, et üks massiiv on tervikuna ajutiselt põllumajanduslikust kasutusest välja jäetud, kuna päikesepark ei välista tulevikus ala uuesti põllumajandusmaana kasutusele võtmist.</p>
--	---	--

	<p>põllumajandusmaa massiivid, kuhu päikesejaamu rajada ei ole lubatud, või lubada päikesejaama rajamisega hõlmata põllumajandusmaa massiivist mingit teatud osa vms).</p> <p>3. Seletuskirja jaotises 2.3 „Valla ruumilise arengu üldised põhimõtted“ on maatulundus maa-alade kohta väidetud, et pigem välditakse väärtuslike põllumajandusmaade muul otstarbel, kui maa harimiseks, kasutusele võtmist. Selleks, et tagada üldplaneeringus kui pikaajalist arengut käsitlevas dokumendis toodud väidete ja põhimõtete üheselt mõistetavus, soovitame kasutada dokumentides läbivalt kindlat kõneviisi ja vältida ebamääraseid mõisteid nagu „pigem“, „üldjuhul“, „peaks eelistama“, „viimastel aastatel“ jms.</p> <p>4. Seletuskirjas on märgitud, et 76% kogu Põhja-Sakala valla territooriumist on kaetud maatulundusmaaga ning enamik haritavat maad on aktiivselt kasutusel. Põhja-Sakala valla haritavad maad on väga kõrge mullaboniteediga, olles oluliselt kõrgemad Eesti ja maakonna keskmisest. Nii üldplaneeringu seletuskirjas kui KSH aruande eelnõus on kinnitatud, et üldplaneeringuga väärtustatakse ja säilitatakse piirkonna terviklikke väärtuslikke põllumajandusmaid, nende kasutuselevõtt mittepõllumajanduslikul otstarbel on lubatud vaid avalikes huvides või kogukonna huvides (näiteks teede ja raudteede rajamiseks), kui vastavaid tegevusi ei saa ellu viia muul viisil. Leiame, et seletuskirja jaotistes 2.3 „Valla ruumilise arengu üldised põhimõtted“, 3.13 „Mäe-ja turbatööstuse maa“, 3.14 „Maatulundus maa-ala (sh väärtuslik põllumajandusmaa)“, 9 „Väärtuslikud maastikud“, 13 „Rohevõrgustik“ ning 16.3 „Taastuenergia“ toodud põllumajandusmaa väärtustamiseks, sealhulgas väärtusliku</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirjas vaadatakse üle ebamääraste mõistete nagu „pigem“, „üldjuhul“, „peaks eelistama“, „viimastel aastatel“ jms kasutus ja vajadusel täpsustatakse.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja väärtusliku põllumajandusmaa maakasutuse ja arendamise põhimõtetele lisatakse järgnev: „väärtuslikule põllumajandusmaale võib mulla kaitseks, kliimakahjustuste leevendamiseks või põllumajandusmaa massiivi ruumikuju mitmekesistamiseks rajada või lasta looduslikult tekkida maastikuelementidel nagu puuderida või -hekk, kiviaed või puudesalu“.</p>
--	---	--

	<p>põllumajandusmaa kaitseks, määratletud meetmed on asjakohased ja tõhusad. Seletuskirja jaotises 3.14 on kinnitatud, et põllumajandussaaduste tootmiseks või metsakasvatuseks kasutatav maa ja maa, millel on põllu- või metsamajanduslik potentsiaal, määratletakse maatulundusmaa-ala juhtotstarbena. Lisaks on selles jaotises sätestatud, et vältida tuleb olemasolevate põllumajandusmaade metsastamist ning soodustada olemasolevate heinamaade hooldust läbi niitmise või karjatamise. Meie arvates on üldplaneeringuga rakendatud väärtusliku põllumajandusmaa suhtes seaduse eelnõu kohane põhimõte, mille kohaselt tuleb väärtuslikule põllumajandusmaale määrata põllumajandusmaa sihtotstarbelist kasutamist tagav maakasutuse juhtotstarve. Selgitame lisaks, et seaduse eelnõu § 35⁹ kohaselt võib üldplaneeringuga seatud kaitse- ja kasutustingimustega ette näha, et väärtuslikule põllumajandusmaale võib mulla kaitseks, kliimakahjustuste leevendamiseks või põllumajandusmaa massiivi ruumikuju mitmekesistamiseks rajada või lasta looduslikult tekkida maastikuelementidel, nagu puuderida või –hekk, kiviaed või puudesalu.</p> <p>5. Anname teada, et seaduse eelnõus kavandatakse täiendada planeerimisseaduse § 142 lõiget 1 punktiga 1¹, mille kohaselt kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduse detailplaneeringuga muutmine on üldplaneeringuga määratud väärtusliku põllumajandusmaa maakasutuse juhtotstarbe muutmine, kui see ei ole kooskõlas üldplaneeringuga seatud kaitse- ja kasutustingimustega või muu avaliku huviga, mis kaalub üles väärtusliku põllumajandusmaa säilitamise avaliku huvi. See tähendab, et detailplaneeringu koostamise kohustus, mis on sätestatud ka eelnõu § 35¹¹ lõikega 2,</p>	<p>Arvamus võetakse teadmiseks.</p> <p>Seletuskirja ei peeta vajalikuks täpsustada, kuna koostatavas väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva seaduse eelnõus nähakse ette võimalus kohaliku omavalitsuse otsustusõiguse laiendamiseks olukordadeks, mida näiteks ei ole võimalik üldplaneeringu koostamise ajal ette näha.</p>
--	--	--

	<p>puudutab neid väärtuslikke põllumajandusmaid, mille kohta ei ole üldplaneeringuga seatud eelnõukohaseid kaitse- ja kasutustingimusi. Seega nähakse seaduse eelnõus ette võimalus kohaliku omavalitsuse otsustusõiguse laiendamiseks olukordadeks, mida näiteks ei ole võimalik üldplaneeringu koostamise ajal ette näha. Meie arvates tagavad nimetatud õiguslikud alused ja sellest johtuvalt üldplaneeringus sätestatud täpsed meetmed tõhusamalt ja üheselt mõistetavamalt väärtusliku põllumajandusmaa kaitse. Seletuskirja jaotises 3.14 on märgitud tinglikuna, et hajaasustuses tuleks üldjuhul vältida detailplaneeringute algatamist väärtuslikel põllumajandusmaadel. Leiame, et jaotises 5 „Detailplaneeringu koostamise kohustusega alad ja juhud“ peaks siiski täpsemalt kirjeldama väärtusliku põllumajandusmaa hõlmamisega seonduvaid võimalikke juhtumeid, välistusi ja põhjendusi.</p> <p>4. Üheselt mõistetavuse tagamiseks palume KSH aruande eelnõus ühtlustada mõisted „põllumaa“ ja „põllumajandusmaa“ ning kasutada ühtset terminit „põllumajandusmaa“.</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. KSH aruandes kasutatakse ühtset terminit „põllumajandusmaa“.</p>
<p>Riigi Kinnisvara AS 25.06.2020</p>	<p>Viljandi maakond, Põhja-Sakala vald, Suure-Jaani linn, J. Köleri tn 5 kinnistu juhtfunktsiooni muutmine. Üldplaneeringu eelnõus on J. Köleri tn 5 juhtfunktsiooniks määratud riigikaitsemaa, palume kinnistu juhtfunktsiooniks määrata elamumaa. Antud kinnistul paiknev hoone oli Politsei kasutuses. Hetkel on Politsei hoonest lahkunud ning tulevikus näeme, et riigil puudub vajadus antud kinnistut kasutada riigikaitsemaana. Vältimaks hoone tühjaks jäämist teeme ettepaneku hoone</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Suure-Jaani linnas Johann Köleri tn 5 maakasutuse juhtotstarve muudetakse elamu maa-alaks.</p>

	juhtfunktsiooniks määrata elamumaa. Sellisel juhul on võimalus hoone uuesti kasutusele võtta.	
Avo Järve 25.06.2020	<p>1. ÜP punkt 3 maa-alade põhikasutusotstarbe määramisel on lubatud ka kõrvalkasutuse võimalusi 40% ulatuses krundi piires. Täpsustamata on milliseid kõrvalkasutusi ja mis tingimustel oleks võimalik koos kasutada või mitte. Seni kehtiva Suure-Jaani ÜP oli ka määratud igal põhiootstarbel, millise otstarbed omavahel sobivad või mitte ja ka eraldi krundiga. See põhimõte töötas ja ei olnud vajadust ÜP-d tihti muuta ega kehtestada mahukaid ning suurt ressursi nõudvate detailplaneeringute (DP) ja keskkonnamõjude strateegilise hindamise (KSH) menetlust. See teema vajab kindlasti edasiarendamist ja täpsustamist!</p> <p>2. 2015 aastast kehtivad planeerimis ja ehitusseadustik teatud juhtudel DP-dest loobuda ja asendada projekteerimistingimuste avaliku menetlusega. Selle tõttu on oluline ÜP-ga määratud ehitustingimused, mis on projekteerimistingimuste aluseks. Need tingimused tuleb kriitiliselt üle vaadata ja parandada!</p> <p>3. Esiteks krundi suurus elamutel tihe ja kompaktse asustusega aladel määrata lubatava minimaalse suuruse asemel peaks olema lubatav maksimaalne suurus et vältida vaba maa ja olemasoleva või kavandatava avaliku taristu kasutuse ebaökonoomsust.</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirjas tuuakse välja maakasutuse juhtotstarvete puhul lubatud kõrvalotstarbed.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja täpsustatakse puudulike ehitustingimuste osas (hoonete suurima ehitise aluse pinna % krundi pindalast erinevate maakasutuse otstervete puhul, hoone asukoht krundil, hoonestuse kõrguspiirang).</p> <p>Arvamusega ei arvestata. Vastavalt planeerimisseaduse §-le 75 määratakse üldplaneeringuga krundi minimaalsuurus.</p>

	<p>4. Mitteelamute ja korterelamute puhul võimalik krundi suurus määrata DP-ga, et tagada parkimiskohad ja nõutud haljastus vastavalt hoone suurusele.</p> <p>5. Hoonete ja mitte ainult elamute puhul tuleks sobiv ulatus (kõrgus), välisviimistlus ja kuju ning erandid kui tegemist, kas kataloogi maja (tüüpprojekti) või arhitekti kavandiga. Eritingimused avalike- ja tootmishoonetele, hoonetele hajaasustuses jne. Suuremahuliste hoonete ja rajatiste korral rakendada avalikku menetlust. Senikehtiv ÜP sätestas, et hajaasustuses olevad majad on 1-2 maapealse korrusega, kusjuures teine korrus on nn katusekorrus (katusekaldega 35-45) nagu see on ajalooliselt olnud ja kõik on sellega ka soostunud. 12 m tähendab 4 kordset hoonet mis maale kindlasti ei sobi.</p> <p>6. Tihe- või kompaktse asustuse korral peaks täpsustama ka sokli kõrgust võrreldes maapinna ja naaberhoonetega.</p> <p>7. Vältida inimsilma kõrgusest (tav. 1,2 m) kõrgemate tarade ja piirdeaedade rajamist. Erandid ainult põhjendatud juhtudel vastavalt, kas turvalisuse või müratõkestamise vajadusel.</p> <p>8. Miljööväärtuslik hoonestusele peaks tegema ka eraldi tingimused. Senikehtivas ÜP-s jäi ka see pealiskaudseks kuigi katset sai tehtud. Miljööväärtusliku hoonestuse säilimise garanteerib kohaliku kogukonna tahe. St kas seda on või ei ole.</p>	<p>Arvamus võetakse teadmiseks. Mitteelamute ja korterelamute ehitamisel ei ole alati detailplaneeringu koostamine nõutav.</p> <p>Arvamusega ei arvestata.</p> <p>Arvamusega ei arvestata. Sokli kõrgus lahendatakse ehitusprojektiga.</p> <p>Arvamusega ei arvestata. Kõrgus 1,2 m võib osutada teatud juhtudel piiravaks. Nõuded piirdeaedadele jäetakse seletuskirjast välja ning teksti lisatakse: „Piirdeaiad rajatakse kooskõlastatult omavalitsusega“.</p> <p>Arvamus võetakse teadmiseks. Miljööväärtuslike hoonestusalade kaitse- ja kasutustingimused on toodud seletuskirjas.</p>
--	--	---

	<p>9. Turism ja puhkevõimalused peatükki peaks lisama ka Suure-Jaani linna. 2004. aastal ÜP tarvis tehtud ideekorje ja swot analüüsi põhjal selgus linnakese peamine arengusuund ja võimalus, mis oleks – TURISM ning PUHKEMAJANDUS. Kui välja arvata avalik sektor, puuduvad linnas kohapeal peaaegu täiesti muud töökohad. Võib olla see muutub alles Tööstuspargi käivitamise korral. Senine areng on kujunenud nii et kohapealne elanikkond väheneb, elamud muutuvad ajapikku suvilateks (suekodudeks). Olemasolev taristu (vee ja tervisekeskus) ning looduskaunis kultuuriajalooliselt huvitav keskkond ja asukoht soosivad puhkamisvõimaluste turismiteenuse arengut. Elu kihab siin ainult suve rahvaürituste (Suure-Jaani muusikapäevade jms) ajal.</p> <p>10. 90-ndate keskel algatas tolleaegne linnavalitsus suuremahulise Kesklinna DP, mis koostati Eesti-Soome pilootprojektina. Koostati ka esimene KSH Eestis. Töö tulemusena määrati olemasolevatele hoonete erastamisele minev maa (krundid). Maastikuanalüüs nentis koha kõrget esteetilist, kultuuriloolist taset koosmõjus kiriku, järve, võimalike lähi- ning kaugvaadetega, mis moodustavad maalilise terviku.</p> <p>Tõrvatilgaks võib kujuneda paisjärve idakaldale jääva Ilvese kinnistule kavandatav SEGAAHOONESTUSALA!?</p> <p>Senikehtiva ÜP-ga oli see määratud roheliseks puhkealaks. See kalmistu vastas järve kaldal olev ala on suure potentsiaaliga virgestus- ja puhkeala. Täisehitamise korral varjab see olulise vaatekoridori ning on absurdne kesklinna segahoonestusala põhiotstarbe tõttu. Uut linnakeskust sinna</p>	<p>Arvamusega arvestatakse.</p> <p>Arvamusega arvestatakse osaliselt. Paisjärve äärde on jäetud puhke- ja virgestustegevuse maa-ala ning tee äärde on näidatud elamu maa-ala.</p>
--	--	---

	<p>kindlasti ei saa tulla sest see pöörab olemasoleva asustusstruktuuri peapeale.</p> <p>Kahju et omal ajal tolleaegne linnapea ei leidnud Järveotsa talu vanainimesest omaniku katuseparandamiseks vajalikku 10 tuhandet krooni, et see kinnistu linnale osta, mida viimane pakkus. Praegune omanik soovib seda raha koos dividendidega välja võtta, müües kruntidena maha, kuigi linnas on krunte küll. Sellise stsenaariumi korral tehakse korvamatu kahju linnaruumile, koha esteetiline väärtus vahetatakse rahaks. See võib juhtuda kui omavalitsus ei suuda protsessi hallata ega kinnistut ära osta. Soome kogemuse põhjal: omavalitsus teeb nii kaaluka otsuse (ÜP muutuse) alles siis kui maa on omandatud.</p> <p>11. Ettepanek on Suure-Jaani miljööväärtusega alale liita ka Ilmatari tänava, Nuutre tee ja Suure-Jaani paisjärve vaheline ala. Miljööväärtusliku keskkonna hoidmine on tähtis linnakese kui sisemaa kuurordi tarvis.</p> <p>12. Kui senikehtiva ÜP koostamise ajal oli elamuehitusboom siis praegu on päikese-elektrijaamade ehitusboom. Suure-Jaani jäi elamuehitusboomist kõrvale kuid päikese-elektrijaamadest mitte. See võib kontrolli alt välja libiseda. Lahmuse küla Tasuja põllu kinnistu ala pole veel kavandatava ÜP tootmismaa põhiotstarbega maade hulka arvatud aga ehitus juba käib. Kahju et need on paigaldatud just põllumaadele ja väga väljapaistvatesse kohtadesse. Vabalt oleks need võinud panna need uue tööstuspargi kruntidele. Kui sinna oleks hooned ehitatud siis võiks need ümber paigutada ka hoonete katustele.</p>	<p>Arvamusega arvestatakse osaliselt. Miljööväärtuslikule alale laiendatakse.</p> <p>Arvamus võetakse teadmiseks. Praegu kehtivates planeeringutes ei ole kehtestatud tingimusi päikesepaneelide paigaldamiseks. Tasuja põllu kinnistule ei ole väljastatud ehitusluba; kui on mõeldud Pärnamäe kinnistut, siis on tegemist maaüksusega, mis projekteerimistingimuste väljastamise ajal oli söötis ja võsastunud ning vallavalitsus ei pea põhjendatuks piirata taastuenergia kasutuselevõtu arendamist sellistel maa-aladel. Päikesepaneelide puhul on tegemist lihtsalt teisaldatavate rajatistega, mistõttu on võimalik vajadusel maa võtta kasutusele muul</p>
--	---	--

	<p>13. Uute elamualade kalmistute lähedusse pole mõistlik ega vajalik. Kalmistul on kindlasti oma piiranguvöönd ja võimalik laiendamise võimalus peaks ka jääma. Linnas on ka kasutusotstarbeta või maatulundusmaale jäävaid elamuid, mis pole normaalne.</p> <p>14. Metsa ja veesilmadega maad kavandada virgestus või haljasaladeks nii et linnas poleks valgeid laiike.</p> <p>15. Ängi oja Tervisekoja ja Ängi mäe vahel olevasse metsaparki võiks ka kavandada veel ühe so kolmanda paisjärve. Tervisekoja kavandamisel oli see teema ka päevakorral. Ehk saab ka see kunagi teoks.</p> <p>16. Ma ei ole kuulnud ja ei tea, kas on olnud ideekorjet siin kohapeal või muudes asulates, aga see oleks kindlasti vajalik. Alustades Võhma linnast, kus võiks olla veekogu ja väliujula. Veekogu teatavasti ioniseeriks ka linna õhku. Väiksemates küldes aktiivsete inimeste (kogukonna) osavõtul saaks rajada kiige, lõkke ja spordilatte ning</p>	<p>(põllumajanduslikul) otstarbel. Uue tööstuspargi detailplaneeringuga on lubatud kruntidele rajada ainult hooneid.</p> <p>Arvamusega arvestatakse osaliselt. Kalmistuäärne ala jääb haljasala ja parkmetsa maa-ala ning ülejäänud osa katastriüksusest elamumaaks.</p> <p>Arvamusega ei arvestata. Metsa ja veesilmadega maid ei ole otstarbekas kõiki kavandada virgestus- või haljasaladeks, sest Suure-Jaani linnas on piisavalt munitsipaalomandis olevaid puhke- ja haljasalade maa-alasid, millega on tagatud vajadus selliste maa-alade järele. Täiendavate alade määramine toob omavalitsusele kaasa korrashoiu kohustuse.</p> <p>Arvamus võetakse teadmiseks. Planeeringuga on maa-alale kavandatud puhke- ja virgestustegevuse maa-ala, mis võimaldab tulevikus sinna ka veekogu rajada.</p> <p>Arvamus võetakse teadmiseks. Ideekorjet ei korraldata, planeeringu koostamise protsessis on igal isikul võimalus ettepanekuid teha ja arvamust avaldada. Praegu kehtivas (kehtestatud 2001) Võhma linna üldplaneeringus on kavandatud järv, ka uue üldplaneeringu eelnõu kohaselt on sellele alale</p>
--	--	--

	<p>külamaju jms. Ainult kergliiklusteedel pole mõtet kui seal kedagi enam ei ela ega tegutse.</p> <p>17. Vormistuslikult peaks ÜP-l olema lähteolukorra ja planeeritava kohta eraldi plaanid. Ilma selleta on raske aru saada, mida on planeeritud, muudetud või, mis on juba olemas. Puudulikud on tähtsamate asulate plaanid, osa asju on kribuna kogu vallaplaanil (kaardil).</p>	<p>kavandatud puhke- ja virgestustegevuse maa-ala, mis ei välista veekogu rajamist.</p> <p>Arvamusega ei arvestata. Planeeringu koostaja ja planeeringu koostamise korraldaja on leidnud, et lähteolukorra kohta eraldi jooniseid ei ole mõistlik koostada, kuna olemasolev olukord ja alusandmed on kättesaadavad ja vaadeldavad Maa-ameti kaardirakendustes. Tähtsamate asulate (linnad, alevikud ja külakeskused) maakasutuse joonised on olemas suuremas mõõtkavas (1:5000 -1:7000).</p>
<p>Ako Luts 25.06.2020</p>	<p>1. Arvamus, et:</p> <ul style="list-style-type: none"> • eelnõus on tähelepanuta jäänud tegelik olukord vallas. Kajastamata on: valla 8 erineva paikkonna ühiskonnagruppide elulised huvid, paikkondade arengu vajadused ja eesmärgid. Kõik olemasolevad, minevikus loodud väärtused, mille kasutamiseks üldplaneering tingimusi kehtestab, on kunagi loodud inimeste poolt. Nüüd püüame neid mineviku inimeste poolt minevikus loodud väärtusi kaitsta kaasaja inimese eest, kes ise vananeb iga päevaga. Väärtusi hooldavate inimeste arv vallas on vähenemas. Eelnõust ei leia kohta, kus on selgitatud vallavolikogu otsuse nr. 74 lisas punktides 3 ja 5 all kirjeldatud planeeringu eesmärgi ja planeeringu ülesannete täitmist. • Metsküla väärtusliku maastikuna käsitlemine on väär. Loodusel on suur jõud; inimene vananeb, tehnika vananeb, mõlemad vajavad pidevat hooldust. Kui inimene ei sekku, 	<p>Arvamus võetakse teadmiseks. Planeeringu koostamisel on arvestatud vallavolikogu 27.09.2020 otsusega.</p> <p>Arvamusega ei arvestata. Puudub põhjendus Metsküla väärtuslike maastike hulgast välja arvamiseks.</p>

	<p>kasvavad looduslikud vaated kinni, põllumaad ja ümbruskond metsastuvad.</p> <p>Vaata tabel 3 lk 33 üldplaneeringus; esimene lause Metsküla keskuse kohta on täiesti vale. Tulge vaadake Metsküla keskuse tegelikku olukorda?</p> <p>Kui Metskülas oleval, kunagised maaalused kalmistud, nähtamatu maaalune asulakoht, tolmas Lubjassaarega ühendav tee jm ajalugu on väärtuslik, siis tuleks need nimeliselt objektidena kirja panna, mitte seada piiranguid suurele maa-alale!</p> <p>Tegelik olukord Metskülas (kas ka teistel nn. väärtuslikel aladel?) on muutunud võrreldes 2001.aastaga, mil väärtuslike maastike mõiste ühe selleaegse keskkonnaministeeriumi soovitusliku juhendi alusel kasutusele võeti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metsküla piirkond tuleb väärtuslike maastike nimekirjast välja jätta. • Metsküla piirkonna väärtusliku maastikuna ja maakasutuse tingimuste käsitlemise tõttu on alal elavate kodanike põhiseaduslikke õigusi riivatud? • Eelnõu üldiseks puuduseks on: ei ole täidetud P-S Vallavolikogu otsuses ja lähteseisukohtades toodud juhiseid üldplaneeringu koostamiseks. <p>P-S Vallavolikogu 27.septembri 2018.a otsuse nr. 74 ja Üldplaneeringu lähteseisukohtades (punkt 2) kirjeldatu alusel oleks üldplaneeringu koostamisel pidanud lähtuma paikkonnaga seotud isikute (ühiskonnagrupid) huvide, asjaomaste asutuste ja isikute põhjendatud seisukohtadest ning täita oleks vaja üldplaneeringu ülesanne: töötada välja tulenevalt erinevate piirkondade iseloomust arengut soodustavad tingimused maakasutuseks ja ehitamiseks.</p>	<p>Eelnõu koostamisel on arvestatud lähteseisukohtadega.</p> <p>Isikute huvidega on arvestatud (näiteks on isikute soovidest lähtudes kavandatud maakasutuse otstarbeid, tehtud ettepanekuid ehituskeeluvööndite vähendamiseks, kavandatud teid, ka sild jne.)</p>
--	---	--

	<p>Asjaomaste asutuste ja isikute põhjendatud seisukohti on rakendatud pisteliselt, paikkondade arengut soodustavaid maakasutus ja ehitustingimusi ei leia. On küll keelud maa kasutustingimuste näol.</p> <p>1.1. Arusaamatuks jäävad asjaolud:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mille alusel on määratud P-S valla territooriumi eri osade väärtused kui puuduvad riiklikud alused maa väärtuse ja maastike väärtuste määramiseks. • mille alusel on määratud eri alade kasutustingimused, kes määras kasutustingimused • Miks on väärtuslike maastike käsitlemisel kasutatud Maakonnaplaneeringu +2030 vanu, 2001 aastast pärit Keskkonnaministeeriumi poolt levitatud soovituslikke seisukohti ja need on muudetud kohustuslikeks, olemasolevat olukorda arvestamata? • Üldplaneeringu eelnõus puuduvad materjalid Maakonnaplaneeringus +2030 (MP lk.30) ettenähtud väärtuslike maastike piiride ja kasutustingimuste täpsustamise nõuete üldplaneeringus täitmise kohta? • Selgusetu on üldplaneeringu ajaline kehtivus? Kas igavene? <p>1.2. Kokkuvõttev arvamus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lisaks eelkirjeldatule on eelnõus palju asjaolusid, mis vajaksid muutmist, täiendamist, kuid nende kõigi detailne kirjapanek oleks liiga mahukas. • Eelnõu ei kaitse inimest, ei loo eeldusi vallas elava ja tegutseva kodaniku vajadusi rahuldavaks tegevuseks, seega ka valla edasiseks arenguks, ei täida üldplaneeringule seatud eesmäärke. 	<p>Eri territooriumi osade väärtused ja alade kasutustingimused on määratud erinevate algandmete alusel täpsustades ja ajakohastades neid.</p> <p>Seletuskirja on toodud Väärtuslike maastike kaitse-, maakasutus- ja ehitustingimused.</p> <p>Üldjuhul on 10 aastat see ajaline piir, millal võib hakata mõtlema uue üldplaneeringu koostamise peale.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Eelnõu täiendatakse, parandatakse ning eeldatavalt saame juurde elu edendamise dokumendi.</p>
--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Tekivad küsimused: kas on sellist üldplaneeringut üldse vaja koostada? miks Üldplaneering pole kohustuslikuks aluseks riigi ja KOV konkreetsetele tegevustele? • Eelnõu vajab sisulist täiendamist, parandamist. Arvan, et esitatud kujul <u>saame</u> elu edendamise dokumendi asemel <u>juurde</u> ühe elu takistava dokumendi. <p>1.3. Milline peaks olema üldplaneering?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Üldplaneering peaks lähtuma inimese elulistest vajadusest ja looma soodsad tingimused vallas elamiseks , tegutsemiseks, siis ehk saavutame eesmärgi, et valda tuleks rohkem inimesi elama ja vallal oleks eeldusi arenemiseks. • Üldplaneering peaks olema aluseks riigi ja KOV tegevustele, kuid ei ole. <p>2. Lootus: et meie (elanikud, KOV, „Kobras“) üheskoos tahame kokku panna inimese elulistele vajadustele ja tegevusvabadusele põhineva, reaalselt elluviidava Põhja – Sakala valla elu edendava üldplaneeringu. Ilusaid nägemusi kirjeldavat ja elukorralduse takistuste loetelu pole meile vaja.</p> <p>3. MTÜ „Kodupaik Metsküla“ ettepanekutest.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ettepanekutest on näha Metsküla elanike tuleviku huvid, millised on üldplaneeringus kajastamata jäänud. Ettepanekutena esitatud tegevuste kajastamine huvitab Metsküla elanikke, teiste paikkondade, piirkondade elanikke 	<p>Arvamus võetakse teadmiseks. Planeering peaks olema konkreetse maa-ala kohta koostatav terviklik ruumilahendus, millega määratakse maakasutus- ja ehitustingimused. Üldplaneering on kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja detailplaneeringu koostamise ja detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel projekteerimistingimuste andmise alus.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Tahame koostada valla elu edendava üldplaneeringu.</p> <p>Arvamus võetakse teadmiseks. Praegu kehtib valla territooriumil neli erinevat üldplaneeringut, uue planeeringuga ühtlustatakse eri piirkondades maakasutus- ja ehitustingimusi,</p>
--	--	---

	<p>need ettepanekud ei huvita, sest pole seotud näiteks Suure-Jaani ega Kõo paikkonna kodanike vajadustega.</p> <p>Siinjuures juhin tähelepanu asjaolule, et Metsküla on P-S valla Vastemõisa paikkonna üks osa. Ka riiklik looduskaitseala „Soomaa Rahvuspark“ asub enamuses Vastemõisa paikkonnas, oma kaitseeskirja ja planeeringutega. Seega on Vastemõisa paikkonna sees 3 eri piirkonda (Vastemõisa, Soomaa, Metsküla), kus kodanike elulised vajadused, huvid on väga erinevad, kus põrkuvad riigi looduskaitseelised ja elanike elulised huvid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tulenevalt eeltoodust pean vajalikuks, et üldplaneering käsitleks valla 8 erineva paikkonna arenguprobleeme paikkonniti, kusjuures Vastemõisa paikkond on veel eriline. • Toetan MTÜ ettepanekut: teha üldplaneeringu muudatused, sisse viia üldplaneeringusse Metskülale arenguks vajalikud tegevused. 	<p>samuti väärtustatakse ja säilitatakse olemasolevat ühtsetel alustel.</p>
<p>Rein Murik 26.06.2020</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kavandada Aimla külas Vahemetsa kü elamu ja abihoonete ehitamise võimalus valla teest põhja suunas piki kinnistu idapiiri ca 100 x100m alale. Ehitamise võimaldamiseks vajadusel jätta see ala välja väärtusliku maastiku alast ja rohevõrgustiku tugalast. 2. Kavandada ja märkida ära Loopre külas Navesti jõe veekogu seisundi parendamine kopratammide eemaldamiseks ja kobraste arvukuse piiramiseks Loopre sillast kuni Pilistvereni. (forelli ja lõheliste elupaik ei toimi) 3. Kavandada muu või täiendav otstarve Olustvere alevikus Päikese tn 7. Praegune olukord kus lokkab umbrohi keset alevikku ei ole vastuvõetav. 	<p>Arvamusega arvestatakse. Rohevõrgustiku ja väärtusliku maastiku piire täpsustatakse ja jäetakse välja Aimla küla Vahemetsa kinnistul kavandatav ehitusala.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Üldplaneeringu seletuskirjas ja KSH aruandes tuuakse välja, et Navesti jõe lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade seisund vajab parandamist. Tekstis pööratakse tähelepanu kopratammide eemaldamise ning kobraste arvukuse piiramise vajadusele. Arvamusega ei arvestata.</p>

	<p>4. Ette näha planeeringuga veetorni säilimine ja kaitse alla võtmine ja taastamine kui unikaalne ehtis Suure-Jaani Lembitu pst 26a.</p> <p>5. Jaamaküla tee 3a ja piirnevatel mitte määrata tootmismaa otstarve (tagant järgi). Meie arvates on vallavalitsus lubamatult väljastanud ehitusloa ilma detailplaneeringuta ja nüüd püütakse tagant järgi seadustada. Selliste suure mastaabiliste ehitiste lubamine ilma detailplaneeringuta ja keskkonnamõju hindamiseta on lubamatu.</p>	<p>Maakasutuse otstarbe muutmine ei lahenda heakorraprobleeme.</p> <p>Arvamusega ei arvestata. Suure-Jaani veetorn ei ole veetornina ehk rõhu tõstja ja veemahutina kasutusel. Veetorni puitosa on amortiseerunud ja hetkel ka varisemisohtlik, veetorni ümber on aiaga sanitaartsoon ja seetõttu ei ole inimestele ohtu. Kasutusel on veetornis asuv maa sisse jääv osa, st puurkaev, mis on varukaev linna veevarustussüsteemis. Veetorni puitosa on kavas turvalisuse mõttes lammutada. Kavas on puidust amortiseerunud ohtlik osa lammutada ja kivist osa kaitsta katusega.</p> <p>Arvamusega ei arvestata. Maakasutuse juhtotstarve on üldplaneeringuga määratav maa-ala kasutamise valdav otstarve, mis annab kogu määratud piirkonnale edaspidise maakasutuse põhisuunad. Üldplaneeringuga ei määrata maakasutuse otstarbeid katastriüksuste piiride järgi. Jaamaküla tee 3a katastriüksus (ehitatava tootmishoone alune maa) on moodustatud maatulundusmaa sihtotstarbega Jaamaküla tee 1 katastriüksuse jagamisel. Jagamisel eraldati Jaamaküla tee 1 katastriüksusest 1846 m² ehk ligikaudu 0,7% . Üldplaneeringuga ei ole vastuolus maatulundusmaa kasutusotstarbega maa muutmine 0,7% ulatuses tootmismaaks. Jaamaküla tee 3a praegune katastriüksuse</p>
--	--	--

	<p>6. Kavandada võimalus oma tarbeks elektri tegemiseks turbiini paisuveekokku paigaldust ja ülejääk müüakse võrku ilma keskkonnamõju hindamiseta Loopre Veski kinnistul.</p> <p>7. Kavandada võimalus kämpingute paigaldamiseks Loopre Veski kinnistul paisust ülesvoolu vasakul kaldal ca 200 m. Vajadusel näha ette ehituskeeluvööndi vähendamine/ärajätmine.</p> <p>8. <i>Väärtuste ja piirangute joonisel on toodud üldplaneeringuga kavandatavad: supluskohad,</i></p>	<p>sihtotstarve on maatulundusmaa, mis muudetakse vastavalt ehitusloas nimetatud ehitise kasutamise otstarbele.</p> <p>Vallavalitsus väljastas ehitusloa Jaamaküla tee 3 ja 3a kinnistutele tootmishoone laiendamiseks ilma detailplaneeringut koostamata võttes aluseks planeerimisseaduse § 125 lõike 5, mille kohaselt võib kohaliku omavalitsuse üksus lubada detailplaneeringu koostamise kohustuse korral detailplaneeringut koostamata püstitada või laiendada projekteerimistingimuste alusel olemasoleva hoonestuse vahele jäävale kinnisasjale ühe hoone ja seda teenindavad rajatised, kui ehitis sobitub mahuliselt ja otstarbalt piirkonna väljakujunenud keskkonda, arvestades sealhulgas piirkonna hoonestuslaadi.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Üldplaneeringu seletuskirjast on eemaldatud tingimus, et hüdroelektrijaamade kavandamisel tuleb läbi viia keskkonnamõjude hindamine. Keskkonnamõjude hindamise korra sätestab keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus (vastu võetud 22.02.2005).</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Üldplaneeringusse lisatakse ettepanek Navesti jõe ehituskeeluvööndi vähendamiseks Loopre külas Loopre-Veski kinnistul (35701:003:0195).</p>
--	--	--

	<p><i>miljööväärtuslikud objektid ja hoonestusalad, väärtusliku maastikud, kaunid vaated jne.</i></p> <p><i>Taristu ja tehnovõrkude joonisel on toodud kavandatavad: matkarajad, kergliiklusteed, sillad jne.</i></p> <p>lk 13: Mis võiks olla Olustvere alevikus suure turismipotentsiaal väljapool Mõisakompleksi Olustvere alevikus pole eeltoodud nähtusi mis tekitaks seal suure turismipotentsiaali.</p> <p>Lisada lk 13 (vajadusel ka joonistele) tursimipotentsiaaliga piirkond :Võhma-Pilistvere-Loopre</p> <p>Lisada lk 13 (vajadusel ka joonised) turismipotentsiaal: Suure-Jaani piirkond-tervisekoda, kirikud, muusikaajalugu Lõhavere linnus jms <u>Näha ette, et neid peaks koos turundama.</u> Lisada lk 13 (vajadusel ka joonised) turimipotentsiaal: vallas asuvad kirikud.</p> <p>9. Lisada planeeringusse (ka joonisel) miljööväärtuslik objekt (vaatamisväärsus) Loopre Vesiveski ja Loopre pais ja kalapääs.</p> <p>10. Kõige suurem turismipotentsiaal on Soomaa rahvuspark. Mis oleks täpsemalt see potentsiaal, <i>Vastus: Soomaa moodustab planeeringualast ligikaudu kolmandiku. Tänu erilisele loodusele ja ülejutusperioodile on Soomaa rahvuspark tuntud turismi sihtkoht nii Eestis kui ka välismaal ning ka number üks turismiobjekt Põhja-Sakala vallas. (väljavõte vallavalituse kirjast).</i> See, et Soomaa on planeeringualast ca 1/3 ei ole kindlasti näitaja mis teeks Soomaa kõige suuremaks turismipotentsiaaliks.</p> <p>Näha ÜP-s ette võimalused (vajadusel teha ÜP-ga ettepanek</p>	<p>Arvamus võetakse teadmiseks ja arvestatakse osaliselt.</p> <p>Arvamus võetakse teadmiseks. Arvamuse esitajal esitada kirjeldus, mis väärtusega on tegemist ja millisel põhjusel võiks olla tegemist miljööväärtusliku objektiga.</p> <p>Arvamus võetakse teadmiseks. Arvamuse esitajal täpsustada arvamust konkreetsete võimaluste välja toomisega, millised tuleks üldplaneeringusse lisada.</p>
--	---	---

	<p>valla arengukava täiendamiseks) kuidas turismipotentsiaal saaks paremini kasutatud: Soomaa ja Lõhavere linnamägi: neis kohtades käib läbi tohutu hulk rahvast, kes ei kasuta ei giidide, ega majutuste ega muid Soomaal ja läheduses asuvaid teenuseid- ehk ei jäta tulu piirkonda (Lõhavere linnamäel mõne aasta tagustel loendusel ca 10000 in aastas).</p>	
<p>Keskkonnaministeerium 26.06.2020 nr 7-15/19/1225-6</p>	<p>Oleme tutvunud veebilehel www.pohja-sakala.ee/uldplaneering kättesaadavate üldplaneeringu ja KSH materjalidega ning soovime kinnisasjadele, mille riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ning volitatud asutus Maa amet, kavandatud maakasutusega seoses märkida järgmist:</p> <p>1. Teeme ettepaneku järgmistele tiheasustusega alal ja küla keskuse maal asuvatele või sellega piirnevatele kinnisasjadele katastritunnustega 61501:001:0638, 61501:001:0514, 61501:001:0560, 61501:001:0591, 61501:001:0584, 61501:001:0544, 61501:001:0543, 61501:001:0837 ja 61501:001:0754 määrata transpordi maa-ala maakasutuse juhtotstarve.</p> <p>Märgime siinkohal ära, et üldplaneeringu seletuskirja peatüki 3. <i>Maa- ja veealade üldised kasutamise- ja ehitustingimused</i> kohaselt on maakasutuse juhtotstarbed ära toodud peatükkides 3.1-3.14. Kuid maakasutuse juhtotstarbeid on ära toodud ka teistes seletuskirja peatükkides, näiteks jäätmekäitluse maa (üldplaneeringu joonistel nimetatud jäätmeoidla maa-ala) maakasutuse juhtotstarve on toodud ära peatükis 16.6. Oleme seisukohal,</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Kinnisasjadele (teede ja tänavate alune ning neid teenindav maa katastritunnustega 61501:001:0638, 61501:001:0514, 61501:001:0560, 61501:001:0591, 61501:001:0584, 61501:001:0544, 61501:001:0543, 61501:001:0837 ja 61501:001:0754 määratakse transpordi maa-ala maakasutuse juhtotstarve, kuna tegemist teede ja tänavate aluse ning neid teenindava maaga.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja täpsustatakse ning kõik maakasutuse juhtotstarbed tuuakse ära ühe peatüki alapeatükkidena, s.t lisatakse Jäätmekäitluse maa-ala; Tehnoehitiste maa-ala; Transpordi maa-ala jne. Maakasutuse juhtotstarbed seletuskirjas ja maakasutuse joonisel nimetatakse ühtemoodi.</p>

	<p>et üldplaneeringust aru saamist lihtsustaks, kui kõik maakasutuse juhtotstarbed oleks ära toodud ühe peatüki alampeatükkidena või siis oleks viidatud kõikidele peatükkidele, milles maakasutuse juhtotstarbeid käsitletakse.</p> <p>2. Teeme ettepaneku määrata Suure-Jaani linnas asuvale Aasa tn 10 (katastritunnus 61501:001:0575) kinnisasja loodeosale, mis jääb väljaspoole Ängi oja kalda ehituskeeluvööndit, elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarve, kuna kinnisasi asub tiheasustusega alal ja piirneb idast ja läänest hoonestatud elamumaadega.</p> <p>3. Teeme ettepaneku määrata Suure-Jaani linnas asuvale Sangari tn 1 (katastritunnus 61501:001:0555) kinnisasjale segaotstarbega maa-ala maakasutuse juhtotstarve, kuna see piirneb piirkonnaga, millele on sama juhtotstarve kavandatud.</p> <p>4. Teeme ettepaneku määrata Tääksi külas asuvale Pajuääre (katastritunnus 61501:001:0836) kinnisasjale segaotstarbega maa-ala maakasutuse juhtotstarve, kuna see asub küla keskses ja on ümbritsetud erineva maakasutusega kinnisasjadega.</p> <p>5. Ülde külas asuvatele Eke tn 1 (katastritunnus 61501:001:0775), Väike tn 3 (katastritunnus 61501:001:0776), Eke tn 5 (katastritunnus 61501:001:0777), Eke tn 7 (katastritunnus 61501:001:0780 ja Eke tn 9 (katastritunnus 61501:001:0778) kinnisasjadele on määratud tehnoehitise maa-ala maakasutuse juhtotstarve. Palume informatsiooni, milliste tehnoehitiste jaoks antud ala on kavandatud ja teeme ettepaneku kaaluda kinnisasjadele</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Suure-Jaani linnas Aasa tn 10 kinnisasja loodeosale määratakse elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarve.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Suure-Jaani linnas Sangari tn 1 kinnisasjale määratakse segaotstarbega maa-ala maakasutuse juhtotstarve.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Tääksi külas Pajuääre kinnisasjale määratakse segaotstarbega maa-ala maakasutuse juhtotstarve.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Ülde külas Eke tn 1, Väike tn 3, Eke tn 5, Eke tn 7, Eke tn 9 kinnisasjadele määratakse elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarve.</p>
--	--	--

	<p>elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarve määramist, kuna nende vastas Eke tänava ääres paikneb viis hoonestatud elamumaad.</p> <p>6. Teeme ettepaneku määrata Ülde külas asuvale Väike tn 8 (katastritunnus 75801:001:0549) kinnisasja osale, mis jääb Väike tänava ja elektriõhuliini vahelisele alale elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarve, kuna see piirneb sama juhtotstarbega kinnisasjadega.</p> <p>7. Teeme ettepaneku määrata Munki külas asuvale Munki tee 7a (katastritunnus 61501:001:0768) kinnisasjale tootmise maa-ala maakasutuse juhtotstarve, kuna see piirneb sama juhtotstarbega kinnisasjaga.</p> <p>8. Võhma linnas asuvale Lepiku (katastritunnus 91201:001:0273) kinnisasjale on osaliselt määratud elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarve. Teeme ettepaneku määrata kinnisasjale täiendavalt elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarve Kastani tänava pikenduse ja Soo tänava vahelisel alal.</p> <p>9. Teeme ettepaneku määrata Võhma linnas asuvale Piiriääre (katastritunnus 61501:001:0122) kinnisasjale segaotstarbega maa-ala maakasutuse juhtotstarve, kuna see asub tootmis- ja elumuala vahel.</p> <p>Täiendavalt soovime üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu kohta märkida järgmist:</p> <p>10. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 3. <i>Maa- ja veealade üldised kasutamise- ja ehitustingimused</i> toodud tabelis 1 on</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Ülde külas Väike tn 8 kinnisasja osale määratakse elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarve.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Munki külas Munki tee 7a kinnisasjale määratakse tootmise maa-ala maakasutuse juhtotstarve.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Võhma linnas Lepiku kinnisasjale määratakse täiendavalt elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarve</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Soomevere külas Piiriääre kinnisasjale määratakse segaotstarbega maa-ala maakasutuse juhtotstarve.</p> <p>Arvamusega arvestatakse.</p>
--	--	--

	<p>esitatud ühepereelamu, ridaelamu ja korterelamu kruntide minimaalsed suurused tiheasustuses ja küla keskuse maal elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarbe puhul. Peatüki 3.1 <i>Elamu maaala</i> kohaselt „<i>käesolevas üldplaneeringus on mõeldud elamu maa-ala all ühepereelamute, paariselamute, ridaelamute ning korterelamute alust maad.</i>“</p> <p>Üldplaneeringus ei ole kirjeldatud, mis tähenduses antud mõisteid kasutatakse ja sellest lähtuvalt ei ole võimalik täpselt aru saada, kui suur peab olema paariselamu krundi minimaalne suurus. Ei selgu, kas paariselamu krundi minimaalne suurus peab olema kahekordne ühepereelamu krundi minimaalne suurus. Palume täpsustada, kas paariselamu all mõistetakse kahte küljeti kokku ehitatud ühepereelamut või ka elamut, kus on kaks korterit ja milline võib olla vastavalt sellele krundi minimaalne suurus.</p> <p>11. Eeltoodud ettepanekust lähtuvalt teeme ettepaneku üldplaneeringu seletuskirja peatükis 3.1.1 <i>Hajaasustuses elamu maa-alale seatud maakasutus- ja ehitustingimused</i> lisaks ühepereelamute ja korterelamute maksimaalsele kõrgusele vajadusel välja tuua ka paariselamute maksimaalsele kõrgus.</p> <p>12. Eelpool nimetatud tabelis 3.1 on märgitud, et ridaelamu krundi minimaalne suurus peab olema 400 m². Ridaelamu moodustavad vähemalt kolm või enam üksteisega kokku ehitatud üksikelamut (ridaelamu sektsiooni, ridaelamuboksi). Palume tabelis täpsustada, kas 400 m² on mõeldud ühe ridaelamuboksi kohta.</p> <p>13. Üldplaneeringu seletuskirja peatüki 3. <i>Maa- ja veealade üldised kasutamise- ja ehitustingimused</i> kohaselt „<i>vähemalt</i></p>	<p>Seletuskirja peatükki 3.1 lisatakse paariselamu järgi mõiste selgitus (kaks küljeti kokku ehitatud ühepereelamut) ja peatüki 3 tabelis 1 tuuakse paariselamu krundi minimaalne suurus (2000 m²).</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja tuuakse välja hajaasustuses ühepereelamute, ridaelamute ja paariselamute maksimaalne kõrgus (10 m).</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja tabelis 2 täpsustatakse ridaelamu krundi minimaalsuurust: 400 m² ühe ridaelamuboksi kohta.</p> <p>Arvamusega arvestatakse.</p>
--	---	---

	<p>20% krundi pindalast peab moodustama haljastus, et oleks tagatud loodislähedane elukeskkond. /.../ Hajaasustuse maatulundus maa-alale ehitamisel kehtib kõrghaljastuse nõue eelpool kirjeldatuga analoogselt, kuid kõrghaljastuse osakaalu arvestada krundi pindala asemel õueala ulatuses, mille vähim suurus saab olla 1 500 m².“ Palume kaaluda, kas õuealale vähima suuruse kehtestamine antud haljastuse nõude seadmiseks on otstarbekas ja vajadusel tingimust muuta.</p> <p>14. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 3. <i>Maa- ja veealade üldised kasutamise- ja ehitustingimused</i> (lk 14) on kirjas, et „Hajaasustuses säilitada maksimaalselt kõrghaljastust, metsa olemasolul säilitada selle looduslik ilme.“ Samal ajal on lk 6 defineeritud hajaasustus kui „Väljaspool linnu, alevikke ja küla keskuse maad paiknev ala“. Palume täpsustada ja sisustada mõiste „looduslik ilme“. Kuigi peatükis 13. <i>Rohevõrgustik</i> (lk 43) on täpsustatud, et „metsade majandamine toimub vastavalt metsaseadusele, looduskaitseadusele, kaitsealade kaitse-eeskirjadele ja kaitsekorralduskavadele.“ võib lk 14 olev üldsõnaline seisukoht tekitada segadust.</p> <p>15. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 3.14 <i>Maatulunduse maa-ala (sh väärtuslik põllumajandusmaa)</i> (lk 26) punktis 3 on sätestatud maatulunduse maa-ala maakasutus ja arendamise põhimõttena, et tuleb „säilitada põllumajandusmaade vahel paiknevad metsaga kaetud alad, sest mets omab olulist tähtsust ökoloogilistes protsessides ning inimese kultuurilises taustas ja elulaadis“. Palume täpsustada millega on antud juhul tegemist – kas põllumassiive ja -tükke omavahel eraldava</p>	<p>Seletuskirja jäetakse välja õuema vähima suuruse nõue 1500 m².</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirjast jäetakse välja lause osa „metsa olemasolul säilitada selle looduslik ilme“.</p> <p>Arvamusega arvestatakse.</p>
--	---	---

	<p>puittaimestikuga kaetud ribadega või on tegemist metsamaaga metsaseaduse tähenduses ning selgitada mida tähendab selles kontekstis nende alade säilitamine. Oluline on silmas pidada, et juhul, kui planeerite seada omandile kasutustingimusi, siis peavad need olema selgelt välja toodud ja üheselt arusaadavad. Seetõttu leiame, et selles punktis tuleb sõnastust täpsustada.</p> <p>16. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 13. <i>Rohevõrgustik</i> (lk 42-43) käsitletakse rohevõrgustiku kaitse- ja kasutustingimusi maatulundus maa-alal, kus on punktis 3 välja toodud et „<i>metsade majandamine toimub vastavalt metsaseadusele /.../</i>“. Punktis 1 on käsitletud täpsemaid rohevõrgustiku metsades raiumise kriteeriume, ent käsitluse juures jääb sõnastusest ebaselgeks kas tegemist on seatavate kasutustingimustega või soovitustega. Kui tegemist on soovituslike punktidega, siis teeme ettepaneku täpsustada punkti 1 sõnastust järgnevalt „<i>rohevõrgustiku metsades raiumisel tuleb võimalusel:</i>“, et punkti soovituslik iseloom oleks üheselt arusaadav. Juhul, kui tegemist on täiendavate kasutustingimustega, siis peaks need tingimused olema täpsemalt välja toodud ja üheselt arusaadavad (näiteks mida tähendab raske metsatehnika). Samuti tuleks seatavaid tingimusi põhjendada (näiteks miks pole lubatud looduslikule uuenemisele jätmine) sh kirjeldada lähtuvalt PlanS § 75 lg 10 tulenevad asjaolud miks tingimuste seadmist vajalikuks peetakse. Kasutustingimuste seadmisel tuleks KSH aruande eelnõus käsitleda seatavatest tingimusest tulenevaid mõjusid keskkonnale, inimese tervisele ja heaolule, kultuuripärandile, varale (KeHJS §21). Juhul, kui tegemist on täiendavate tingimustega, siis soovitaksime muuta punktide numeratsiooni selliselt, et</p>	<p>Arvamusega arvestatakse.</p>
--	--	--

	<p>sätteid oleksid järjestatud üldistuse järgi (punktist 3 saaks punkt 1).</p> <p>17. Eeltoodud peatüki punktis 3 on rohevõrgustiku kaitse- ja kasutustingimusena maatulundus maa-alal välja toodud /..../ <i>„Väljapool looduskaitseaduse mõistes kaitstavaid alasid ning kaitsealuste liikide elupaiku on soovitatav sarnaselt eelnimetatud aladega metsade majandamine ja kasutamine sellisel moel ning sellises tempos, et säiliks metsade bioloogiline mitmekesisus, produktiivsus, taastumisvõime ja elupõlisus ning ühtlasi nende potentsiaal täita nüüd ja tulevikus ökoloogilisi ja sotsiaalseid funktsioone nii valla kui ka üleriigilisel tasandil. Toetame seda põhimõtet, kuid leiame, et on ebaselge, kuidas seda reaalselt rakendada ja millised mehhanismid selle tagavad. Palume selle kasutustingimuse rakendatavust silmas pidades üldplaneeringut täiendada, et oleks selge, kuidas (sh milliste protsesside ja menetluste käigus) ja milliste konkreetsemate nõuete abil näeb kohalik omavalitsus selle elluviimist.</i></p> <p>18. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 14. <i>Kalda ja veekaitse põhimõtted</i> (lk 43) on viidatud looduskaitseaduse nõuetele seoses ehituskeeluvööndi laiusega. Looduskaitseadusele viidates palume need viia kooskõlla kehtiva seadusega (§ 38 lg 1).</p> <p>19. Eeltoodud peatükis (lk 43) on kirjas, et <i>„Avalike puhkefunktsioonidega seotud tehnorajatiste ja – võrkude, sildade, avalikult kasutatavate teede, /..../ kavandamine ehituskeeluvööndisse on Põhja- Sakala</i></p>	<p>Arvamus võetakse teadmiseks.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskirja korrigeeritakse.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Seletuskiri viiakse vastavusse looduskaitseadusega ja jäetakse välja peatüki 14 teine lõik.</p>
--	---	--

	<p>valla üldplaneeringuga lubatud ehitusloa alusel. Täiendavat detailplaneeringut nende objektide kavandamiseks koostama ei pea.“</p> <p>Looduskaitseaduse § 38 lõigetes 4 ja 5 on sätestatud erandid, millisel juhul ehituskeeld ehituskeeluvööndis ei laiene. Kui tegemist on erisustega, mis eeldab planeeringuga kavandamist, siis peame praegust lähenemist liiga üldistatuks ja palume täpsustada, kuhu ja mida kavandatakse ja/või vajadusel taotleda kalda ehituskeeluvööndi vähendamist.</p> <p>20. Eeltoodud peatükis (lk 44) on kirjas, et „Kallasrada peab olema avatud vähemalt sellises ulatuses, et seal oleks võimalik jalgsi liikuda.“ Juhime tähelepanu, et vastavalt keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 38 lõikele 1 on kallasraja laius laevatatavatel veekogudel kümme meetrit ning teistel veekogudel neli meetrit ning lõike 3 järgi kui kallasrada on üle ujutatud, on kallasrajaks kahe meetri laiune kaldariba veeseisu piirjoonest. Praegune üldplaneeringu sõnastus kallasraja ulatuse kohta võib tekitada segadust ja palume seda täpsustada.</p>	<p>Arvamusega arvestatakse.</p> <p>Seletuskirjas täpsustakse, et kallasrada peab olema avatud nelja meetri ulatuses veekogu piirist ning kallasraja üleujutuse korral kahe meetri ulatuses veeseisu piirjoonest.</p>
<p>Enno Kõuts 26.06.2020</p>	<p>Vähendada Kivikäära talu, Võlli küla, Põhja-Sakala vald, katastritunnus 75901:005:0401 ehituskeeluvööndit. Plaanitav tegevus: hoone laiendamine enam kui 33% (sanitaarruumide ja katlaruumi rajamine). Kavandatav juurdeehitus planeeritakse elamu ja Lemmjõe vahelisele alale. Juurdeehitus planeeritakse madalvundamendile, kõrgusega ca 6 meetrit (võrdne olemasoleva hoone kõrgusega), laius ca 8,5 m (võrdne olemasoleva hoone laiusega), pikkus ca 9 meetrit.</p>	<p>Arvamusega arvestatakse.</p> <p>Üldplaneeringuga tehakse ettepanek Võlli külas Kivikäära katastriüksusel Lemmjõe ehituskeeluvööndi vähendamiseks.</p>

<p>Vallavalitsuse majandusosakond 26.06.2020</p>	<p>1. Kavandada planeeringuga Võhma linnas Kreegi tänava pikendus kuni Kirsi tänavani.</p> <p>2. Kavandada Kõo külas Põltsamaa-Võhma riigitee ja Kõo tee nurgale kavandatud elamumaale perspektiivne juurdepääsutee katastriüksuselt Kõo tee T1.</p> <p>3. Pikendada Lõhavere allee ärde kavandatavat Suure-Jaani – Lõhavere kergliiklusteed kuni Lõhavere allee 8 katastriüksuseni (75902:002:0004).</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Perspektiivne tänav lisatakse seletuskirja maakasutuse joonisele ning taristu ja tehnoorkude joonisele.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Perspektiivne tee lisatakse seletuskirja, maakasutuse joonisele ning taristu ja tehnoorkude joonisele.</p> <p>Arvamusega arvestatakse. Kergliiklusteed pikendatakse Lõhavere allee 8 katastriüksuseni taristu ja tehnoorkude joonisel.</p>
--	---	---

MAA-AMET

Hermann Kalmus
vallavanem
Põhja-Sakala Vallavalitsus
info@pohja-sakala.ee

Teie 07.05.2020 nr 7-1/6-64

Meie 08.06.2020 nr 6-3/20/6971-2

**Ettepanekute esitamine Põhja-Sakala
valla üldplaneeringule ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise aruande eelnõule**

Austatud Hermann Kalmus

Teavitasite oma 07.05.2020 kirjaga nr 7-1/6-64 Maa-ametit, et Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruande eelnõu avalik väljapanek toimub ajavahemikus 27. mai kuni 26. juuni 2020. Põhja-Sakala valla üldplaneeringu koostamine ja KSH on algatatud Põhja-Sakala Vallavolikogu 27.09.2018 otsusega nr 74. Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja KSH eesmärk on lähtudes erinevate ühiskonnagruppide huvidest kogu Põhja-Sakala territooriumil ruumilise arengu põhimõtete kujundamine ning maa- ja veealade kasutus- ja ehitustingimuste määramine luues eeldused piirkonna jätkusuutlikuks arenguks. Dokumentidega oli võimalik tutvuda Põhja-Sakala valla kodulehel: <http://www.pohja-sakala.ee/uldplaneering>. Maa-amet, tutvunud edastatud materjalidega, märgib järgmist.

Planeerimiseaduse (edaspidi PlanS) § 76 lõike 1 kohaselt koostatakse üldplaneering koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi üldplaneering käsitleb ja planeeringualaga piirnevate kohaliku omavalitsuse üksustega. PlanS § 85 lõike 1 kohaselt esitatakse üldplaneering ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kooskõlastamiseks kõnealuse seaduse § 76 lõikes 1 nimetatud asutustele. Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 7 kohaselt, kui planeeritaval maa alal asub maardla või selle osa, kooskõlastatakse üldplaneering PlanS sätestatud korras Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutusega. Keskkonnaminister on oma 05.03.2019 käskkirjaga nr 1-2/19/198 andnud Maa-ametile volituse kooskõlastada üldplaneeringuid PlanS sätestatud korras, kui planeeritav maa-ala asub keskkonnaregistri maardlate nimistus oleval maardlal või selle osal.

MaaPS § 14 lõike 2 kohaselt võib ministri volitatud asutus lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda või halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitise, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või Mustamäe tee 51 / 10621 Tallinn / 665 0600 / maaamet@maaamet.ee / www.maaamet.ee
Registrikood 70003098

ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta.

Seisuga 03.06.2020 asuvad Põhja-Sakala valla üldplaneeringu territooriumil osaliselt või täielikult kokku 16 keskkonnaregistri maardlate nimistus arvel olevat maardlat, 7 kehtiva kaevandamisloaga mäeeraldist ning menetluses on 2 kaevandamisloa taotlust.

1. Joonisel *Taristu ja tehnovõrgud* on kasutatud Maa-ameti maardlate kaardikihti seisuga 21.01.2019, kuid Tääksi liivakarjääri (loa nr L.MK/334358; loa omaja Maanteeamet) mäeeraldise ja selle teenindusmaa piirid ei ole seejuures korrektselt märgitud. Lisaks puudub teenindusmaa piiri tähistava leppemärgi selgitus. Palume planeeringu lõpplahenduse vormistamisel küsida keskkonnaregistri maardlate nimistust ajakohane väljavõtte ning korrigeerida joonist *Taristu ja tehnovõrgud* ning ülejäänud planeeringu materjale vastavalt ajakohastele andmetele.
2. Tääksi liivakarjäär (loa nr L.MK/334358; loa omaja Maanteeamet) ja Tääksi III liivakarjäär (loa nr VILM-059; loa omaja AS Acropolis) mäeeraldiste teenindusmaadel kulgeb planeeritud kergliiklustee, mis on kajastatud ka Viljandi maakonnaplaneeringus 2030+ (kehtestatud riigihalduse ministri 06.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/75). Palume kergliiklustee rajada kooskõlastatult kaevandamisloa omajate AS-ga Acropolis ja Maanteeametiga.
3. Seletuskirja peatükis 3.3 *Puhke- ja virgestustegevuse maa-ala* on märgitud, et kaevandatud maardlatele kujunevad tihti sügavad veekogud, mis on hea puhkepotentsiaaliga. Seetõttu tuleb eelistada, et pärast kaevandamistöde lõppemist kujundatakse need alad puhkealadeks. Selgitame, et kaevandamistööd ei pruugi alati lõppeda selliselt, et maavara on ammendatud. Samuti eeldab puhkeala loomine kokkulepet maaomanikuga ja kokkuleppeid puhkeala heakorra tagamise küsimuses. Palume seletuskirjas täpsustada, et võimalusel tuleb eelistada ammendatud maardlate aladele puhkealade rajamist.
4. Seletuskirja peatükis 3.13 *Mäe- ja turbatööstuse maa-ala* on märgitud, et maavarade kaevandamisel tuleb arvestada ehitusmaavarade kasutamise riiklikku arengukavaga 2011-2020. Selgitame, et Vabariigi Valitsus otsustas 30. novembril 2017. aastal arengukava elluviimine lõpetada, kuna arengukava strateegilised eesmärgid on saavutatud. Riigikogu 06.06.2017 otsusega võeti vastu Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050, millest edaspidi maapõuega seonduvalt lähtutakse. Palume kaaluda, kas ehitusmaavarade arengukavale viitamine on põhjendatud.
5. Seletuskirja peatükis 3.13 *Mäe- ja turbatööstuse maa-ala* on kaevandamistegevusele kehtivate üldiste põhimõtete all märgitud, et uue või laiendatava karjääri vahemaa elamutega peab olema vähemalt 150 m. Palume seletuskirjas täpsustada, et uue või laiendatava karjääri vahemaa elamutega võiks võimalusel olla vähemalt 150 m. Elamu asumisel lähemal kui 150 m on soovitatav rajada müratõkkevallid.
6. Lisaks on seletuskirja peatükis 3.13 *Mäe- ja turbatööstuse maa-ala* kaevandamistegevusele kehtivate üldiste põhimõtete all märgitud, et karjääri juurde viivad teed tuleb viia mustkatte alla. Teedele mustkatte rajamine on eelduseks kaevandamistegevuse alustamiseks. Selgitame, et kui tulevikus hakatakse teid kasutama kaevandatud materjali väljaveoks, tuleb teede valdajal ja kaevandamisloa omajal sõlmida kokkulepe, mis sätestaks konkreetse tee või teelõigu kasutamise õigusega seotud tingimused. Seejuures kaevandamisloaga ei reguleerita kaevandamisega seotud tegevusi ja neist tulenevat keskkonnamõju väljaspool mäeeraldise ja selle teenindusmaa piire. Tagamaks maavarale juurdepääsu ei nõustu Maa-amet piiranguga, et kõikidele karjääri juurde viivatele teedele mustkatte rajamine on eelduseks kaevandamistegevuse

alustamiseks. Palume seletuskirja muuta, sõnastades teede mustkatte nõude ümber soovituseks.

7. Joonise *Väärtused ja piirangud* kohaselt jäävad maardlatega kattuvatele aladele rohevõrgustiku tugiala, rohevõrgustiku koridor, väärtuslik põllumajandusmaa ja väärtuslik maastik. Seletuskirja peatükis 3.13 *Mäe- ja turbatööstuse maa-ala* on kaevandamistegevusele kehtivate üldiste põhimõtete all märgitud, et maardlate kasutuselevõtul vältida võimalusel alasid, mis asuvad väärtuslikel põllumajandusmaadel, väärtuslikel maastikel ja roheline võrgustiku aladel ning hinnata eelnevalt mõju väärtuslikele maastikukomponentidele. Väärtuslikud põllumajandusmaad ja roheline võrgustiku alad ei ole taksituseks kaevandamislubade taotlemisele ning väljaandmisele õigusaktidega sätestatud korras. Kaevandamisloa menetlemisel tuleb eelnevalt kaaluda kaasnevaid mõjusid väärtuslikule põllumajandusmaale ja roheline võrgustiku aladele. Kui mäeeraldis või selle teenindusmaa asub väärtusliku põllumajandusmaa massiivil, saadab kaevandamisloa andja taotluse arvamuse avaldamiseks Maaeluministeriumile. Väärtuslikel maastikel on välistatud kaevandamistegevus. Samas on seletuskirja peatükis 9 *Väärtuslikud maastikud* väärtuslike maastike kaitse-, maakasutus- ja ehitustingimuste all märgitud (tsiteerin): „maardlate kasutuselevõtul vältida võimalusel alasid, mis asuvad väärtuslikel maastikel. Juhul, kui nimetatud aladel on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb eelnevalt kaaluda kaasnevaid mõjusid väärtuslikele maastikukomponentidele“.

Selgitame, et kaevandamisloa andja ei ole ühegi kehtiva õigusakti kohaselt kohustatud Maaeluministeriumi arvamust küsima, kuid võib seda kaalutusotsusena siiski teha. Lisaks ei ole väärtuslik maastik sarnaselt väärtuslikule põllumajandusmaale ja rohevõrgustiku alale ühegi õigusakti kohaselt takistuseks kaevandamislubade taotlemisele ning väljaandmisele. Seega on vastuoluline ka seletuskirja peatüki 13 *Rohevõrgustiku rohevõrgustiku kaitse- ja kasutustingimuste alapeatükis Arendustegevus ja ehitamine* olev punkt, mille kohaselt roheline võrgustiku aladel ei ole lubatud uute tööstusalade rajamine. Sama mõtet on korratud ka KSH aruande peatükis 5.2.1 *Mõju pinnaveekogudele ja nende kallaste kaitsevöönditele*. See tähendaks ka mäetööstusalade rajamise keelamist, mida on vaja kaevandamistegevuse alustamiseks. Palume seletuskirjas ja KSH aruandes olevad vastuolud likvideerida, sh Maaeluministeriumi arvamuse küsimine kirjeldada soovitusena. Väärtuslikel maastikel kaevandamistegevuse ning roheline võrgustiku aladel uute tööstusalade rajamise keelamisel halvendab üldplaneeringu lahendus maavara kaevandamisväärsena säilimise ja maavarale juurdepääsu osas olemasolevat olukorda ning on seega vastuolus MaaPS §-ga 14.

8. KSH aruande peatükis 5.6 *Mõju maatulundusmaadele ja väärtuslikele põllumaadele* on viidatud üldplaneeringu seletuskirjale, mille kohaselt väärtusliku põllumajandusmaa kasutuselevõtt mittepõllumajanduslikul otstarbel on lubatud vaid avalikes huvides või kogukonna huvides (näiteks teede ja raudteede rajamiseks), kui vastavaid tegevusi ei saa ellu viia muul viisil. Kuna joonise *Väärtused ja piirangud* kohaselt jäävad maardlatega kattuvatele aladele väärtuslikud põllumajandusmaad, siis palume sarnaselt üldplaneeringu seletuskirjale lisada ka KSH aruandesse, et väärtuslikud põllumajandusmaad ei ole taksituseks kaevandamislubade taotlemisele ning väljaandmisele õigusaktidega sätestatud korras.
9. Seletuskirja peatükis 3.13 *Mäe- ja turbatööstuse maa-ala* on kaevandamistegevusele kehtivate üldiste põhimõtete all märgitud, et uute karjäärade avamine ja olemasolevate karjäärade laiendamine toimub ainult detailplaneeringute alusel ning kui läbi on viidud keskkonnamõju hindamine. Maardlate kasutuselevõtul või maardlas uute karjäärade rajamisel tuleb alati enne maavara kaevandamise lubamist selgitada välja keskkonnamõju võimalik ulatus ning rakendada asjakohased meetmed kaasnevate keskkonnamõjude

vältimiseks või leevendamiseks. Selgitame, et keskkonnamõju hindamist saab nõuda vaid kaalutusotsuse langetamisel, mitte igakordselt, ilma kaalutlemata. KeHJS § 9 ja § 11 järgi keskkonnamõju hindamise vajalikkuse või mittevajalikkuse üle karjääri avamisel otsustab loa andjana Keskkonnaamet, kes saadab kaevandamisloa taotluse ning taotluse kohta tehtava otsuse eelnõu arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele. Kohalik omavalitsus hindab kaevandamisloa taotlusega tutvumisel keskkonnamõjude hindamise algatamise otstarbekust ja teeb vajadusel keskkonnamõjude hindamise algatamise soovitusel loa andjale. Detailplaneeringu koostamist uue karjääri avamisel või olemasolevate laiendamisel ei nõua ükski õigusakt. Keskkonnamõju hindamise ja detailplaneeringu koostamise igakordne nõudmine halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise ja maavarale juurdepääsu osas olemasolevat olukorda ning on vastuolus MaaPS § 14 lõikega 2.

10. Seletuskirja peatükis *3.13 Mäe- ja turbatööstuse maa-ala* on kaevandamistegevusele kehtivate üldiste põhimõtete all märgitud, et kasutusele võetud maardlates peab kaevandamine toimuma keskkonnasõbralikult ja ressursisäästlikult: ammendada maardla varud võimalikult lühikese ajaga, kasutades ära kaasnevad maavarad ning alad korrastada, kasutades neid edaspidiselt metsa-, puhke- või ehitusalana. Palume seletuskirja täpsustada, et võimalikud on ka teised korrastamissuunad.
11. Seletuskirja peatükis *3.14 Maatulunduse maa-ala (sh väärtuslik põllumajandusmaa)* on maatulunduse maa-ala maakasutuse ja arendamise põhimõtete all märgitud, et säilitada tuleb põllumajandusmaade vahel paiknevad metsaga kaetud alad, sest mets omab olulist tähtsust ökoloogilistes protsessides ning inimese kultuurilises taustas ja elulaadis. Lisaks on seletuskirja peatüki *13 Rohevõrgustik* rohevõrgustiku kaitse- ja kasutustingimuste alapeatükis *Maatulundus maa-ala* märgitud, et rohevõrgustiku metsades raiumisel tuleb säilitada hekke, puuderidasid ning põõsa- ja puuderühmasid põldude vahel. Samuti on märgitud, et metsamaa raadamine rohevõrgustiku tugialades ja koridorides pole lubatud, välja arvatud üksiku eluasemekoha rajamine vastavalt käesolevas üldplaneeringus sätestatud põhimõtetele ja tingimustele ning maavara kaevandamise lubadega määratud aladel. Raadamise vajadusel tuleb maa sihtotstarbe muutmiseks koostada üldplaneeringut muutev detailplaneering koos keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindamisega. Kui tegevus võib oluliselt ohustada rohevõrgustiku toimimist, siis võib omavalitsus detailplaneeringu algatamisest keelduda. Sarnast mõtet on korratud ka KSH aruande peatükis *5.6 Mõju maatulundusmaadele ja väärtuslikele põllumaadele*. Palume seletuskirja ja KSH-d täpsustada, et maavara kaevandamise lubadega määratud aladel oleks lisaks metsamaa raadamisele ka puuderidade, põõsa- ja puuderühmade raadamine lubatud ja seda ilma sihtotstarbe muutmist nõudva detailplaneeringuta või KSH-d koostamata. Täpsustamata jätmise korral on üldplaneering vastuolus MaaPS §-ga 14.

Käesolevaga teatame, et Maa-amet nõustub Põhja-Sakala Vallavalitsuse 07.05.2020 kirjaga nr 7-1/6-64 edastatud Põhja-Sakala valla üldplaneeringuga tingimusel, et täpsustatakse planeeringu dokumente vastavalt eeltoodud märkustele. Märkustega arvestamata jätmisel halveneb maavarale juurdepääsu osas olemasolev olukord ja planeering on vastuolus MaaPS § 14.

Palume hoida Maa-ametit kursis planeeringu edasise menetlemisega ning edastada üldplaneering peale täpsustuste tegemist ja enne selle vastuvõtmist teadmiseks Maa-ametile.

Reformimata riigimaade ja Keskkonnaministeeriumi valitsemisel olevate maaüksuste, mille volitatud asutus on Maa-amet, osas annab üldplaneeringule seisukoha Keskkonnaministeerium.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Tambet Tiits
peadirektor

Teadmiseks: Keskkonnaministeerium - keskkonnaministeerium@envir.ee, AS Acropolis - kristjan@acropolis.ee, Maanteeamet - info@mnt.ee

Mare Laan
665 0639 mare.laan@maaamet.ee

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI

FAILI SUURUS

MA_vastusk.pdf

472 KB

ALLKIRJASTAJAD

nr.

NIMI

ISIKUKOOD

AEG

1

TAMBET TIITS

35611010385

08.06.2020 12:22:05 +03:00

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

77:14:f5:ba:42:0a:2b:c2:5a:54:ca:98:62:f8:69:61

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI

VÄLJAANDJA VÖTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015

B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51

ALLKIRJASÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 28 D3 E5 E9 3C 47 F2 53 F3 B3 A8 1F F3 AA59 09 7E E5 29 EC 06 E9 3D 1F 8F 69 FD 58 7AEF FF 65

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Käesolev kinnitusleht on informatiivne, milles olev teave kinnitab vaid, et selle äratoodud räsiga allkirjastatud fail eksisteerib. Kinnitusleht ei oma iseseisvat tõendusväärtust. Osapoolte tahteavalduse kehtivust saab kontrollida ainult digitaalselt allkirjastatud failist.

Lp Jaanus Rahula
Põhja-Sakala Vallavalitsus
info@pohja-sakala.ee

Teie 07.05.2020 nr 7-1/6-64

Meie (digitaalallkirja kuupäev) nr 3-1.1/901

RMK arvamuse edastamine Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kohta

RMK on tutvunud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõuga.

Palume viia sisse täpsustus punktis „Maatulunduse maa-ala maakasutus ja arendamise põhimõtted“ lk 27 p.6 alljärgnevalt:

RMK poolt majandatavate metsade osas on lubatud kõik raieliigid, kusjuures detailsed kavad puhke- ja virgestusmaade, väärtuslike maastike ja asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud aladel kasvavate metsade majandamiseks ja uuendamiseks koostatakse koostöös kohaliku omavalitsusega, arvestades metsade olemit, nende kasvutingimusi, vanuselist jagunemist ja neile aladele planeeritavat metsade olemit ja koosseisu pikemas perspektiivis;

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Elor Ilmet
Viljandimaa metsaülem

505 3401 viljandimaa@rmk.ee

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI

FAILI SUURUS

Ettepanekud üldplaneeringu eelnõule Põhja-Sakala w.pdf	217 KB
--	--------

ALLKIRJASTAJAD

nr.

NIMI

ISIKUKOOD

AEG

1	ELOR ILMET	36004174916	08.06.2020 13:31:08 +03:00
---	------------	-------------	----------------------------

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

RMK Viljandimaa metsaülem

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

16:f9:5f:83:68:86:06:20:59:fd:53:69:67:e6:6e:be

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI

VÄLJAANDJA VÕTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015	B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51
----------------	--

ALLKIRJASÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 57 83 7E 14 EE B3 E9 23 85 FF D9 D7 78 95 58 6C DE 2 A54 E1 79 7C 19 E3 70 6A5D D3 C0 03 89 DE

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus **"Allkirjastatud failid"** nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Käesolev kinnitusleht on informatiivne, milles olev teave kinnitab vaid, et selle äratoodud räsiga allkirjastatud fail eksisteerib. Kinnitusleht ei oma iseseisvat tõendusväärtust. Osapoolte tahteavalduse kehtivust saab kontrollida ainult digitaalselt allkirjastatud failist.

POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET

Jaanus Rahula
Põhja-Sakala Vallavalitsus
pohja-sakala@pohja-sakala.ee
Lembitu pst 42
Suure-Jaani linn, Põhja-Sakala vald, 71502, Viljandi
maakond

Teie 07.05.2020nr 7-1/6-64

Meie 09.06.2020 nr 2.1-3/15602-2

Teatis Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise
aruande sisendite osas

Tunnustame Põhja-Sakala vallavalitsust üldplaneeringu koostamise osas. Tutvunud selle aruandega, soovime politsei poolt lisada mõned ettepanekud. Nimelt on aruandes kirjas kava, mis näeb ühe võimalusena ette raudteeületuskohtade turvalisemaks tegemisel need ehitada 2-tasandilisteks. See kava on väga oluline ja vajalik ning võiks olla lähitulevikus pigem kohustuslik, et vähendada liiklusõnnetuste riski ületuskohtadel. Samuti on vajalik rohkem ehitada kergliiklusteid. Ühelt poolt on kindlasti tegemist kallil investeeringuga, teisalt jälle muudab see jalakäijate ja jalgratturite liikumise turvalisemaks ning soodustab ka sportlike eluviiside kasvatamist.

Märkusena toome välja sotsiaalvaldkonda puudutava terava kitsaskoha. Nimelt on aruandes ära toodud, et vallas on kvaliteetne sotsiaalhoolekanne, kuid politsei vaates vajaks see siiski veel parandamist. Siin peame silmas asjaolu, et vallas pole senini loodud võimalusi majutamaks abi vajavaid või hädaohus olevaid alaealisi ega ka varjupaiga- või turvakodu teenust täisealistele. Vastavalt Sotsiaalhoolekande seadusele (§§ 30 ja 33) on selline ülesanne aga omavalitsusele pandud. Soovime, et antud nõuded oleks kindlasti ka valla üldplaneeringusse lisatud.

Politsei poolt on Põhja-Sakala valla üldplaneeringus turvalisust puudutavates küsimustes kontaktisikuteks piirkonnapolitseinikud Piret Kass ja Taavi Hüva ning piirkonnavanem Meelis Lill.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Meelis Lill
politseikapten
Lõuna prefektuur, Viljandi politseijaoskond, piirkonnagrupp
piirkonnavanem

Meelis Lill, 4338955, meelis.lill@politsei.ee

TERVISEAMET

Põhja-Sakala Vallavalitsus

info@pohja-sakala.ee

Kaja Notta

kaja.notta@pohja-sakala.ee

Meie 9.06.2020 nr 9.3-1/20/4859-2

Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik väljapanek

Lugupeetud Jaanus Rahula

Olete teavitanud Terviseametit (edaspidi amet), et Põhja-Sakala vallavalitsusel koostöös AS-ga Kobras on valminud valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu ning vallavalitsus korraldab üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu **avaliku väljapaneku ajavahemikul 27. maist 2020 - 26. juunini 2020.**

Üldplaneering ja KSH on algatatud Põhja-Sakala Vallavolikogu 27. septembri 2018 otsusega nr 74.

Planeeringualaks on Põhja-Sakala vald pindalaga 1153 km². Üldplaneeringu ja KSH eesmärgiks on lähtudes erinevate ühiskonnagruppide huvidest valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtete kujundamine ning maa- ja veealade kasutus- ja ehitustingimuste määramine luues eeldused piirkonna jätkusuutlikuks arenguks. Planeeringuga tagatakse valla väärtuste säilimine. Tähelepanu pööratakse olemasoleva ehitatud keskkonna taaskasutusele võtmisele, tihendamisele või laiendamisele uute asustamata alade kasutuselevõtu asemel. KSH selgitab ja hindab üldplaneeringu elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju ja määrab vajadusel mõjude leevendusmeetmed, arvestades üldplaneeringu eesmärgi ja käsitletavat territooriumi.

Amet on olnud kaasatud ning esitanud 20.03.2019 ettepanekud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja KSH väljatöötamise kavatsusele.

Oleme tutvunud Põhja-Sakala üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu materjalidega elektrooniliselt valla veebilehel www.pohja-sakala.ee/uldplaneering ning nõus esitatuga.

Lugupidamisega
(allkirjastatud digitaalselt)

Kaja Laursoo
vaneminspektor
Lõuna regionaalosakond

Kaja.laursoo@terviseamet.ee, 5558 2400

LÕUNA REGIONAALOSAKOND

Põllu 1a / 50303 Tartu / 5823 8267 / kesk@terviseamet.ee / www.terviseamet.ee / Registrikood 70008799

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI

FAILI SUURUS

ÜP_KSH_Põhja_Sakala.pdf	436 KB
-------------------------	--------

ALLKIRJASTAJAD

nr.

NIMI

ISIKUKOOD

AEG

1	KAJALAUROO	46102042748	09.06.2020 09:36:28 +03:00
---	------------	-------------	----------------------------

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

51:d4:45:a5:13:90:05:38:5c:34:96:05:36:95:ac:94

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI

VÄLJAANDJA VÕTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015

B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51

ALLKIRJASÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 41 14 11 8D EA42 2D D5 32 1C 24 38 88 BC F1 B4 F9 63
EC C7 EA56 36 E3 9D E9 CB D7 53 5A7D 7C

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Käesolev kinnitusleht on informatiivne, milles olev teave kinnitab vaid, et selle äratoodud räsiga allkirjastatud fail eksisteerib. Kinnitusleht ei oma iseseisvat tõendusväärtust. Osapoolte tahteavalduse kehtivust saab kontrollida ainult digitaalselt allkirjastatud failist.

Tere

Märkasid üldplaneeringu ja KMH aruande eelnõu avaliku väljapaneku materjalides keskkonnamõjude strateegilise hindamise aruandes ptk 3.13.3 „Tehniline infrastruktuur“ elektrivõrgu osas viga liinide pingeklassides. Põhja-Sakala valda varustatakse nelja kõrgepinge õhuliiniga:

* 110 kV õhuliinid Viljandi – Kilingi-Nõmme (L106A), Paide – Suure-Jaani (L134A), Suure-Jaani – Viljandi (L134B)

* 330 kV õhuliin Tartu – Sindi (L507).

Võin eksida, aga tundub, et taristu ja tehnovõrkude kaardil on samuti 110 ja 330 kV pingeklassi eristamine sassi läinud. Palun vaadake üle.

Lugupidamisega

Jalus

Kristen Sokk

Elektrisüsteemi analüütik | Power System Analyst

+372 5819 0991

+372 715 1126

kristen.sokk@elering.ee

Elering AS

Kadaka tee 42, 12915 Tallinn

www.elering.ee

See e-kiri võib sisaldada konfidentsiaalset teavet, mis on mõeldud ametialaseks kasutamiseks. Kui saite selle e-kirja eksituse tõttu, palun

teavitage saatjat ja kustutage teade kohe ja lõplikult oma süsteemist.

This e-mail may contain confidential information. If you are not the intended recipient or have received this e-mail in error please notify the

sender immediately and destroy this e-mail.

VILJANDI VALLAVALITSUS

Põhja-Sakala Vallavalitsus

Teie 07.05.2020 nr 7-1/6-64

info@pohja-sakala.ee

Meie 11.06.2020 nr 7-8/1616-1

Arvamus Põhja-Sakala valla üldplaneeringu eelnõu kohta.

Oma 11.11.2018 kirjaga nr 7-8/4071-1 palusime Teil Viljandi Vallavalitsust teavitada, kui täpsustate maakonnaplaneeringus määratud rohevõrgustiku piiri meie omavalitsuste piiril. Teie üldplaneeringu eelnõu seletuskirjast nähtuvalt olete rohevõrgustiku piire täpsustanud. Palun edastada Viljandi vallale vastav digitaalne kiht, mis võimaldaks hinnata rohevõrgustiku asukohta ja rohevõrgustiku struktuurielementide sidusust meie valdade piiril. Palun saata see raivo.laidma@viljandivald.ee

Üldplaneeringu eelnõuga tutvudes leidsin mitmetes peatükkides punkte/maakasutustingimusi, mille rakendamine ei ole mulle arusaadav või on minu hinnangul õiguslikult sisutud. Toon mõne näite:

1 Krundina käsitlete üldplaneeringu mõistete kohaselt olemasolevaid katastriüksuseid. Seega on näiteks ligikaudu 2280 ha suurune Soomaa Rahvuspark 105 katastriüksus ka krunt? PlanS § 6 sätestatud krundi definitsioon muudab sellise üldplaneeringu käsitlemise raskelt arusaadavaks. Lisaks on krundi mõiste ise defineeritud mõiste nime enese kaudu – krundina käsitletakse ..... moodustatavaid krunte.

2 Punktis 3.5 seatakse supluskohta maakasutus- ja ehitustingimused, sh näiteks: „soovitav on päästerõnga ja ujumiskohta puudutava info olemasolu“. Arusaamatuks jääb, milles seisneb tingimus, kui see on ainult soovitus? Soovitusi ei saa kehtestada. Soovitused ei kohusta millekski ega keela midagi. Supluskohta kasutaja või sellise kohaga maa omanik ei saa sellest punktist teadmist, kas siis supluskohtas peab olema päästerõngas või ei pea olema. Tingimust pole seatud.

3 Punkt 3.7 lõikes 5 on seatud tingimuseks, et tootmismaa-alade arendamisel tuleb jälgida keskkonnanõuetest kinnipidamist. Keskkonnanõuded tulenevad otse seadusest ja ole seega üldplaneeringuga kehtestatava maakasutustingimuse objektiks.

Loodan, et Teil on võimalik ja aega tutvuda ka Viljandi valla üldplaneeringu eelnõuga ning juhtida oma arvamusega tähelepanu punktidele, mis Teie hinnangul ei ole sisuliselt arusaadavad või ei vasta planeeringu ülesehituse ja vormistamise nõuetele.

Lugupidamisega
(allkirjastatud digitaalselt)

Raivo Laidma
Planeeringuspetsialist
+372 5885 5537

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI

FAILI SUURUS

2020-06-11_pohja-sakala.pdf

119 KB

ALLKIRJASTAJAD

nr.

NIMI

ISIKUKOOD

AEG

1

RAIVO LAIDMA

36810162738

11.06.2020 10:33:40 +03:00

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

2e:79:e1:39:65:27:9d:11:5c:12:1c:1a:0f:04:07:3c

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI

VÄLJAANDJA VÖTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015

B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51

ALLKIRJASÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 B6 FA4B 8E 3E 32 F7 C2 E2 01 25 52 B1 75 02 E4 6E 73
FC 21 C1 00 02 8E 3C 86 E1 32 61 8F 3D CF

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Käesolev kinnitusleht on informatiivne, milles olev teave kinnitab vaid, et selle äratoodud räsiga allkirjastatud fail eksisteerib. Kinnitusleht ei oma iseseisvat tõendusväärtust. Osapoolte tahteavalduse kehtivust saab kontrollida ainult digitaalselt allkirjastatud failist.

PÕLLUMAJANDUSAMET

Jaanus Rahula
Põhja-Sakala vald
Lembitu pst 42
Suure-Jaani
71502 Viljandi maakond

Teie: 07.05.2020 nr 7-1/6-64

Meie: 12.06.2020 nr 14.5-1/805-1

Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu läbivaatamine

Austatud härra Jaanus Rahula

Põllumajandusamet (PMA) on läbi vaadanud Põhja-Sakala Vallavalitsuse kirja nr 7-1/6-64 „Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu“.

PMA jaoks on oluline, et üldplaneeringus on kajastatud olemasolevate maaparandussüsteemide toimimist tagavad meetmed (sh maaparandussüsteemide terviklikkuse säilitamine) ning järgitud ruumilise planeerimise põhimõtteid maaparandussüsteemide aladel, kus kavandatakse maakasutuse muutmist ja ehituseõiguse laiendamist.

Juhime Teie tähelepanu, et maaparandussüsteemi maa-ala maaparandusseaduse tähenduses on maatulundusmaa, millel paikneb reguleeriv võrk. Maakasutuses on oluline, et maaparandussüsteemi maa-alale ei oleks määratud muud juhtfunktsiooni kui põllumajandusmaa (põllukuivendus) või metsamaa (metsakuivendus). Maaparandussüsteemi maa-alal ja eesvoolu kaitsevööndis sihtotstarbe või kasutusotstarbe muutmine, muu ehituse ehitamine, mis ei ole maaparandussüsteemi osa, lisavee juhtimine maaparandussüsteemi väljastpoolt maaparandussüsteemi maa-ala, heit-, sade- või muu vee juhtimine drenaaži maa-alale ning lõhkamis-, puurimis-, kaeve ja muu selline töö pinnases tuleb kooskõlastada PMA'ga. Sealjuures arvestada, et kui eelnimetatud tegevused maaparandussüsteemi maa-alal on vältimatud ja antud tegevusega ei ole võimalik säilitada maaparandussüsteemi terviklik toimimine, tuleb olemasolev maaparandussüsteem ümber ehitada.

PMA nõustub Põhja-Sakala valla Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruandega, kui üldplaneeringu maaparandussüsteemide maa-ala peatükki täiendatakse vastavalt eeltooduga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heili Leppik
peaspetsialist-koordinaator
PMA Lõuna regioon

Heili Leppik, +372 52 72 532, heili.leppik@pma.agri.ee

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI

FAILI SUURUS

Vastuskiri.pdf

294 KB

ALLKIRJASTAJAD

nr.

NIMI

ISIKUKOOD

AEG

1

HEILI LEPPIK

46408076011

12.06.2020 10:21:35 +03:00

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

PMALõuna regiooni peaspetsialist-koordinaator

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

01:4e:ec:1d:df:ec:02:d3:5a:2e:47:71:3a:0b:f7:bd

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI

VÄLJAANDJA VÕTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015

B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51

ALLKIRJASÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 33 F6 E9 C9 BF 26 0E 93 83 DE 27 0AC1 6D 62 93 78 D
1 6C 95 FC 41 D7 C0 C8 38 26 9D F1 E7 85 AE

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

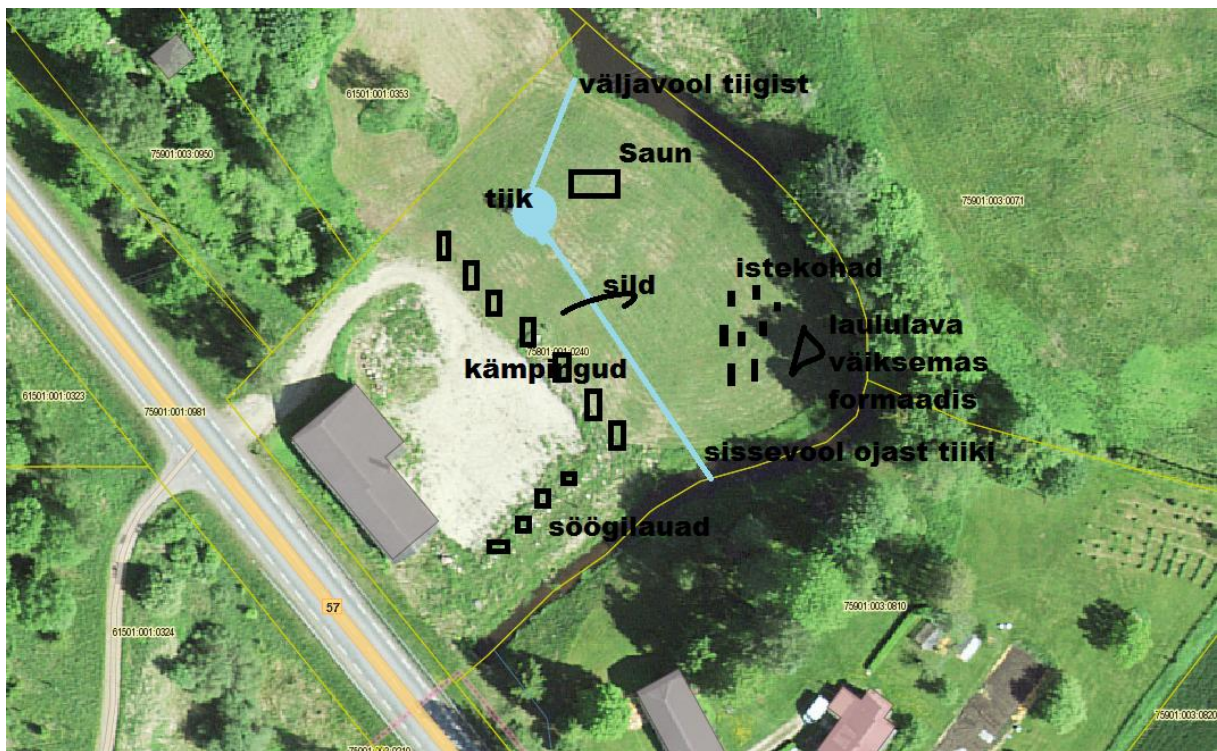
Käesolev kinnitusleht on informatiivne, milles olev teave kinnitab vaid, et selle äratoodud räsiga allkirjastatud fail eksisteerib. Kinnitusleht ei oma iseseisvat tõendusväärtust. Osapoolte tahteavalduse kehtivust saab kontrollida ainult digitaalselt allkirjastatud failist.

Põhja-Sakala Vallavalitsusele
info@pohja-sakala.ee

Ettepanek üldplaneeringu eelnõule

Palun teha üldplaneeringuga ettepanek Lahmuse külas Lahmuse kummiladu katastriüksusel (75801:001:0240) Lõhavere oja ehituskeeluvööndi vähendamiseks veekaitsevööndini. Soovin arendada äritegevust, olemasolevasse hoonesse rajada külalistemaja (toitlustus, seminariruumid) ning õuealale külalistemaja teenindamiseks vajalikud ehitised. Kinnistu asub suures osas ehituskeeluvööndis ning arendustegevus pole võimalik.

Ehitiste ligikaudsed asukohad on toodud alloleval joonisel.

allkirjastatud digitaalselt
Taivo Sõts

56914306

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI

FAILI SUURUS

Ettepanek üldplaneeringusse.pdf	267 KB
---------------------------------	--------

ALLKIRJASTAJAD

nr.

NIMI

ISIKUKOOD

AEG

1	TAIVO SÕTŠ	38608310265	12.06.2020 06:52:28 +03:00
---	------------	-------------	----------------------------

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

3e:33:ae:a9:47:3f:22:34:5a:15:3a:b1:b5:50:18:be

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI

VÄLJAANDJA VÕTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015

B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51

ALLKIRJASÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 B6 D3 A9 42 0A8B DE B4 B4 F2 16 30 C7 42 8E B5 7D C A4AE5 6A87 06 85 DA20 36 3F 84 5ABD 06

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Käesolev kinnitusleht on informatiivne, milles olev teave kinnitab vaid, et selle äratoodud räsiga allkirjastatud fail eksisteerib. Kinnitusleht ei oma iseseisvat tõendusväärtust. Osapoolte tahteavalduse kehtivust saab kontrollida ainult digitaalselt allkirjastatud failist.

MAANTEEAMET

Põhja-Sakala Vallavalitsus
info@pohja-sakala.ee
Lembitu pst 42
71502, Suure-Jaani, Viljandi
maakond

Teie 12.05.2020 nr 7-1/6-64

Meie 15.06.2020 nr 15-2/20/23114-3

**Ettepanekute esitamine Põhja-Sakala valla
üldplaneeringule ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise aruande eelnõule**

Olete teavitanud oma 07.05.2020 kirjaga nr 7-1/6-64 Maanteeametit Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruande eelnõu avaliku väljapaneku toimumisest 27.05 – 26.06.2019.

Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja KSH koostamine on algatatud Põhja-Sakala Vallavolikogu 27.09.2018 otsusega nr 74. Maanteeamet on 12.04.2019 kirjaga nr 15-21848493-5 esitanud ettepanekud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja KSH väljatöötamise kavatsusele.

Olles tutvunud avalikule väljapanekule esitatud üldplaneeringu dokumentidega Põhja-Sakala valla kodulehel, on rõõm tõdeda, et olete enamuse Maanteeameti ettepanekutest arvesse võtnud. Palume joonisele kanda ka riigiteede numbrid. Muus osas nõustume koostöötabelis antud vastustega meie ettepanekutele. Täname Põhja-Sakala vallavalitsust ja planeeringu konsultanti koostöö eest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Marek Lind
juhtivspetsialist
taristu teenuste osakond

Lisa: ÜP ja KSH avalik väljapanek

Kristi Kuuse
58603278 kristi.kuuse@mnt.ee

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI	FAILI SUURUS
ÜP ja KSH avalik väljapanek.pdf	128 KB
Ettepanekute esitamine Põhja-Sakala valla üldplaneeringule ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõule.pdf	212 KB

ALLKIRJASTAJAD

nr.	NIMI	ISIKUKOOD	AEG
1	MAREK LIND	37912194212	15.06.2020 15:44:19 +03:00

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

7f:6e:0d:6b:88:f7:fa:6f:5e:78:b4:cd:b2:21:f6:ef

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI VÄLJAANDJAVÕTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID2018

D9 AC 70 DB 5F 7E BE 94 F8 A0 E4 BE 47 A2 D0 34 AD 9A2A12

ALLKIRJASÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 4C FC E8 0E 1B 78 BB 2D 7C 80 9D 7F 43 6D FA65 10 60 50 B5 37 46 36 4C 1C 36 F6 5AA0 15 BE 2D

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Käesolev kinnitusleht on informatiivne, milles olev teave kinnitab vaid, et selle äratoodud räsiga allkirjastatud fail eksisteerib. Kinnitusleht ei oma iseseisvat tõendusväärtust. Osapoolte tahteavalduse kehtivust saab kontrollida ainult digitaalselt allkirjastatud failist.

Põhja- Sakala Vallavalitsusele
ettepanekud üldplaneeringu kohta.

16.06.2020

MTÜ Kodupaik Metsküla
reg kood 80257693
Oodre talu
Metsküla
Põhja- Sakala vald
Maie.Arba@viiratsi.edu.ee

MTÜ Kodupaik Metsküla juhatuse laiendatud koosolek arutas 13. 06. 2020. Põhja- Sakala valla kavandatavat üldplaneeringut ja otsustas teha alljärgnevad muudatusettepanekud:

1. Rajada sild koos sinna viiva teega Raudna jõe (endine Taki/Vesiveski sild), et tagada ligipääs otse Soomaale ja Ruunaraipe luidetele.
Silla olemasolu on vajalik, sest
  - Soomaa poolsete talude elanikel puudub otseühendus küla keskusega.
  - Sild on oluline turismiarenduse seisukohalt, mille tulemusel paraneks ligipääsetavus Ruunaraibetele läbi Metsküla.
2. Rajada kergliiklustee peale Kõpu- Metsküla-Vastemõisa teele veel Metskülast Viljandisse ja Metskülast Ruunaraipe luideteni.
  - Arvame, et arvestatav hulk jalgratturiste ja jalgsi matkajaid hakkab liikuma Viljandi- Metsküla, nüüd juba tolmuval teel, oleks turismi arengu ja liiklusohutuse tagamise seisukohalt õige planeerida ka selle maantee äärde kergliiklustee.
3. Muuta tolmuvalbaks Ivaski- Lubjassare tee (valla tee) ja aidata kaasa Metsküla-Kildu riigimaantee (mnt nr 24/215) muutmisele tolmuvalbaks.
  - Hetkel on need teed jalgrattaga sõitjatele raskesti läbitavad , eriti kevad- sügisel perioodil.
4. Näidata ära Metsküla külas kohad, kuhu on lubatud rajada taastuvenergia objektid.
5. Üldplaneeringus pole tähelepanu pööratud kvaliteetse mobiilside arendamisele.
  - Leviaugud, halb kuuldavus, side katkemised Metskülas on elanike igapäevased mured, millega on külaseltsi eestvedamisel tegeletud palju aastaid. Probleem on püsinud vaatamata sellele, et mastid on olemas Vastemõisas, Puiatus ja Kõpus ning teenusepakujate andmetel peaks kõik korras olema.
  - Aastate eest Suure- Jaani vallavalitsuse toel on rajatud Metskülas lairiba kaablivõrgustik. Nüüd on küsimus, kuidas ühendada kaabliga majapidamised, mis jäid esimesel liitumisel taristust välja?
6. Paigaldada Metskülla pakiautomaat.

Lugupidamisega

Maie Arba

MTÜ Kodupaik Metsküla

juhatuse esimees

KESKKONNAAMET

Põhja-Sakala Vallavalitsus
pohja-sakala@pohja-sakala.ee

Teie 12.05.2020 nr 7-1/6-64

Meie 22.06.2020 nr 6-5/20/7700-2

Seisukohad ja märkused Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõule

Keskkonnaamet on tutvunud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu (edaspidi *ÜP*) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande (edaspidi *KSH*) avalikustatud eelnõuga. Esitame järgnevad märkused ja ettepanekud Keskkonnaameti pädevusse jäävatel teemadel:

1. Peatükis 3.13 seatakse tingimus, et uute karjääride avamiseks ja olemasolevate laiendamiseks peab olema läbi viidud keskkonnamõju hindamine (*KMH*). Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et *KMH* algatamiseks on konkreetsed kriteeriumid ja protseduurid, et vältida mitte asjakohast hindamist või olulise mõju korral hindamata jätmist (näitena vastaks olemasoleva karjääri laiendamise *ÜP* tingimusele 15 a vanune karjäärile tehtud *KMH*, kuid vaevalt see asjakohast infot otsustajale enam annaks). Keskkonnamõju hindamise objektide määramine ei ole planeerimiseaduse kohaselt üldplaneeringu ülesanne. *ÜP* välja töötamise kavatsusele esitatud sellekohasele Keskkonnaameti märkusele on vastatud, et seisukohaga arvestatakse.
2. *ÜP* ptk 12 lk 37 – *Kaitsealune maa on kaitseala reservaati ja sihtkaitsevöönditesse kuuluv maa-ala, kus majandustegevus on õigusaktidega keelatud*. Juhime tähelepanu, et lisaks kaitsealadele on sihtkaitsevööndeid ka püsielupaikades. Sihtkaitsevööndites on lubatud kaitse-eesmärgi saavutamiseks vajalikud tegevused, mida ei loeta aga majandustegevuseks. *ÜP* kohaselt ei loeta antud juhul kaitsealuseks maaks piiranguvööndi kaitsekorruga (sealhulgas hoiualad) territooriume, mis võivad olla ka maatulundusmaa vms sihtotstarbega. Seega ei ole riiklikult kaitstavate loodusobjektide alad üheselt kaitsealuse maa sihtotstarbega. Piiranguvöönd on kaitseala osa, kus majandustegevus on lubatud (looduskaitseadus (edaspidi *LKS*) § 31). Piiranguvöönd on kaitseala maa- või veeala, kus majandustegevus on lubatud (edaspidi *LKS*; § 31), arvestades sealjuures looduskaitseadusega ja kaitse-eeskirjaga sätestatud kitsendusi.
3. Lk 38 – kaitstavatel loodusobjektidel (*LKS* § 4 tähenduses) on ehitamine reguleeritud kaitse-eeskirja ja looduskaitseadusega. Hoonete ehitamine kaitstavatel loodusobjektidel on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul (nõusolek vajalik projekteerimistingimuste ja ehitusloa andmisel).
4. Lk 38 – Kaitstavate loodusobjektide sihtkaitsevööndites ei ole üldjuhul ehitustegevus (s.h majandustegevus) looduskaitseaduse ja kaitse-eeskirja alusel lubatud, v.a kaitseala tarbeks või muudel kaitstavate loodusobjektide kaitse-eeskirjas ettenähtud juhtudel. Püsielupaigad on moodustatud kaitstavate liikide elupaikade või kasvukohtade säilitamiseks, seega ehitamine või muul majanduslikul otstarbel kasutamine ei ole seal

üldjuhul lubatav (LKS, erandid lubatud kaitse-eeskirjas). Püsielupaikades ja kaitstavate loodusobjektide sihtkaitsevööndites ei ole ka leevendavate meetmete abil võimalik enamasti loodusväärtuste hävimist vältida. Ehitiste rajamist on võimalik kaaluda ja vastavaid mõjusid hinnata kaitstavate loodusobjektide piiranguvööndisse jäävatel aladel, kus looduskaitseeseadus ja kehtiv kaitsekord seda võimaldab.

5. Ptk 12 alguslõigus väidetakse, et majandustegevus ei ole kaitstavatel loodusobjektidel lubatud, mis ei ole korrektne (vt. p. 2). Ptk lõpus (enne Natura võrgustiku alade kirjeldamist olevas lõigus) soovitatakse hoonete (s.h staadionid, teenindus- ja majutushooneid jms) rajamisel kaitstavatele loodusobjektidele kaaluda nende ehitamise võimalusi läbi KMH/KSH eelhinnangu ja leevendavate meetmete. Ehitamisega kaasneva keskkonnamõju hindamisele kohaldatakse keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse sätteid. Ehitiste kavandamisel tuleb aluseks võtta siiski looduskaitseeseadus, ala kaitse-eesmärk ja kaitse-eeskiri. Seega on peatükk vastuoluline.
6. Lk 40 Üldine - lõik 1 viimane lause ei vasta looduskaitseeseadusele. Selgituseks: kaitsekorralduskava ei ole õigusakt, millega ala kasutust piiratakse. Kaitsekorralduskavaga määratakse kaitstaval loodusobjektidel kaitse-eesmärkide saavutamiseks vajalikud kaitsekorralduslikud tegevused (LKS § 17).
7. Lk 43 – avalike puhkefunktsioonidega alale, supluskohale ei ole ehituskeeluvööndit vähendamata väikeinventari, parklat ja käimlat (hoone) võimalik ehitada. Seletuskirjas on supelrannad ja supluskohad eelnevalt loetletud. Ehituskeeld ei kohaldu supelranna teenindamiseks vajalikule rajatisele (LKS § 38 lg 4 p 3), mitte hoonele. Üldplaneeringu alusel on ehituskeeluvööndis võimalik rakendada LKS § 38 lg 5 loetletud erandeid. Palume viia seletuskiri vastavusse looduskaitseeseadusega. Veekogude ehituskeeluvööndisse käimlate (hoone) ehitamise osas ei kohaldu LKS § 38 lg 4 ja 5 erandid, seega ei ole üldplaneeringuga võimalik ette näha nende ehituskeeluvööndisse ehitamist ainult kohaliku omavalitsuse ehitusloa alusel. Supelrandades ja supluskohtades on võimalik hooajaliselt kasutada ka teisaldatavaid hooajaks paigaldatavaid käimlaid. Veekogu võimaliku reostuse välistamiseks on otstarbekas statsionaarsed käimlad ja parklad kavandada väljapoole veekogu ehituskeeluvööndit.
8. Supelranda teenindavate rajatiste iseloomu ja paigutuse määrab kohalik omavalitsus detailplaneeringu koostamise kohustuse korral detailplaneeringuga või projekteerimistingimustega (LKS § 42 lg 4). Siinjuures juhime tähelepanu, et metsamaal ulatub ehituskeeluvöönd veekogu piiranguvööndi piirini.
9. Alates 1.10.2019 jõustus uus veeseadus. Veeseaduse § 3 sätestab, mida peetakse ja mida ei peeta veekoguks veeseaduse tähenduses. Looduskaitseeseaduse kohased kalda piiranguvööndi kitsendused kehtivad keskkonnaregistrisse (edaspidi *KKR*) kantud veekogude kohta, samuti antakse keskkonnalubasid ainult *KKR*-sse kantud veekogudele. ÜP-s supelrandade nimetamisel tuleks kasutada *KKR*-is kasutatud veekogude nimesid (ja soovitavalt ka koode). Mitmed ÜP-s nimetatud kavandatavate supelrandade ja ujumiskohtade veekogud ei ole *KKR*-is, mille tõttu jääb ebaselgeks, kus ja miks kavandatakse ÜP-ga supelranna erandit.

Ptk 12 kokkuvõtteks: sotsiaalministri 03.10.2019 määruses nr 63 „Nõuded suplusveele ja supelrannale“ kasutatakse supelranna kohta ka terminit „supluskoht“. Viljandi maakonnas on eelnimetatud sotsiaalministri määrusele vastavad supluskohad on Holstre järv, Paala paisjärv, Pärsti järv ja Viljandi järve supluskoht, seega ei vasta hetkel Põhja-Sakala vallas paiknevad veekogud supluskohta nõuetele (ei ole Terviseameti nimistusse kantud supluskohana). Supluskohana käsitletava veekogu suplusvesi peab vastama sotsiaalministri määrusega kehtestatud nõuetele ning peab olema Terviseameti poolt vastavaks tunnustatud ning vastavasse nimistusse kantud (leitav internetist). Palume üldplaneeringuga kavandatavate supluskohtade seadustamisel (Terviseameti nimistusse

kandmisel) võtta aluseks määruses toodud nõuded. Supelrand on üldjuhul ala veekogu ääres, mis on määratud ÜP-ga.

10. ÜP lk 45 on lause "*Koosa paisjärve paisule on vaja koostada riskianalüüsi seisundi hindamiseks*". Keskkonnaregistri kohaselt ei ole Põhja-Sakala vallas sellise nimega paisjärve. Palume selgitada, millist paisjärve on mõeldud (registri kohane nimi ja kood), et oleks üheselt selge, millisele objektile üldplaneeringuga nõuded seatakse.
11. Ptk 14 lk 43 väidetakse, et avalike puhkefunktsioonidega seotud veekogude ehituskeeluvöönditesse on tehnoarajatiste ja –võrkude, sildade, avalikult kasutatavate teede, supluskohta teenindava väikeinventari (pingid, prügikastid, riietuskabiinid, ujumissillad ja infotahvlid/viidad, kiik, lõkkekoht) ning veeskamiskohta teenindava inventari (kaldarajatised, slipid, infotahvlid, viidad, käimla ja kuni 10-kohalised parklad) kavandamine ja ehitamine lubatud KOV ehitusloa alusel. Palume ehituskeeluvöönditesse ehitiste kavandamisel juhinduda looduskaitseeaduse § 38 sätetest. Erandid kehtivad üldplaneeringuga määratud supelrandadesse rajatiste ehitamisel. Erandid on toodud looduskaitseeaduse §-s 38. Siinjuures ei vasta ÜP ptk 14 teine lõik kehtivatele õigusaktidele. Palume juhinduda ÜP koostamisel õigusaktide sätetest (käesoleval juhul looduskaitseeadus ja veeseadus) ja loetletud võimalustest.
12. Ehituskeeluvööndi (edaspidi *EKV*) vähendamise ettepanekud (ptk 14.2): Keskkonnaamet hindab kalda ehituskeeluvööndi vähendamisel ranna või kalda kaitse eesmärgi, samuti lähtudes taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest. Ranna või kalda kaitse eesmärk on rannal või kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine.
13. Lk 45 tehakse üldplaneeringuga ettepanek vähendada ehituskeeluvööndit Tipu külas Soodi kinnistul (36001:001:0332), kuhu soovitakse ehitada endise laudahoone vundamendile vikatimuuseum. Kinnistu pindala on 5465 m², sellest looduslik rohumaa 4565 m² ja muu maa 900 m². Kinnistu on tekkinud Läti kinnistust (36001:001:0331) lahkumõõtmise tulemusena. Soodi katastriüksus (katastritunnus 36001:001:0332) jääb Soomaa rahvuspargi Tipu sihtkaitsevööndisse ning kuulub üle-euroopalise Natura 2000 võrgustiku koosseisu Soomaa linnu- ja loodusala (keskkonnaregistri kood EE0080574)¹. Tipu sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärgiks on lamminiitude, lammi-lodumetsade, jõgede ja ojade elupaigatüüpide ning kaitsealuste liikide kasvukohtade ja elupaikade säilitamine ja taastamine². Maaüksus piirneb Halliste jõega, mille ehituskeeluvööndi ulatuseks on 50 m veekogu põhikaardile kantud lähtejoonest³. Endine laut-küün paiknes jõe ehituskeeluvööndis. Hoone soovitakse rajada endisele asukohale, samas mahus ja kasutusele võtta Soomaa rahvuspargi ja selle ajaloo tutvustamiseks.

Rahvuspargis on keelatud ehitamine veekogude kallastele veepiirist 50 meetri kauguseni, välja arvatud kaitseala tarbeks ning laagriplatside tarbeks rahvuspargi valitsejaga kooskõlastatud kohtades⁴. Lammutatud hoone vundament on tuvastatav põhikaardilt ning mingil määral ka looduses. Laut-küün paiknes kruusatee ääres, mis on Keskkonnaameti esialgsel hinnangul hoone rajamise eesmärki silmas pidades sobiv asukoht. Käesoleval juhul ei ole tegemist looduskooslusega, vaid ajalooliselt aktiivses kasutuses olnud alaga. Keskkonnaameti hinnangul on tegemist Soomaa rahvuspargi tarbeks loodushariduslikel eesmärkidel rajatava ehitisega, mistõttu on EKV

¹ Vabariigi Valitsuse 5. 08 2004 korraldus nr 615-k «Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri» lisa 1

² Vabariigi Valitsuse 22.04.2005 määrus nr 85 „Soomaa rahvuspargi kaitse-eeskiri“ (edaspidi kaitse-eeskiri)

³ LKS § 38 lg 1 p 4

⁴ kaitse-eeskiri § 5 lg 1;

vähendamise ettepanek asjakohane ja kaalutav.

14. Lk 47 on EKV vähendamise ettepanek tehtud Jälevere külas Välgi kinnistule (75901:002:0810) elamu/suvila ehitamiseks. EKV vähendamise ettepanek on tehtud kuni veekaitsevööndi piirini (10 m veekogu lähtejoonest). Juhime tähelepanu, et Välgi kinnistu on tervikuna õuema, kus ehisregistri andmetel paikneb juba olemasolev aiamaja/suvila ehitisealuse pinnaga 64 m² (põhikaardi alusel on kinnistul 2 hoonet). Aiamaja/suvila on ehitise kasutamise otstarvete loetelu alusel võrdsustatud elamuga. Kuna ehituskeeld ei laiene hajaasustuses olemasoleva elamu õuemaale ehitatavale uuele ehitisele, mis ei jää veekaitsevööndisse (LKS § 38 lg 1), **siis pole käesoleval juhul Keskkonnaameti hinnangul ehituskeeluvööndi vähendamine vajalik.**
15. Lk 47-48 tehakse EKV vähendamise ettepanek lagunenud saekaatri asukohale abihoone ehitamiseks Punakülas Helmeti (36001:004:0005) kinnistul Kõpu jõe ehituskeeluvööndit kallasrajani (4 meetrit põhikaardile kantud veepiirist). Kinnistu sihtotstarve on tootmismaa, pindala 3066 m², sellest looduslik rohumaa 2007 m², metsamaa 71 m² ja muu maa 988 m². Ehisregistri andmetel paiknevad kinnistul rajatis Kihuveski tamm (kood 220652792, rajatud 1910) ja saekaater (kood 120652610, 2 korrust, ehitisealune pind 144 m², ehitatud 1910). **Kuna saekaatrit soovitakse kasutada edaspidi (pärast rekonstrueerimist?) kõrvalhoonena, siis palume lisaselgitusi kõrvalhoone edaspidise kasutusfunktsiooni kohta, et kaaluda hoone kasutusest tulenevat võimalikku negatiivset mõju veekogule.** Juhime tähelepanu, et olemasoleva hoone rekonstrueerimiseks/ümberehitamiseks pole EKV-d vaja vähendada.
16. Lk 48 Kõpu jõe kaldal Punakülas Kihu kinnistul (36001:004:0004) soovitakse vähendada ehituskeeluvööndit Kõpu jõe kallasrajani (neli meetrit põhikaardile kantud veepiirist). Ehituskeeluvööndi vähendamise eesmärgiks on endise vesiveski varemetele abihoone ehitamine. Kihu kinnistu pindala on 19,63, sellest haritav maa 7,42 ha, looduslik rohumaa 5,31 ha, metsamaa 4,17 ha, muu maa 2,09 ha ja õuema 0,64 ha. Hoone varemete pikkuseks on põhikaardi alusel ligikaudu 28 m, millest ligikaudu 18 m jääb õuemaale. Veekogu ehituskeeluvööndisse jääb varemetest ligikaudu 10 m. Kihu kinnistu on hoonestatud. Ehisregistri andmetel jäävad Kihu kinnistule kuivati (kood 112021071, 257 m²), laut (kood 112021072, 95 m²), abihoone (endine vesiveski, kood 120818257, rajatud 1910, 298,1 m²), elamu (kood 112002064, 236 m²) ja laut (kood 112021073, 66 m²). Hoonestatud õuema jääb Kõpu jõe põhikaardile kantud lähtejoonest ligikaudu 10 m kaugusele, seega väljapoole veekaitsevööndit. Vesiveski varemteid ümbritseb peamiselt looduslik rohumaa, kohati ka puittaimestik. Jõe ja varemete vahelisel alal ei ole hoone endise eesmärgi (veski) kasutuse eripära tõttu looduskooslus veel taastunud. Keskkonnaamet on seisukohal, et Kihu kinnistul Kõpu jõega piirneval alal asuvates varemetes endise vesiveski taastamine kõrvalhoonena ajaloolise hoonestusega õuemaal ei mõjuta oluliselt Kõpu jõe kalda-ala, sest inimtegevuse varasemate mõjutuste tõttu ei ole looduslik kalda-ala säilinud. Seega on ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanek üldplaneeringus kaalutav, kuid kõrvalhoone täpsema kasutusfunktsiooni kavandamisel on vaja arvestada hoone kasutusest tulenevat võimalikku mõju veekogule ja vee-elustikule ning kasutada hoonet otstarbel, mis välistaks negatiivse mõju vee kvaliteedile ja vee-elustikule.
17. Ptk 14 kokkuvõtteks juhime tähelepanu, et ÜP-s on vajalik käsitleda ka varem vähendatud EKV-sid (s.h. neid, kus kavandatud tegevusi pole ellu viidud). Üldplaneeringu kooskõlastamise käigus annab Keskkonnaamet seisukoha, kas varasemad EKV vähendamised jäävad kehtima ja nendega võib uue ÜP puhul arvestada (kui olud on oluliselt muutunud, siis erandjuhul võib olla vajalik ka uus EKV vähendamise kaalumine). Kui koostatava ÜP raames ei viida läbi EKV-de kaardistamist ja/või ei tooda välja, et eelmiste üldplaneeringutega on EKV-d vähendatud, siis varasemad nõusolekud EKV vähendamiseks automaatselt uude planeeringusse üle ei kandu. Kavandatud EKV vähendamised ei ole kajastatud planeeringu joonistel. Palume

seletuskirja ja jooniseid täiendada.

18. Ptk 15.5 lk 58 planeeritakse vaatetorni ehitamist Soomaa rahvusparki Ruunaraipe luidete kõige kõrgemale kohale. Tegemist on RMK riigimetsamaaga, kus kaitseala tarbeks vajalikud ehitised kavandatakse kaitsekorralduskavas. Kaitseala tarbeks vajalikud ehitised ehitab (korraldab nende ehitamise) ja neid hooldab maaomanik RMK. Käesoleval juhul ei ole Soomaa rahvusparki kaitsekorralduskavas ehitist kavandatud ega selle ehitamist vajalikuks peetud, samuti ei ole maa haldaja RMK esindajad (metsaülem ega külastuskorralduse juht) planeeringus käsitletud ettepanekust teadlikud. Seega on kavandatud ehitise rajamise võimalikkus rahvusparki küsitav.
19. Ptk 15.5 Runnaraipe vaatetorni kavandamise juurde on kirjutatud järgmist: *Matkaradade äärde tuleb puhkekohad rajada raskematele lõikudele ja algus- ning lõpp-punkti. Olulisteks puhkekoha komponentideks on jalgratta hoidik, pink ning prügikast jätmete kogumiseks. Tuleb korraldada jätmete äravedu.* Keskkonnaamet on seisukohal, et puhkealade juurde ei ole enamasti mõistlik prügikaste panna, kuna nende tühjendamine ei ole lihtne (raske ligipääsetavus prügiautodele, asukohalt kauged), inimesed kipuvad neid ära kasutama kodus tekkinud prügi äraviskamiseks jne. Looduskaitstes propageeritakse mõtteviisi, et prügi tuleb endaga loodusest kaasa võtta.
20. Ptk 16.4.2 kirjeldatakse tingimusi sademevee ärajuhtimiseks (kohtpuhastite vajadus jne). Juhime tähelepanu, et veeseaduse § 187 lg 6 kohaselt on ka vee erikasutuse keskkonnaluba on vajalik, kui juhitakse sademevett suublasse jäätmekäitlusmaalt, tööstuse territooriumilt, sadamaehitiste maalt, turbatööstusmaalt ja muudest kohtadest, kus on saastatuse risk või oht veekogu seisundile.
21. Veeseaduse § 99 lg 3 kohaselt kantakse üldplaneeringule olemasolevad reoveekogumisalad koos perspektiivis ühiskanalisatsiooniga kaetava alaga, mis ei ole reoveekogumisalaks määratud või sellega hõlmatud. Planeeringu joonistel perspektiivseid alasid näidatud ei ole ja on viidatud ÜVK kavale. Kas nii ongi mõeldud, et üldplaneeringuga perspektiivseid alasid ei määrata?
22. Keskkonnaamet teeb ettepaneku lisada ÜP-sse ptk 13 (rohevõrgustik) alla ka keskkonnaministri määruse nr 73 „Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu“ nimetatud Navesti jõe lõheliste lõigu korrastamise ja kudealade taastamise, parandamise. Selgituseks: 2019. aastal valmis Loopre kalapääs ning enne seda oli rajatud Pilistvere paisule tehiskärestik ja lõhelaste sigimis- ja kasvualad. Seetõttu on oluline, et Navesti jõe Pilistvere-Loopre vahelisel lõigul parandataks vee-elupaika. Töödeks on koprapaisude eemaldamine, sh regulaarset kobraсте väljapüük, mis takistavad kalade rännet. Või suuremamahuline töö, mille hulka kuulub jõe taastamine ning vajadusel kudealade rajamine, mille teostamisel on vaja kaasata ka pädev ihtüoloog. Keskkonnaametile edastatud 2019 ja 2020. aastal kohalike elanike poolt suulisi andmeid, kus ollakse mures Navesti jõe Pilistvere-Loopre vahelise lõigu seisundiga.
23. Ptk 16.6 on toodud mõiste, et *jäätmekäitluse maa on tootmis- ja olmejäätmete ladestamisehitiste alune ja neid teenindav maa.* Keskkonnaamet leiab, et antud definitsioon ei ole korrektne. Soovitame selle asendada jäätmeseaduses toodud jäätmekäitluskoha definitsiooniga (Jäätmeseadus § 19 lg 1 Jäätmekäitluskoht on tehniliselt varustatud ehitise jätmete kogumiseks, taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks).
24. Ptk 16.6 jäätmemajanduse arendamise põhimõtted p 4 on toodud järgnev: *vastavalt veeseadusele ja selle alusel kehtestatud õigusaktidele heitvee puhastamiseks sätestatud nõuete kohaselt tuleb ette näha meetmed jäätmekäitluse maal tekkiva nõrgvee kogumiseks ja puhastamiseks kohapeal või juhtimiseks lähimasse sobivasse reoveepuhastisse juhul, kui Keskkonnaamet ei sätesta teisiti.* Antud lõik on väljatoodud prügilala määrusest. Keskkonnaamet leiab, et antud punkt jääb segaseks. Kas mõeldud on

jäätmepunkte, kus tekib nõrgvesi või ongi mõeldud prügilat? Keskkonnaamet selgitab, et kui jäätmekäitlusmaal tekib nõrgvesi, tuleb nõrgvesi kokku koguda ja puhastada kohapeal, et see vastaks veeseaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega heitvee puhastamisele sätestatud nõuetele või juhtida nõrgvesi lähimasse sobivasse reoveepuhastisse.

25. Ptk 3.14 lk 25 kohaselt võib *maatulunduse maa-ala metsamaal raadamist läbi viia vastavalt metsaseadusele*. Samas punktis 13 lk 42 Rohevõrgustik *-maatulundus maa-alal ei ole metsamaa raadamine rohevõrgustiku tugialades ja koridorides lubatud, välja arvatud üksiku eluasemekoha rajamine vastavalt käesolevas üldplaneeringus sätestatud põhimõtetel ja tingimustel ning maavara kaevandamise lubadega määratud aladel* (lk 42). Punkt 3.14 lubab maa tulundusmaa-alal raadamise ja punkt 13 mingil alal (rohevõrgustiku tugialades ja koridorides) keelab. Mida siis täpsemalt on soovitud? Metsaseaduse § 32 lõike 1 kohaselt on raadamine raie, mida tehakse, et võimaldada maa kasutamist muul otstarbel kui metsa majandamiseks. Raadamist on vaja teha maaparandussüsteemide ja teede hooldamisel või rekonstrueerimisel, samuti elektriliinide hooldamisel ja laiendamisel. Keelates raadamise ei saa teostada juba olemasolevate rajatiste hooldustöid ja rekonstrueerimist. Raadamist on vaja teha ka ajutiselt kasutusest välja jäänud põllumaa taas põllumaana kasutusele võtmisel. Kui põllumaa on ajutiselt kasutusest väljas ja vahepeal on alale kasvanud metsa tunnustele vastav puittaimestik, siis selle likvideerimiseks tuleb metsa raadata. Samas on punktis 3.14 välja toodud, et väärtusliku põllumajandusmaa kasutustingimuste seadmise üldine eesmärk on tagada nende säilimine võimalikult suures ulatuses ja kasutada neid sihipäraselt põllumajanduslikuks tegevuseks (lk 25). Raadamise täielikul keelamisel on keelatud kõik eespool kirjeldatud tegevused.
26. Ptk 13 lk 42 sätestatakse, et rohevõrgustiku metsades raiumisel tuleb *taasmetsastada lageraielalad kasutades selleks kohalikke liike*. Milliste puuliikidega on lubatud lageraielalade taasmetsastada reguleerib metsaseadus ja metsa majandamise eeskiri, kas sellise täiendava piirangu seadmine ÜP-s on mõistlik ja kas see on üldplaneeringuga lahendatav ülesanne. Kuidas hakkab toimuma hiljem selle piirangu kontrollimine, metsaomanikel ei ole kohustust metsauuendamiseks isegi Keskkonnaametit teavitada.
27. Lk 42 *hoiduda raietöödest raierahu perioodil (1. aprillist– 15. augustini) seoses lindude ja loomade pesitsusajaga*. Lindude pesitsusaegset häirimist reguleerib looduskaitseadus, kas sellise täiendava piirangu seadmine on mõistlik ja kas see on üldplaneeringuga lahendatav ülesanne?
28. Juhime tähelepanu, et planeerimisseadus § 75 punktiga 1 sätestatakse üldplaneeringuga lahendatavad ülesanded, kus lõike 21 kohaselt lahendatakse üldplaneeringuga asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine. Raadamise reguleerimine ei ole üldplaneeringuga lahendatav ülesanne. Ka metsaseaduse kohaselt on võimalik üldplaneeringuga piiranguid seada vaid uuendusraiel raieliigile ning lageraie lubamise korral ka lageraielangi suurusele ja raievanusele. Metsaseaduse § 23¹ kohaselt võib planeeringuga asula või elamu kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsa majandamisel kohaliku omavalitsuse üksus kokkuleppel maaomanikuga planeeringuga seada piiranguid uuendusraie tegemisel raieliigile ning lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele.

Joonised:

29. Soomaa rahvusparkis on võimaliku taastatava hoonestuse asukohtadena käsitletud Soomaa piirkonna teemaplaneeringu koostamisel läbiviidud analüüsi tulemusi. Juhime

tähelepanu, et rahvuspagis RMK riigimaal kinnistutel asuvate hoonete osas ei ole otstarbekas määrata elamumaa sihtotstarvet (Lemmjõe metsavahikordon). Siinjuures tuleb lähtuda maaomaniku RMK seisukohast.

30. Planeeringujoonistele palume märkida ka ehituskeeluvööndi vähendamise asukohad.

Planeeringu lisad:

31. Lisas 5 on nimetatud kaitstavad loodusobjektid EELIS seisuga 06.05.2020, nende kaitsekorra aluseks olev Vabariigi Valitsuse määrus ja kaitse-eesmärk. Lepakose hoiuala kaitse korraldamisel lähtutakse looduskaitseeaduse sätetest. Käesoleval juhul on toodud kaitse alla võtmise määrus, millele soovime lisada ka kaitse korraldamise aluse.

32. Üle-euroopalisse kaitsealade võrgustikku kuuluvate Natura 2000 linnu- ja loodusalade nimekiri on vastu võetud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldusega nr 615, alade nimekiri on toodud Lisas 1 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“. Palume lisada.

Märkused KSH aruande juurde:

33. KSH ptk 5.1.2 lk 59 märgitakse, et *nende puhkealade arendamisel, mis jäävad kaitstavale loodusobjektile (kaitsealal, hoiualal, püsielupaigas, kaitsealuste liikide leiu-, kasvu- ja elupaikades), tuleb koostada KMH/KSH eelhindamine. Samuti on välja toodud, et looduskaitsealal maa-ala kruntimisel elamuehituse või muu arenduse eesmärgiks tuleb hoonete parima asukoha määramisel eelnevalt teostada ala ülevaatus*“.

34. Juhime tähelepanu, et kaitstavatele loodusobjektidel olemasolevate puhkealade arendamine ning kaitseala tarbeks vajalike ehitiste ehitamine toimub üldjuhul kaitsekorralduskava alusel maaomanikuga kokkuleppel või valdavalt RMK kui maaomaniku poolt. Uute elamute ehitamine on võimalik erandjuhul kaitsealade piiranguvööndis, kus majandustegevus on lubatud kaitse-eeskirjas toodud erisuste kohaselt ja keskkonnamõju eelhindangu tulemusena. Kaitsealade sihtkaitsevööndites, püsielupaikades ja kaitstavate liikide leiukohtades (taimestik) ei ole uute elamute ehitamine üldjuhul lubatud liikide ja koosluste hävimise välistamiseks. Lubatud on endiste elamute taastamine juhul, kui eelhindangu kohaselt ei mõjuta see kaitstava ala, püsielupaiga, liigi, koosluse jms seisundit negatiivselt. Kaitstavate loodusobjektide alasid üldjuhul elamuehituseks ei planeerita.

35. Soomaa rahvusparki Ruunaraipe-Sauga sihtkaitsevööndisse planeeritav vaatetorn ei ole Soomaa rahvusparki kaitsekorralduskavas kavandatud kaitseala tarbeks vajaliku ehitisena. KSH eelhindang ei analüüsi torni ehitamise tegelikku mõju sihtkaitsevööndi kaitseväärtustele ega pinnavormile, samuti külastuse suurenemisel selle võimalikku negatiivset mõju sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärgile. Ruunaraipe-Sauga sihtkaitsevöönd on ala, kus säilitatakse maastiku üldilmet, metsastunud luidete ja vanade loodusmetsade elupaigatüüpe ning kaitsealuste liikide kasvukohti ja elupaiku, metsade bioloogilist mitmekesisust ning tagatakse puistute avalik kasutamine riigimaal. Käesoleval juhul ei ole analüüsitud rajatava torni mõju ala kaitse-eesmärgile.

36. LK 71 nähakse ehituskeeluvööndi vähendamine ette Jälevere külas Valgi (75901:002:0810) katastriüksusel Navesti jõe veekaitsevööndi piirini. *Ehituskeeluvööndi vähendamine on vajalik katastriüksusel elamu ehitamiseks.* Juhime tähelepanu, et tegemist on kinnistu õuemaaga, kus juba paikneb aiamaaja/suvila, mida võrdsustatakse elamuga. Ehituskeeld ei laiene hajaasustuses olemasoleva elamu õuemaale ehitatavale uuele ehitisele, mis ei jää veekaitsevööndisse (LKS § 38 lg 1), seega ei ole käesoleval juhul ehituskeeluvööndi vähendamine Keskkonnaameti hinnangul vajalik.

37. Ehituskeeluvööndi vähendamiseks tehakse ettepanek lagunenenud saekatri asukohale

abihoone ehitamiseks Punakülas Helmeti (36001:004:0005) kinnistul vähendades Kõpu jõe ehituskeeluvööndit kallasrajani (4 meetrit põhikaardile kantud veepiirist). Kuna endist saekaatrit (kood 120652610, 2 korrust, ehitisealune pind 144 m², ehitatud 1910) soovitakse kasutada edaspidi kõrvalhoonena (kuigi teisi hooneid kinnistul ei paikne) siis palume analüüsida ka kõrvalhoone edaspidise kasutusfunktsiooni mõju Kõpu jõe vee kvaliteedile ja vee-elustikule. Käesoleval juhul kõrvalhoone otstarvet üldplaneeringus ega KSH eelhinnangus ei käsitleta.

38. KSH on ära märgitud KeA-i keskkonnalubade infosüsteemi (KOTKAS) andmetel antud õhusaastelood, komplekslood, kaevandamislood, kuid lisada võiks ka vee erikasutuse keskkonnalood. Juhime tähelepanu, et kui tegevused on seotud, toimub lubade liitmine ja antakse üks ühine keskkonnaluba.

Teeme ettepaneku eeltoodud punktide alusel üldplaneeringut ja selle KSH aruannet täiendada ja parandada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ena Poltimäe

juhataja

Lõuna regioon

Ivo Ojamäe 7302252

ivo.ojamae@keskkonnaamet.ee

MAAELUMINISTEERIUM

Jaanus Rahula
Põhja-Sakala Vallavalitsus

Teie: 07.05.2020 nr 7-1/6-64

Meie: 22.06.2020 nr 4.1-5/1230-1

Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik väljapanek

Austatud härra Rahula

Maaeluministeerium, vaadanud läbi avalikuks väljapanekuks esitatud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu, esitab järgmised seisukohad.

Keskendume seisukohtade kujundamisel eelkõige väärtusliku põllumajandusmaa ja selle kaitse- ja kasutustingimuste määramisega seotud küsimustele. Teatame, et Maaeluministeeriumis välja töötatud väärtuslikku põllumajandusmaad käsitlev seaduse eelnõu (edaspidi selles kirjas *seaduse eelnõu*) edastati 18. juunil 2020 Vabariigi Valitsusele ning see peaks eeldatavasti jõudma sügisel Riigikogu menetlusse. Seaduse eelnõu on eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kättesaadav aadressil <http://eelvoud.valitsus.ee> (toimik nr 20-0226). Selleks, et tagada üldplaneeringus väärtuslike põllumajandusmaade ja nende kaitse- ja kasutustingimuste osas selline lõpptulemus, mis ei erineks seaduse eelnõus kavandatust, soovitame lähtuda selles eelnõus kavandatud mõistetest ja põhimõtetest.

Peame vajalikuks juhtida tähelepanu järgmistele aspektidele:

1. Üldplaneeringu seletuskirja jaotisest 3.14 „Maatulundus maa-ala (sh väärtuslik põllumajandusmaa)“, nähtub, et väärtuslikuks põllumajandusmaaks loetakse alasid, mis on suuremad kui viis hektarit. Lisaks on märgitud, et koostamisel on väärtusliku põllumajandusmaa määratluse aluseid ja kasutamistingimusi reguleeriv seaduseelnõu, millest tuleb edaspidisel planeerimis- ja ehitustegevusel juhinduda.

Seaduse eelnõus kavandatu kohaselt loetakse väärtuslikuks põllumajandusmaaks maatulundusmaa sihtotstarbega haritava maa ja loodusliku rohumaa kõlvikut sisaldavad kahe hektari suurused ja suuremad põllumajandusmaa massiivid, mis paiknevad külas ja alevikus.

See tähendab, et seaduse kehtestamise korral võib osutada vajalikuks väärtuslike põllumajandusmaade määratlemise küsimustes Põhja-Sakala üldplaneeringu muutmine. Selle vältimiseks soovitame siiski lähtuda väärtuslike põllumajandusmaade määramisel eelnõus kavandatud terminist ja määrata väärtuslikuks põllumajandusmaaks kahe hektari suurused ja suuremad külades ja alevikes paiknevad massiivid. Lisame, et kui üldplaneeringuga siiski välistatakse väärtusliku põllumajandusmaa määramine tiheasustusaladel, tuleks seda

võimalikult täpselt ja üksikasjalikult kaaluda ja põhjendada, hinnates kõiki asjaolusid ja sellega kaasnevaid mõjusid.

2. Juhime tähelepanu, et samas seletuskirja jaotises (jaotis 3.14) toodud väärtusliku põllumajandusmaa maakasutus- ja arendamise põhimõtteid käsitleva loetelu punktis 5 on märgitud, et väärtuslikule põllumajandusmaale on lubatud paigaldada alla kahe hektari suurusel alal paiknevaid päikesepaneelide kogumikke (soovitavalt aladele, mis ei ole viimastel aastatel kasutuses olnud põllumajandusmaana). Kuna seaduse eelnõu kohaselt algab väärtusliku põllumajandusmaa massiivi suurus kahest hektarist, siis võib nimetatud tingimus luua olukorra, et päikesepargi rajamise tulemusena läheb kogu põllumajandusmaa massiiv või väga suur osa massiivist aastateks põllumajanduslikust kasutusest välja.

Seaduse eelnõus ei ole väärtuslikule põllumajandusmaale päikeseparkide rajamine küll välistatud, kuid sellele vaatamata soovitame kaaluda päikesepargi, mida tahetakse rajada põllumajandusmaale, maksimaalse pindala määramisel selliseid alternatiive ja võimalusi, mille tulemusena ei läheks kogu või suurem osa põllumajandusmaa massiivist põllumajanduslikust kasutusest välja (näiteks saaks välistada teatud suurusega põllumajandusmaa massiivid, kuhu päikesejaamu rajada ei ole lubatud, või lubada päikesejaama rajamisega hõlmata põllumajandusmaa massiivist mingit teatud osa vms).

3. Seletuskirja jaotises 2.3 „Valla ruumilise arengu üldised põhimõtted“ on maatulundus maa-alade kohta väidetud, et pigem välditakse väärtuslike põllumajandusmaade muul otstarbel, kui maa harimiseks, kasutusele võtmist. Selleks, et tagada üldplaneeringus kui pikaajalist arengut käsitlevas dokumendis toodud väidete ja põhimõtete üheselt mõistetavus, soovitame kasutada dokumentides läbivalt kindlat kõneviisi ja vältida ebamääraseid mõisteid nagu „pigem“, „üldjuhul“, „peaks eelistama“, „viimastel aastatel“ jms.

4. Seletuskirjas on märgitud, et 76% kogu Põhja-Sakala valla territooriumist on kaetud maatulundusmaaga ning enamik haritavat maad on aktiivselt kasutusel. Põhja-Sakala valla haritavad maad on väga kõrge mullaboniteediga, olles oluliselt kõrgemad Eesti ja maakonna keskmisest. Nii üldplaneeringu seletuskirjas kui KSH aruande eelnõus on kinnitatud, et üldplaneeringuga väärtustatakse ja säilitatakse piirkonna terviklikke väärtuslikke põllumajandusmaid, nende kasutuselevõtt mittepõllumajanduslikul otstarbel on lubatud vaid avalikes huvides või kogukonna huvides (näiteks teede ja raudteede rajamiseks), kui vastavaid tegevusi ei saa ellu viia muul viisil.

Leiame, et seletuskirja jaotistes 2.3 „Valla ruumilise arengu üldised põhimõtted“, 3.13 „Mäe- ja turbatööstuse maa“, 3.14 „Maatulundus maa-ala (sh väärtuslik põllumajandusmaa)“, 9 „Väärtuslikud maastikud“, 13 „Rohevõrgustik“ ning 16.3 „Taastuenergia“ toodud põllumajandusmaa väärtustamiseks, sealhulgas väärtusliku põllumajandusmaa kaitseks, määratletud meetmed on asjakohased ja tõhusad.

Seletuskirja jaotises 3.14 on kinnitatud, et põllumajandussaaduste tootmiseks või metsakasvatuseks kasutatav maa ja maa, millel on põllu- või metsamajanduslik potentsiaal, määratletakse maatulundusmaa-ala juhtotstarbena. Lisaks on selles jaotises sätestatud, et vältida tuleb olemasolevate põllumajandusmaade metsastamist ning soodustada olemasolevate heinamaade hooldust läbi niitmise või karjatamise. Meie arvates on üldplaneeringuga rakendatud väärtusliku põllumajandusmaa suhtes seaduse eelnõu kohane põhimõte, mille kohaselt tuleb väärtuslikule põllumajandusmaale määrata põllumajandusmaa sihtotstarbelist kasutamist tagav maakasutuse juhtotstarve.

Selgitame lisaks, et seaduse eelnõu § 35⁹ kohaselt võib üldplaneeringuga seatud kaitse- ja kasutustingimustega ette näha, et väärtuslikule põllumajandusmaale võib mulla kaitseks,

kliimakahjustuste leevendamiseks või põllumajandusmaa massiivi ruumikuju mitmekesistamiseks rajada või lasta looduslikult tekkida maastikuelementidel, nagu puuderida või –hekk, kiviaed või puudesalu.

5. Anname teada, et seaduse eelnõus kavandatakse täiendada planeerimisseaduse § 142 lõiget 1 punktiga 1¹, mille kohaselt kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduse detailplaneeringuga muutmine on üldplaneeringuga määratud väärtusliku põllumajandusmaa maakasutuse juhtotstarbe muutmine, kui see ei ole kooskõlas üldplaneeringuga seatud kaitse- ja kasutustingimustega või muu avaliku huviga, mis kaalub üles väärtusliku põllumajandusmaa säilitamise avaliku huvi. See tähendab, et detailplaneeringu koostamise kohustus, mis on sätestatud ka eelnõu § 35¹¹ lõikega 2, puudutab neid väärtuslikke põllumajandusmaid, mille kohta ei ole üldplaneeringuga seatud eelnõukohaseid kaitse- ja kasutustingimusi. Seega nähakse seaduse eelnõus ette võimalus kohaliku omavalitsuse otsustusõiguse laiendamiseks olukordadeks, mida näiteks ei ole võimalik üldplaneeringu koostamise ajal ette näha. Meie arvates tagavad nimetatud õiguslikud alused ja sellest johtuvalt üldplaneeringus sätestatud täpsed meetmed tõhusamalt ja üheselt mõistetavamalt väärtusliku põllumajandusmaa kaitse.

Seletuskirja jaotises 3.14 on märgitud tinglikuna, et hajaasustuses tuleks üldjuhul vältida detailplaneeringute algatamist väärtuslikel põllumajandusmaadel. Leiame, et jaotises 5 „Detailplaneeringu koostamise kohustusega alad ja juhud“ peaks siiski täpsemalt kirjeldama väärtusliku põllumajandusmaa hõlmamisega seonduvaid võimalikke juhtumeid, välistusi ja põhjendusi.

4. Üheselt mõistetavuse tagamiseks palume KSH aruande eelnõus ühtlustada mõisted „põllumaa“ ja „põllumajandusmaa“ ning kasutada ühtset terminit „põllumajandusmaa“.

Kinnitame, et Maaeluministeerium on valmis jätkuvalt tegema igakülgset koostööd, et saavutada parimad lahendused maal atraktiivse elu- ja ettevõtluskeskkonna, sealhulgas arenguvõimelise põllumajanduse tagamiseks. Kui väärtusliku põllumajandusmaa kui taastumatu loodusressursi kaitsemeetmeid põhimõttekindlalt rakendatakse, on sellel vaieldamatult oluline mõju kõrge viljakusega muldade pikaajalisele säilimisele ning selle kaudu kogu põllumajandus- ja looduskeskkonnale ning kokkuvõttes meie tulevikule.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiina Saron

Kantsler

Teadmiseks: Rahandusministeerium

Helve Hunt

625 6511 helve.hunt@agri.ee

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI

FAILI SUURUS

MEM_Pohja_Sakala_UPL_av_vp_juuni2020.pdf

297 KB

ALLKIRJASTAJAD

nr.

NIMI

ISIKUKOOD

AEG

1

TIINASARON

45906250335

22.06.2020 13:31:33 +03:00

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

kantsler

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

0b:4f:c7:c4:1b:98:01:d7:5c:13:c4:5d:4a:a4:83:4a

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI

VÄLJAANDJA VÖTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID2018

D9 AC 70 DB 5F 7E BE 94 F8 A0 E4 BE 47 A2 D0 34 AD 9A2A12

ALLKIRJASÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 7E 09 24 10 AD F4 D3 42 98 E6 E7 5D 58 E8 15 29 F8 24 83 B4 FE 8AB2 E1 E0 81 56 73 C3 6A10 C8

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Käesolev kinnitusleht on informatiivne, milles olev teave kinnitab vaid, et selle äratoodud räsiga allkirjastatud fail eksisteerib. Kinnitusleht ei oma iseseisvat tõendusväärtust. Osapoolte tahteavalduse kehtivust saab kontrollida ainult digitaalselt allkirjastatud failist.

Ettepanekud ja vastuväited Põhja-Sakala valla üldplaneerinu (ÜP) eskiisi kohta.

1. ÜP punkt 3 maa-alade põhikasutusotstarbe määramisel on lubatud ka kõrvalkasutuse võimalusi 40% ulatuses krundi piires. Täpsustamata on milliseid kõrvalkasutusi ja mis tingimustel oleks võimalik koos kasutada või mitte.

Senikehtiva Suure-Jaani ÜP oli ka määratud igal põhiootstarbel, millise otstarbed omavahel sobivad või mitte ja ka eraldi krundiga. See põhimõte töötas ja ei olnud vajadust ÜP-d tihti muuta ega kehtestada mahukaid ning suurt administratiivset ressursi nõudvate detailplaneeringute (DP) ja keskkonnamõjude strateegilise hindamisete (KSH) menetlust.

See teema vajab kindlasti edasiarendamist ja täpsustamist!

2. 2015 aastast kehtivad planeerimis ja ehituseadustik teatud juhtudel DP-dest loobuda ja asendada projekteerimistingimuste avaliku menetlusega. Selle tõttu on oluline ÜP-ga määratud ehitustingimused, mis on projekteerimistingimuste aluseks.

Need tingimused tuleb kriitiliselt üle vaadata ja parandada!

3. Esiteks krundi suurus elamutel tihe ja kompaktse asustusega aladel määrata lubatava minimaalse suuruse asemel peaks olema lubatav maksimaalne suurus et vältida vaba maa ja olemasoleva või kavandatava avaliku taristu kasutuse ebaökonoomsust.

4. Mitteelamute ja korterelamute puhul võimalik krundi suuruse määrata DP-ga et tagada parkimiskohad ja nõutud haljastus vastavalt hoone suurusele.

5. Hoonete ja mitteainult elamute puhul tuleks sobiv ulatus (kõrgus), välisviimistlus ja kuju ning erandid kui tegemist, kas kataloogi maja (tüüpprojekti) või arhitekti kavandiga. Eritingimused avalike- ja tootmishoonetele, hoonetele hajaasustuses jne. Suuremahuliste hoonete ja rajatiste korra rakendada avalikku menetlust.

Senikehtiv ÜP sätestas et hajaasustuses olevad majad on 1-2 maapealse korrusega, kusjuures teine korrus on nn katusekorrus (katusekaldega 35-45) nagu see on ajalooliselt olnud ja kõik on sellega ka soostunud.

12m tähendab 4 kordset hoonet mis maale kindlasti ei sobi.

6. Tihe- või kompaktse asustuse korral peaks täpsustama ka sokli kõrgust võrreldes maapinna ja naaberhoonetega.

7. Vältida inimsilma kõrgusest (tav. 1,2m) kõrgemate tarade ja piirdeaedade rajamist. Erandid ainult põhjendatud juhtudel vastavalt, kas turvalisuse või müratõkestamise vajadusel.

8. Miljööväärtuslik hoonestusele peaks tegema ka eraldi tingimused. Senikehtivas ÜP-s jäi ka see pealiskaudseks kuigi katset sai tehtud. Miljööväärtusliku hoonestuse säilimise garanteerib kohaliku kogukonna tahe. St kas seda on või ei ole.

9. Turism ja puhkevõimalused peatükki peaks lisama ka Suure-Jaani linna. 2004. aastal ÜP tarvis tehtud ideekorje ja swot analüüsi põhjal selgus linnakese peamine arengusuund ja võimalus, mis oleks – TURISM ning PUHKEMAJANDUS. Kui välja arvata avalik sektor, puuduvad linnas kohapeal peaaegu täiesti muud töökohad. Võib olla see muutub alles Tööstuspargi käivitamise korral.

Senine areng on kujunenud nii et kohapealne elanikkond väheneb, elamud muutuvad ajapikku suvilateks (suvekodudeks). Olemasolev taristu (vee ja tervisekeskus) ning looduskaunis kultuuriajalooliselt huvitav keskkond ja asukoht soosivad puhkamisvõimaluste turismiteenuse arengut. Elu kihab siin ainult suve rahvaürituste (Suure-Jaani muusikapäevade jms) ajal.

10. 90-ndate keskel algatas tollaegne linnavalitsus suuremahulise Kesklinna DP, mis koostati Eesti-Soome pilootprojektina. Koostati ka esimene KSH Eestis.

Töö tulemusena määrati olemasolevatele hoonete erastamisele minev maa (krundid). Maastikuanalüüs nentis koha kõrget esteetilist, kultuuriloolist taset koosmõjus kiriku, järve, võimalike lähi- ning kaugvaadetega, mis moodustavad maalilise terviku.

Tõrvatilgaks võib kujuneda paisjärve idakaldale jääva Ilvese kinnistule kavandatav SEGAHOONESTUSALA!? Senikehtiva ÜP-ga oli see määratud rohelisteks puhkealaks. See kalmistu vastas järve kaldal olev ala on suure potentsiaaliga virgestus- ja puhkeala. Täisehitamise korral varjab see olulise vaatekoridori ning on absurdne kesklinna segahoonestusala põhiootstarbe tõttu. Uut linnakeskust sinna kindlasti ei saa tulla sest see pöörab olemasoleva asustusstruktuuri peapeale.

Kahju et omal ajal tolaegne linnapea ei leidnud Järveotsa talu vanainimesest omaniku katuseparandamiseks vajalikku 10 tuhandet krooni, et see kinnistu linnale osta, mida viimane pakkus. Praegune omanik soovib seda raha koos dividendidega välja võtta, müües kruntidena maha, kuigi linnas on krunte küll. Sellise stsenaariumi korral tehakse korvamatu kahju linnaruumile, koha esteetiline väärtus vahetatakse rahaks. See võib juhtuda kui omavalitsus ei suuda protsessi hallata ega kinnistut ära osta. Soome kogemuse põhjal: omavalitsus teeb nii kaaluka otsuse (ÜP muutuse) alles siis kui maa on omandatud.

11. Ettepanek on Suure-Jaani miljööväertusega alale liita ka Ilmatari tänava, Nuutre tee ja Suure-Jaani paisjärve vaheline ala. Miljööväertusliku keskkonna hoidmine on tähtis linnakese kui sisemaa kuurordi tarvis.

12. Kui senikehtiva ÜP koostamise ajal oli elamuehitusbuum siis praegu on päikese-elektrijaamade ehitusbuum. Suure-Jaani jäi elamuehitusbuumist kõrvale kuid päikese-elektrijaamadest mitte. See võib kontrolli alt välja libiseda. Lahmuse küla Tasuja põllu kinnistu ala pole veel kavandatava ÜP tootmismaa põhiootstarbega maade hulka arvatud aga ehitus juba käib. Kahju et need on paigaldatud just põllumaadele ja väga väljapaistvatesse kohtadesse. Vabalt oleks need võinud panna need uue tööstuspargi kruntidele. Kui sinna oleks hooned ehitatud siis võiks need ümber paigutada ka hoonete katustele.

13. Uute elamualade kalmistute lähedusse pole mõistlik ega vajalik. Kalmistul on kindlasti oma piiranguvöönd ja võimalik laiendamise võimalus peaks ka jääma. Linnas on ka kasutusotstarbeta või maatulundusmaale jäävaid elamuid, mis pole normaalne.

14. Metsa ja veesilmadega maad kavandada virgestus või haljasaladeks niiet linnas poleks valgeid laike.

15. Ängi oja Tervisekoja ja Ängi mäe vahel olevasse metsaparki võiks ka kavandada veel ühe so kolmanda paisjärve. Tervisekoja kavandamisel oli see teema ka päevakorral. Ehk saab ka see kunagi teoks.

16. Ma ei ole kuulnud ja ei tea, kas on olnud ideekorjet siin kohapeal või muudes asulates, aga see oleks kindlasti vajalik. Alustades Võhma linnast, kus võiks olla veekogu ja väliujula. Veekogu teatavasti ioniseeriks ka linna õhku.

Väiksemates küldes aktiivsete inimeste (kogukonna) osavõtul saaks rajada kiige, lõkke ja spordilähte ning külamaju jms. Ainult kergliiklusteedel pole mõtet kui seal kedagi enam ei ela ega tegutse.

17. Vormistuslikult peaks ÜP-l olema lähteolukorra ja planeeritava kohta eraldi plaanid. Ilma selleta on raske aru saada, mida on planeeritud, muudetud või, mis on juba olemas. Puudulikud on tähtsamate asulate plaanid, osa asju on kribuna kogu vallaplaanil (kaardil).

Vanasõna 9 korda mõõda üks kord lõika kehtib ka siin. See ÜP vajab täiendamist ja ümbertegemist, loodetavasti on ka minupoolsetest tähelepanekutest abi.

Lugupidamisega

Avo Järve

56495567

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI

FAILI SUURUS

Ettepanekud ja vastuväited Põhja-Sakala ÜP kohta.docx	17 KB
---	-------

ALLKIRJASTAJAD

nr.	NIMI	ISIKUKOOD	AEG
1	AVO JÄRVE	34909155217	25.06.2020 17:38:42 +03:00

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

4d:9d:4b:eb:89:38:ea:c2:5a:6a:dc:5f:a1:79:0a:b5

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI

VÄLJAANDJA VÕTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015 B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51

ALLKIRJASÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 35 34 51 0B 8A93 63 BE 29 B6 EA43 12 BB AC 37 A8 1A 4AEF 70 DC 29 66 B9 F2 47 53 F6 A5 64 23

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Käesolev kinnitusleht on informatiivne, milles olev teave kinnitab vaid, et selle äratoodud räsiga allkirjastatud fail eksisteerib. Kinnitusleht ei oma iseseisvat tõendusväärtust. Osapoolte tahteavalduse kehtivust saab kontrollida ainult digitaalselt allkirjastatud failist.

Ako Luts (Metskülas elav pensionär)
Vahelaane talu, Metsküla küla, Põhja-Sakala vald
71302 Viljandimaa
e-post: vahelaane/at/hot.ee
tel 5063697

25.juuni 2020.a.

Arvamus Põhja-Sakala (P-S) valla üldplaneeringu (Ü-P) 2020.aasta eelnõu kohta.

P-S valla üldplaneeringu eelnõu esitati avalikule väljapanekule 27.maist 2020.a kuni 26.juunini 2020.a.

Lugedes esitatud eelnõud, tutvudes lähtematerjalide ja kehtivate seadustega kujunevad üldplaneeringu kohta järgmised mõtted ja asjaolud:

1. Arvamus, et:

- eelnõus on tähelepanuta jäänud tegelik olukord vallas.

Kajastamata on: valla 8 erineva paikkonna ühiskonnagruppide elulised huvid, paikkondade arengu vajadused ja eesmärgid.

Kõik olemasolevad, minevikus loodud väärtused, mille kasutamiseks üldplaneering tingimusi kehtestab, on kunagi loodud inimeste poolt. Nüüd püüame neid mineviku inimeste poolt minevikus loodud väärtusi kaitsta kaasaja inimese eest, kes ise vananeb iga päevaga. Väärtusi hooldavate inimeste arv vallas on vähenemas.

Eelnõust ei leia kohta, kus on selgitatud vallavolikogu otsuse nr. 74 lisas punktides 3 ja 5 all kirjeldatud planeeringu eesmärgi ja planeeringu ülesannete täitmist.

• Metsküla väärtusliku maastikuna käsitlemine on väär.

Loodusel on suur jõud; inimene vananeb, tehnika vananeb, mõlemad vajavad pidevat hooldust.

Kui inimene ei sekku, kasvavad looduslikud vaated kinni, põllumaad ja ümbruskond metsastuvad.

Vaata tabel 3 lk 33 üldplaneeringus; esimene lause Metsküla keskuse kohta on täiesti vale. Tulge vaadake Metsküla keskuse tegelikku olukorda?

Kui Metskülas olevad, kunagised maaalused kalmistud, nähtamatu maaalune asulakoht, tol mav Lubjassaarega ühendav tee jm ajalugu on väärtuslik, siis tuleks need nimeliselt objektidena kirja panna, mitte seada piiranguid suurele maa-alale!

Tegelik olukord Metskülas (kas ka teistel nn. väärtuslikel aladel?) on muutunud võrreldes 2001.aastaga, mil väärtuslike maastike mõiste ühe selleaegse keskkonnaministeeriumi soovitusliku juhendi alusel kasutusele võeti.

• Metsküla piirkond tuleb väärtuslike maastike nimekirjast välja jätta.

• Metsküla piirkonna väärtusliku maastikuna ja maakasutuse tingimuste käsitleste tõttu on alal elavate kodanike põhiseaduslikke õigusi riivatud?

• Eelnõu üldiseks puuduseks on:

ei ole täidetud P-S Vallavolikogu otsuses ja

lähteseisukohtades toodud juhiseid üldplaneeringu koostamiseks.

P-S Vallavolikogu 27.septembri 2018.a otsuse nr. 74 ja Üldplaneeringu lähteseisukohtades (punkt 2) kirjeldatu alusel oleks üldplaneeringu koostamisel pidanud lähtuma paikkonnaga seotud isikute (ühiskonnagruppide) huvidest, asjaomaste asutuste ja isikute põhjendatud seisukohtadest ning täita oleks vaja üldplaneeringu ülesanne: **töötada välja tulenevalt erinevate piirkondade iseloomust arengut soodustavad tingimused maakasutuseks ja ehitamiseks.**

Asjaomaste asutuste ja isikute põhjendatud seisukohti on rakendatud pisteliselt, paikkondade arengut soodustavaid maakasutus ja ehitustingimusi ei leia. On küll keelud maa kasutustingimuste näol

1.1. Arusaamatuks jäävad asjaolud:

- mille alusel on määratud P-S valla territooriumi eri osade väärtused kui puuduvad riiklikud alused maa väärtuse ja maastike väärtuste määramiseks.
- mille alusel on määratud eri alade kasutustingimused, kes määras kasutustingimused
- Miks on väärtuslike maastike käsitlemisel kasutatud Maakonnaplaneeringu +2030 vanu, 2001 aastast pärit Keskkonnaministeeriumi poolt levitatud soovituslikke seisukohti ja need on muudetud kohustuslikeks, olemasolevat olukorda arvestamata?
- Üldplaneeringu eelnõus puuduvad materjalid Maakonnaplaneeringus +2030 (MP lk.30) ettenähtud väärtuslike maastike piiride ja kasutustingimuste täpsustamise nõuete üldplaneeringus täitmise kohta?
- Selgusetu on üldplaneeringu ajaline kehtivus? Kas igavene?

1.2. Kokkuvõttev arvamused:

- Lisaks eelkirjeldatule on eelnõus palju asjaolusid, mis vajaksid muutmist, täiendamist, kuid nende kõigi detailne kirjapanek oleks liiga mahukas.
- Eelnõu ei kaitse inimest, ei loo eeldusi vallas elava ja tegutseva kodaniku vajadusi rahuldavaks tegevuseks, seega ka valla edasiseks arenguks, ei täida üldplaneeringule seatud eesmärgi.
- Tekivad küsimused:
kas on sellist üldplaneeringut üldse vaja koostada?
miks Üldplaneering pole kohustuslikuks aluseks riigi ja KOV konkreetsetele tegevustele?
- **Eelnõu vajab sisulist täiendamist, parandamist.**

Arvan, et esitatud kujul saame elu edendamise dokumendi asemel juurde ühe elu takistava dokumendi.

1.3. Milline peaks olema üldplaneering?

- **Üldplaneering peaks** lähtuma inimese elulistest vajadusest ja looma soodsad tingimused vallas elamiseks, tegutsemiseks, siis ehk saavutame eesmärgi, et valda tuleks rohkem inimesi elama ja vallal oleks eeldusi arenemiseks.
- Üldplaneering peaks olema aluseks riigi ja KOV tegevustele, kuid ei ole.

2. Lootus:

et meie (elanikud, KOV, „Kobras“) üheskoos tahame kokku panna inimese elulistele vajadustele ja tegevusvabadusele põhineva, realselt elluviidava Põhja – Sakala valla elu edendava üldplaneeringu.

Ilusaid nägemusi kirjeldavat ja elukorralduse takistuste loetelu pole meile vaja.

3. MTÜ „Kodupaik Metsküla“ ettepanekutest.

- Ettepanekutest on näha Metsküla elanike tuleviku huvid, millised on üldplaneeringus kajastamata jäänud.

Ettepanekutena esitatud tegevuste kajastamine huvitab Metsküla elanikke, teiste paikkondade, piirkondade elanikke need ettepanekud ei huvita, sest pole seotud näiteks Suure-Jaani ega Kõo paikkonna kodanike vajadustega.

Siinjuures juhin tähelepanu asjaolule, et Metsküla on P-S valla Vastemõisa paikkonna üks osa. Ka riiklik looduskaitseala „Soomaa Rahvuspark“ asub enamuses Vastemõisa paikkonnas, oma kaitseeskirja ja planeeringutega. Seega on Vastemõisa paikkonna sees 3 eri piirkonda

(Vastemõisa, Soomaa, Metsküla), kus kodanike elulised vajadused, huvid on väga erinevad, kus põrkuvad riigi looduskaitsetelised ja elanike elulised huvid..

- Tulenevalt eeltoodust pean vajalikuks, et üldplaneering käsitleks valla 8 erineva paikkonna arenguprobleeme paikkonniti, kusjuures Vastemõisa paikkond on veel eriline.
- Toetan MTÜ ettepanekut: teha üldplaneeringu muudatused, sisse viia üldplaneeringusse Metskülale arenguks vajalikud tegevused.

Lugupidamisega

Ako Luts

Ehitusinsener.

Põhiseaduse järgne nn. „ kõrgema riigivõimu kandja“.

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI

FAILI SUURUS

P-S ÜP arvamus 25.06.2020.docx

17 KB

ALLKIRJASTAJAD

nr.

NIMI

ISIKUKOOD

AEG

1

AKO LUTS

33708146010

25.06.2020 15:27:31 +03:00

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

30:b8:4f:ac:ca:52:93:86:5a:fd:4d:d9:ec:48:1a:e4

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI

VÄLJAANDJA VÖTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015

B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51

ALLKIRJASÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 C5 10 0AB3 D1 20 6F D3 7C 3C 49 BC 2D A6 3F FC 0B A
9 7C ED 92 A1 6E 55 DE 4C 8C 95 0F FF 92 9F

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Käesolev kinnitusleht on informatiivne, milles olev teave kinnitab vaid, et selle äratoodud räsiga allkirjastatud fail eksisteerib. Kinnitusleht ei oma iseseisvat tõendusväärtust. Osapoolte tahteavalduse kehtivust saab kontrollida ainult digitaalselt allkirjastatud failist.

Ettepanek üldplaneeringusse

Vähendada Kivikäära talu, Võlli küla, Põhja-Sakala vald, katastritunnus 75901:005:0401 ehituskeeluvööndit. Plaanitav tegevus: hoone laiendamine enam kui 33% (sanitaarruumide ja katlaruumi rajamine).

Kavandatav juurdeehitus planeeritakse elamu ja Lemmjõe vahelisele alale. Juurdeehitus planeeritakse madalvundamendile, kõrgusega ca 6 meetrit (võrdne olemasoleva hoone kõrgusega), laius ca 8,5 m (võrdne olemasoleva hoone laiussega), pikkus ca 9 meetrit.

Enno Kõuts

/allkirjastatud digitaalselt/

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI	FAILI SUURUS
Ettepanek üldplaneeringusse.docx	12 KB
Allalaaditud fail.png	2.5 MB

ALLKIRJASTAJAD

nr.	NIMI	ISIKUKOOD	AEG
1	ENNO KÕUTS	36808036016	26.06.2020 07:00:29 +03:00

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

5f.ec:f3:e7:a9:7f:3d:45:5a:81:7e:bf:28:43:a0:6c

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI VÄLJAANDJAVÕTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015

B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51

ALLKIRJASÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 F4 19 17 8A 18 8A41 C7 5A04 45 8A2C 41 69 46 42 B1 E5 6F 94 54 58 40 E3 D8 D5 F0 8A29 11 E7

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Käesolev kinnitusleht on informatiivne, milles olev teave kinnitab vaid, et selle äratoodud räsiga allkirjastatud fail eksisteerib. Kinnitusleht ei oma iseseisvat tõendusväärtust. Osapoolte tahteavalduse kehtivust saab kontrollida ainult digitaalselt allkirjastatud failist.

Lp Jaanus Rahula
Põhja-Sakala Vallavalitsus
info@pohja-sakala.ee

Teie 07.05.2020 nr 7-1/6-64

Meie (digitaalallkirja kuupäev) nr 3-1.1/901

**RMK arvamuse edastamine Põhja-Sakala valla
üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise
hindamise aruande eelnõu kohta**

RMK on tutvunud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõuga.

Eelnõuga väärtuslikuks põllumaaks määratud aladest on osa metsastunud, mis tuleks meie arvates põllumaast välja arvata (näiteks Aimla metskond 59 katastritunnusega 54501:002:1005). Samuti sooviksime üle vaadata alla 0,1 ha suurused põllumaatükid, mis meie andmebaasides on arvatud metsamaa koosseisu.

Väärtuslike maastike planeeringu osas on küsitavusi rohkem, mis alusel need alad on valitud. Seoses eelnevaga soovime Teiega ühiselt läbi arutada väärtuslike põllumaade ja väärtuslike maastike planeeringu.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Elor Ilmet
Viljandimaa metsaülem

505 3401 viljandimaa@rmk.ee

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI

FAILI SUURUS

Ettepanekud üldplaneeringu eelnõule.pdf	216 KB
---	--------

ALLKIRJASTAJAD

nr.

NIMI

ISIKUKOOD

AEG

1	ELOR ILMET	36004174916	25.06.2020 14:18:31 +03:00
---	------------	-------------	----------------------------

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

RMK Viljandimaa metsaülem

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

16:f9:5f:83:68:86:06:20:59:fd:53:69:67:e6:6e:be

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI

VÄLJAANDJA VÕTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015	B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51
----------------	--

ALLKIRJASÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 7C CC 08 7D 5B CAC9 55 5F C7 96 CD A4 00 54 DF 93 DC D3 9C BB 62 71 67 D2 A5 CA8D 09 6C D1 40

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Käesolev kinnitusleht on informatiivne, milles olev teave kinnitab vaid, et selle äratoodud räsiga allkirjastatud fail eksisteerib. Kinnitusleht ei oma iseseisvat tõendusväärtust. Osapoolte tahteavalduse kehtivust saab kontrollida ainult digitaalselt allkirjastatud failist.

KESKKONNAMINISTEERIUM

Jaanus Rahula
Põhja-Sakala Vallavalitsus
info@pohja-sakala.ee

Teie 07.05.2020 nr 7-1/6-64

Meie 26.06.2020 nr 7-15/19/1225-6

Ettepanekud Põhja-Sakala valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kohta

Austatud abivallavanem

Teavitasite 07.05.2020 kirjaga nr 7-1/6-64 Keskkonnaministeeriumit, et ajavahemikul 27. mai 2020 - 26. juuni 2020 toimub Põhja-Sakala valla üldplaneeringu (edaspidi üldplaneering) ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruande eelnõu avalik väljapanek.

Planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 76 lõike 1 kohaselt koostatakse üldplaneering koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi üldplaneering käsitleb ja PlanS § 76 lõike 2 kohaselt üldplaneeringu koostamisse kaasatakse isikud ja asutused, kellel võib olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju või üldplaneeringu elluviimise või planeeringuala ruumiliste arengusuundumuste vastu. PlanS § 82 lõike 4 kohaselt üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu avalikust väljapanekust teatatakse PlanS § 76 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutele ja asutustele hiljemalt 14 päeva enne avaliku väljapaneku algust. PlanS § 82 lõike 2 kohaselt on avaliku väljapaneku jooksul igal isikul õigus avaldada üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu kohta arvamust.

Lisaks riigivara valitsejaks olemisele kinnisasjade puhul, mis on Keskkonnaministeeriumi valitsemisel ja mille volitatud asutus on Maa amet, on Keskkonnaministeerium ka ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 15 lõike 1 kohaselt maareformi seaduse (edaspidi MaaRS) § 31 lõikes 2 sätestatud maa omanikuks PlanS tähenduses. MaaRS § 31 lõike 2 kohaselt maa, mida ei tagastata, erastata ega anta munitsipaalomandisse või mis ei ole jäetud riigi omandisse MaaRS § 31 lõike 1 alusel, on samuti riigi omandis.

Oleme tutvunud veebilehel www.pohja-sakala.ee/uldplaneering kättesaadavate üldplaneeringu ja KSH materjalidega ning soovime kinnisasjadele, mille riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ning volitatud asutus Maa amet, kavandatud maakasutusega seoses märkida järgmist:

1. Teeme ettepaneku järgmistele tiheasustusega alal ja küla keskuse maal asuvatele või sellega piirnevatele kinnisasjadele katastritunnustega 61501:001:0638, 61501:001:0514, 61501:001:0560, 61501:001:0591, 61501:001:0584, 61501:001:0544, 61501:001:0543, 61501:001:0837 ja 61501:001:0754 määrata transpordi maa-ala maakasutuse juhtotstarve. Märgime siinkohal ära, et üldplaneeringu seletuskirja peatüki 3. *Maa- ja veealade üldised kasutamise- ja ehitustingimused* kohaselt on maakasutuse juhtotstarbed ära toodud peatükkides 3.1-3.14. Kuid maakasutuse juhtotstarbeid on ära toodud ka teistes seletuskirja peatükkides, näiteks jäätmekäitluse maa (üldplaneeringu joonistel nimetatud jäätmeoidla maa-ala) maakasutuse juhtotstarve on toodud ära peatükis 16.6. Oleme seisukohal, et üldplaneeringust aru saamist

lihtsustaks, kui kõik maakasutuse juhtotstarbed oleks ära toodud ühe peatüki alampeatükkidena või siis oleks viidatud kõikidele peatükkidele, milles maakasutuse juhtotstarbeid käsitletakse.

2. Teeme ettepaneku määrata Suure-Jaani linnas asuvale Aasa tn 10 (katastritunnus 61501:001:0575) kinnisasja loodeosale, mis jääb väljaspoole Ängi oja kalda ehituskeeluvööndit, elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarve, kuna kinnisasi asub tiheasustusega alal ja piirneb idast ja läänest hoonestatud elamumaadega.

3. Teeme ettepaneku määrata Suure-Jaani linnas asuvale Sangari tn 1 (katastritunnus 61501:001:0555) kinnisasjale segaotstarbega maa-ala maakasutuse juhtotstarve, kuna see piirneb piirkonnaga, millele on sama juhtotstarve kavandatud.

4. Teeme ettepaneku määrata Tääksi külas asuvale Pajuääre (katastritunnus 61501:001:0836) kinnisasjale segaotstarbega maa-ala maakasutuse juhtotstarve, kuna see asub küla keskses ja on ümbritsetud erineva maakasutusega kinnisasjadega.

5. Ülde külas asuvatele Eke tn 1 (katastritunnus 61501:001:0775), Väike tn 3 (katastritunnus 61501:001:0776), Eke tn 5 (katastritunnus 61501:001:0777), Eke tn 7 (katastritunnus 61501:001:0780) ja Eke tn 9 (katastritunnus 61501:001:0778) kinnisasjadele on määratud tehnoehitise maa-ala maakasutuse juhtotstarve. Palume informatsiooni, milliste tehnoehitiste jaoks antud ala on kavandatud ja teeme ettepaneku kaaluda kinnisasjadele elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarve määramist, kuna nende vastas Eke tänava ääres paikneb viis hoonestatud elamumaad.

6. Teeme ettepaneku määrata Ülde külas asuvale Väike tn 8 (katastritunnus 75801:001:0549) kinnisasja osale, mis jääb Väike tänava ja elektriõhuliini vahelisele alale elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarve, kuna see piirneb sama juhtotstarbega kinnisasjadega.

7. Teeme ettepaneku määrata Munsi külas asuvale Munsi tee 7a (katastritunnus 61501:001:0768) kinnisasjale tootmise maa-ala maakasutuse juhtotstarve, kuna see piirneb sama juhtotstarbega kinnisasjaga.

8. Võhma linnas asuvale Lepiku (katastritunnus 91201:001:0273) kinnisasjale on osaliselt määratud elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarve. Teeme ettepaneku määrata kinnisasjale täiendavalt elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarve Kastani tänava pikenduse ja Soo tänava vahelisel alal.

9. Teeme ettepaneku määrata Võhma linnas asuvale Piiriääre (katastritunnus 61501:001:0122) kinnisasjale segaotstarbega maa-ala maakasutuse juhtotstarve, kuna see asub tootmis- ja elamuala vahel.

Täiendavalt soovime üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu kohta märkida järgmist:

10. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 3. *Maa- ja veealade üldised kasutamise- ja ehitustingimused* toodud tabelis 1 on esitatud ühepereelamu, ridaelamu ja korterelamu kruntide minimaalsed suurused tiheasustuses ja küla keskuse maal elamu maa-ala maakasutuse juhtotstarbe puhul. Peatüki 3.1 *Elamu maa-ala* kohaselt „*käesolevas üldplaneeringus on mõeldud elamu maa-ala all ühepereelamute, paariselamute, ridaelamute ning korterelamute alust maad.*“ Üldplaneeringus ei ole kirjeldatud, mis tähenduses antud mõisteid kasutatakse ja sellest lähtuvalt ei ole võimalik täpselt aru saada, kui suur peab olema paariselamu krundi minimaalne suurus. Ei selgu, kas paariselamu krundi minimaalne suurus peab olema kahekordne ühepereelamu krundi minimaalne suurus. Palume täpsustada, kas paariselamu all mõistetakse kahte küljeti kokku ehitatud ühepereelamut või ka elamut, kus on kaks korterit ja milline võib olla vastavalt sellele krundi minimaalne suurus.

11. Eeltoodud ettepanekust lähtuvalt teeme ettepaneku üldplaneeringu seletuskirja peatükis 3.1.1 *Hajjaasustuses elamu maa-alale seatud maakasutus- ja ehitustingimused* lisaks ühepereelamute ja korterelamute maksimaalsele kõrgusele vajadusel välja tuua ka paariselamute maksimaalsele kõrgus.

12. Eelpool nimetatud tabelis 3.1 on märgitud, et ridaelamu krundi minimaalne suurus peab olema 400 m². Ridaelamu moodustavad vähemalt kolm või enam üksteisega kokku ehitatud üksikelamut (ridaelamu sektsiooni, ridaelamu-boksi). Palume tabelis täpsustada, kas 400 m² on mõeldud ühe ridaelamuboksi kohta.

13. Üldplaneeringu seletuskirja peatüki 3. *Maa- ja veealade üldised kasutamise- ja ehitustingimused* kohaselt „*vähemalt 20% krundi pindalast peab moodustama haljastus, et oleks tagatud looduslähedane*

elukeskkond. /.../ Hajaasustuse maatulundus maa-alale ehitamisel kehtib kõrghaljastuse nõue eelpool kirjeldatuga analoogselt, kuid kõrghaljastuse osakaalu arvestada krundi pindala asemel õueala ulatuses, mille vähim suurus saab olla 1 500 m².“ Palume kaaluda, kas õuealale vähima suuruse kehtestamine antud haljastuse nõude seadmiseks on otstarbekas ja vajadusel tingimust muuta.

14. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 3. *Maa- ja veealade üldised kasutamise- ja ehitustingimused* (lk 14) on kirjas, et „Hajaasustuses säilitada maksimaalselt kõrghaljastust, metsa olemasolul säilitada selle looduslik ilme.“ Samal ajal on lk 6 defineeritud hajaasustus kui „Väljaspool linnu, alevikke ja küla keskuse maad paiknev ala“. Palume täpsustada ja sisustada mõiste „looduslik ilme“. Kuigi peatükis 13. *Rohevõrgustik* (lk 43) on täpsustatud, et „metsade majandamine toimub vastavalt metsaseadusele, looduskaitseadusele, kaitsealade kaitse-eeskirjadele ja kaitsekorralduskavadele.“ võib lk 14 olev üldsõnaline seisukoht tekitada segadust.

15. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 3.14 *Maatulunduse maa-ala (sh väärtuslik põllumajandusmaa)* (lk 26) punktis 3 on sätestatud maatulunduse maa-ala maakasutus ja arendamise põhimõttena, et tuleb „säilitada põllumajandusmaade vahel paiknevad metsaga kaetud alad, sest mets omab olulist tähtsust ökoloogilistes protsessides ning inimese kultuurilises taustas ja elulaadis“. Palume täpsustada millega on antud juhul tegemist – kas põllumassiive ja -tükke omavahel eraldava puittaimestikuga kaetud ribadega või on tegemist metsamaaga metsaseaduse tähenduses ning selgitada mida tähendab selles kontekstis nende alade säilitamine. Oluline on silmas pidada, et juhul, kui planeerite seada omandile kasutustingimusi, siis peavad need olema selgelt välja toodud ja üheselt arusaadavad. Seetõttu leiame, et selles punktis tuleb sõnastust täpsustada.

16. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 13. *Rohevõrgustik* (lk 42-43) käsitletakse rohevõrgustiku kaitse- ja kasutustingimusi maatulundus maa-alal, kus on punktis 3 välja toodud et „metsade majandamine toimub vastavalt metsaseadusele /.../“. Punktis 1 on käsitletud täpsemaid rohevõrgustiku metsades raiumise kriteeriume, ent käsitluse juures jääb sõnastusest ebaselgeks kas tegemist on seatavate kasutustingimustega või soovitustega. Kui tegemist on soovituslike punktidega, siis teeme ettepaneku täpsustada punkti 1 sõnastust järgnevalt „rohevõrgustiku metsades raiumisel tuleb võimalusel:“, et punkti soovituslik iseloom oleks üheselt arusaadav. Juhul, kui tegemist on täiendavate kasutustingimustega, siis peaks need tingimused olema täpsemalt välja toodud ja üheselt arusaadavad (näiteks mida tähendab raske metsatehnika). Samuti tuleks seatavaid tingimusi põhjendada (näiteks miks pole lubatud looduslikule uuenemisele jätmine) sh kirjeldada lähtuvalt PlanS § 75 lg 10 tulenevad asjaolud miks tingimuste seadmist vajalikuks peetakse. Kasutustingimuste seadmisel tuleks KSH aruande eelnõus käsitleda seatavatest tingimusest tulenevaid mõjusid keskkonnale, inimese tervisele ja heaolule, kultuuripärandile, varale (KeHJS §2¹). Juhul, kui tegemist on täiendavate tingimustega, siis soovitaksime muuta punktide numeratsiooni selliselt, et sätted oleksid järjestatud üldistuse järgi (punktist 3 saaks punkt 1).

17. Eeltoodud peatüki punktis 3 on rohevõrgustiku kaitse- ja kasutustingimusena maatulundus maa-alal välja toodud /.../ „Väljaspool looduskaitseaduse mõistes kaitstavaid alasid ning kaitsealuste liikide elupaiku on soovitatav sarnaselt eelnimetatud aladega metsade majandamine ja kasutamine sellisel moel ning sellises tempos, et säiliks metsade bioloogiline mitmekesisus, produktiivsus, taastumisvõime ja elupõlisus ning ühtlasi nende potentsiaal täita nüüd ja tulevikus ökoloogilisi ja sotsiaalseid funktsioone nii valla kui ka üleriigilisel tasandil. Toetame seda põhimõtet, kuid leiame, et on ebaselge, kuidas seda reaalselt rakendada ja millised mehhanismid selle tagavad. Palume selle kasutustingimuse rakendatavust silmas pidades üldplaneeringut täiendada, et oleks selge, kuidas (sh milliste protsesside ja menetluste käigus) ja milliste konkreetsemate nõuete abil näeb kohalik omavalitsus selle elluviimist.

18. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 14. *Kalda ja veekaitse põhimõtted* (lk 43) on viidatud looduskaitseaduse nõuetele seoses ehituskeeluvööndi laiusega. Looduskaitseadusele viidates palume need viia kooskõlla kehtiva seadusega (§ 38 lg 1).

19. Eeltoodud peatükis (lk 43) on kirjas, et „Avalike puhkefunktsioonidega seotud tehnoarajatiste ja –võrkude, sildade, avalikult kasutatavate teede, /.../ kavandamine ehituskeeluvööndisse on Põhja- Sakala valla üldplaneeringuga lubatud ehitusloa alusel. Täiendavat detailplaneeringut nende objektide kavandamiseks koostama ei pea.“ Looduskaitseaduse § 38 lõigetes 4 ja 5 on sätestatud erandid, millisel juhul ehituskeeld ehituskeeluvööndis ei laiene. Kui tegemist on erisustega, mis eeldab planeeringuga kavandamist, siis peame praegust lähenemist liiga üldistatuks ja palume täpsustada, kuhu ja mida kavandatakse ja/või vajadusel taotleda kalda ehituskeeluvööndi vähendamist.

20. Eeltoodud peatükis (lk 44) on kirjas, et „*Kallasrada peab olema avatud vähemalt sellises ulatuses, et seal oleks võimalik jalgsi liikuda.*“ Juhime tähelepanu, et vastavalt keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 38 lõikele 1 on kallasraja laius laevatatavatel veekogudel kümme meetrit ning teistel veekogudel neli meetrit ning lõike 3 järgi kui kallasrada on üle ujutatud, on kallasrajaks kahe meetri laiune kaldariba veeseisu piirjoonest. Praegune üldplaneeringu sõnastus kallasraja ulatuse kohta võib tekitada segadust ja palume seda täpsustada.

Palume Põhja-Sakala Vallavalitsusel üldplaneeringu ja KSH aruande koostamisel arvestada käesolevas kirjas esitatud ettepanekutega ja hoida Keskkonnaministeeriumit kursis üldplaneeringu ja KSH aruande edasise menetlemisega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Margit Martinson

Asekantsler kantsleri ülesannetes

Teadmiseks: Maa-amet

Kris Heinsoo, 626 2878, kris.heinsoo@envir.ee

Merit Otsus, 626 2903, merit.otsus@envir.ee

Priit Põllumäe, 626 0749, priit.pollumae@envir.ee

Antti Pääsukene, 626 2854, antti.paasukene@envir.ee

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI

FAILI SUURUS

KEM_kiri.pdf

317 KB

ALLKIRJASTAJAD

nr.

NIMI

ISIKUKOOD

AEG

1

MARGIT MARTINSON

47708210326

26.06.2020 10:45:04 +03:00

ALLKIRJAKEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

53:88:1e:d6:4a:7d:67:b8:5a:97:b1:a5:38:a8:91:2a

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI

VÄLJAANDJA VÖTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015

B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51

ALLKIRJASÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 82 7C 08 05 E7 C0 32 B7 0E 21 49 85 7B BB B8 24 F6 F3
FACC 8A58 8F 04 9E FC 5C 65 3F 6ABB 59

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Käesolev kinnitusleht on informatiivne, milles olev teave kinnitab vaid, et selle äratoodud räsiga allkirjastatud fail eksisteerib. Kinnitusleht ei oma iseseisvat tõendusväärtust. Osapoolte tahteavalduse kehtivust saab kontrollida ainult digitaalselt allkirjastatud failist.

1. **Kavandada Aimla külas** Vahemetsa kü elamu ja abihoonete ehitamise võimalus valla teest põhja suunas piku kinnistu idapiiri ca 100x100m alale. Ehitamise võimaldamiseks vajadusel jätta see ala välja väärtuliku maastiku alast ja rohevõrgustiku tugialast.
2. **Kavandada ja märkida ära** Loopre külas Navesti jõe veekogu seisundi parendamine kopratammide eemaldamiseks ja kobraсте arvukuse piiramiseks Loopre sillast kuni Pilistvereni. (forelli ja lõheliste elupaik ei toimi)
3. **Kavandada muu või täiendav otstarve** Olustvere alevikus Päikese tn 7 Praegune olukord kus lokkab ümbroh keset alevikku ei ole vastuvõetav ..

4. **Ette näha planeeringuga veetorni säilimine ja kaitsealla võtmine ja taastamine kui unikaalne ehtis Suure-Jaani Lembitu pst 26a.**

5. **Jaamaküla tee 3a ja piirnevatel mitte määrata tootmismaa otstarve (tagant järgi).**

Meie arvates on vallavalitsus lubamatult väljastanud ehitusloa ilma detailplaneeringuta ja nüüd püütakse tagant järgi seadustada. Selliste suure mastaabiliste ehitiste lubamine ilma detailplaneeringuta ja keskkonnamõju hindamiseta on lubamatu.

6. **Kavandada võimalus** oma tarbeks elektri tegemiseks turbiini paisuveekokku paigaldust ja ülejääk müüakse võrku ilma keskkonnamõju hindamiseta Loopre Veski kinnistul.

7. **Kavandada võimalus** kämpingute paigaldamiseks Loopre Veski kinnistul paisust ülesvoolu vasakul kaldal ca 200m. Vajadusel näha ette ehituskeeluvööndi vähendamine/ärajätmine.

8. *Väärtuste ja piirangute joonisel on toodud üldplaneeringuga kavandatavad: supuskohad, miljööväärtuslikud objektid ja hoonestusalad, väärtusliku maastikud, kaunid vaated jne. Taristu ja tehnovõrkude joonisel on toodud kavandatavad: matkarajad, kergliiklusteed, sillad jne.*

. lk 13 : Mis võiks olla Olustvere alevikus suure turismipotentsiaal väljapool Mõisakompleksi Vastus: Tänu mõisakompleksile võiks olla ka Olustvere alevikus turismipotentsiaal.

Olustvere alevikus pole eeltoodud nähtusi mis tekitaks seal suure turismipotentsiaali

Lisada lk 13 (vajadusel ka joonistele) tursimipotentsiaaliga piirkond :Võhma-Pilistvere-Loopre

Lisada lk 13 (vaj ka joonised) turismipotentsiaal: Suure-Jaani piirkond-tervisekoda, kirikud, muusikaajalugu Lõhavere linnus jms Näha ette et neid peaks koos turundama.

Lisada lk 13 (v ka joonised) turimipotentsiaal: vallas asuvad kirikud

9. **Lisada planeeringusse** (vaj. Ka joonised) miljööväärtuslik objekt (vaatamisväärsus) Loopre Vesiveski ja Loopre pais ja kalapääs.

10. Kõige suurem turismipotentsiaal on Soomaa rahvuspark. Mis oleks täpsemalt see potentsiaal

Vastus: Soomaa moodustab planeeringualast ligikaudu kolmandiku.

Tänu erilisele loodusele ja ülejutusperioodile on Soomaa rahvuspark tuntud turismi sihtkoht nii Eestis kui ka välismaal ning ka number üks turismiobjekt Põhja-Sakala vallas

See et Soomaa on planeeringualast ca 1/3 ei ole kindlasti näitaja mis teeks Sooma kõige suuremaks turismipotentsiaaliks.

Näha ÜPs ette võimalused (vajadusel teha ÜP-ga ettepanek valla arengukava täiendamiseks) kuidas turismipotentsiaal saaks paremini kasutatud: Soomaa ja Lõhavere linnamägi:

neis kohtades käib läbi tohutu hulk rahvast kes ei kasuta ei giidide, ega majutuste ega muid soomaal ja läheduses asuvaid teenuseid- ehk ei jäta tulu piirkonda (Lõhavere linnamäel mõne aasta tagustel loendusel ca 10000 in aastas).

Lugupidamisega
Rein Murik

Kaldkirjas tekst on planeeringuspetsialisti arvamused juuni alguses)

Ps. Kui mõni ettepanek ei kuulu lahendamisele ÜP kaudu palun edastage see valla vastavale komisjonile ja ametnikule.

From: Kärt Vabrit <Kart.Vabrit@rkas.ee>
Sent: Thursday, June 25, 2020 5:56 PM
To: info@pohja-sakala.ee
Subject: Arvamuse esitamine üldplaneeringule

Tere.

Põhja-Sakala vallavalitsusel koostöös AS-ga Kobras on valminud valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu, mille avalik väljapanek toimub 27. mai – 26. juuni 2020. Käesolevaga Riigi Kinnisvara AS esitab omapoolse ettepaneku üldplaneeringu eelnõule.

1. Viljandi maakond, Põhja-Sakala vald, Suure-Jaani linn, J. Köleri tn 5 kinnistu juhtfunktsiooni muutmine. Üldplaneeringu eelnõus on J.Köleri tn 5 juhtfunktsiooniks määratud riigikaitsemaa, palume kinnistu juhtfunktsiooniks määrata elamumaa. Antud kinnistul paiknev hoone oli Politsei kasutuses. Hetkel on Politsei hoonest lahkunud ning tulevikus näeme, et riigil puudub vajadus antud kinnistut kasutada riigikaitsemaana. Vältimaks hoone tühjaks jäämist teeme ettepaneku hoone juhtfunktsiooniks määrata elamumaa. Sellisel juhul on võimalus hoone uuesti kasutusele võtta.

Lugupidamisega

Kärt Vabrit
projektidirektor
tel +372 518 5096
Tartu mnt 85, 10115 Tallinn
www.rkas.ee